לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ"א באדר א' תשמ"ו, 2 במארס 1986 / שנה מ"ג מס' 12977 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

פרחים על הדם – עשרות זרים במקום הרצח. (צילום: אי.פי.)

פאלמה נרצח בצאתו עם רעייתו מקולנוע — זעזוע בשבדיה ובעולם

ראש־ממשלת שבדיה סרב לקבל ליווי של שומרי ראש בחייו הפרטיים והקפיד לנהוג מחוץ לתפקידו כאזרח רגיל ● מצוד נרחב בשבדיה אחר הרוצח ● סבורים שחבילה עם בגדי הרוצח נמצאה ברכבת התחתית בשטוקהולם ● מטלפן אלמוני מסר כי הקומנדו של „הולגר מיינס", הקשור לקבוצת באדר־מיינהוף, הוא האחראי לרצח ● חברי קבוצה זו השתלטו בשנת 75 על שגרירות גרמניה בשטוקהולם והוסגרו למשטרת גרמניה ● ממלא מקומו של פאלמה בראשות הממשלה, אינגוור קארלסון: מזעזע הדבר שאדם זה, אשר יותר מכל אחד אחר נאבק נגד האלימות ולמען השלום, נרצח בצורה כה אכזרית

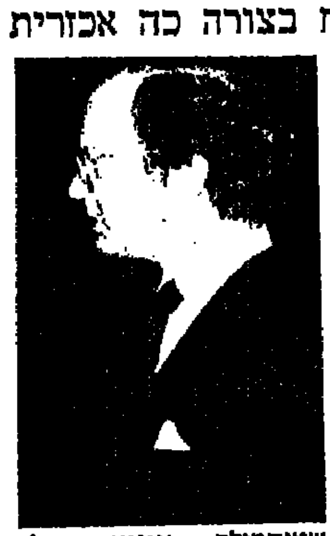
שטוקהולם – אינגוור קארל־סון, רה"מ בפועל שנכנס לתפ־קידו בעקבות רצח פאלמה. (צילום: אי.פי.)

שטוקהולם. – ראש ממשלת שבדיה אולף פלמה נרצח ביריות בצאתו מקולנוע בשטוקהולם אור־לאתמול, על־ידי יורה אלמוני שטרם נתפס על אף מצוד גדול של המשטרה אחריו. היה זה הרצח הפוליטי הראשון בשוודיה בעידן המודרני.

פלמה, 59, נרצח בהיותו יחד עם אשתו ליזבת. הוא הוחש לבית־חולים קרוב, אך לא ניתן היה להצילו.

נמצאו בגדי הרוצח

משטרת שטוקהולם מסרה, כי אנשיה מצאו בתחנת רכבת תחתית שקית פלסטיק ובה בגדים התואמים את בגדיו של רוצחו של אולוף פלמה, כפי שתוארו ע"י עדי־ראיה. לדברי עדים אלה לבש החשוד מעיל רוח כחול ומכנסים כחולים. רוב המידע שבידי המשטרה הם התרשמותה הלא־ברורה של הגב' ליזבט פלמה. וכן תיאורים הלוקים־בחסר של הרוצח, שנמסרו ע"י עדי ראיה שהיו בקרבת הזוג. המשטרה מקווה, כי הבגדים שניתגלו בשקית הפלס־טיק, יוכלו עתה לסייע לקידום החקירה.

(סוף בעמוד 2)

שטוקהולם – תמונות רבות של ראש ממשלת שבדיה הנרצח, אולף פאלמה, מעוטרות בסרט שחור ונר דולק לידן, כמו בצילום זה, הוצבו בחלונות ראווה בבירת שבדיה. בתמונה: עוברת אורח נעצרת להתבונן בה. (צילום: אי.פי.)

רצח ב„שמורת טבע"

מאת עלי כהן, כתבנו בסקאנדינביה

קופנהאגן. — מה שהתרחש בליל ה־1 במארס 1986 בשבדיה, ניתן להשוואה לתאריך אחר במקום אחר: ה־22 בנובמבר 1963 בארה"ב. ראש ממשלתה הפופולרי של שבדיה, אולף פאלמה נרצח, כקנדי בשעתו.

פאלמה, ראש־הממשלה בעל המראה הצעיר, יצא עם רעייתו אליזבת ונכנס מקולנוע במרכז שטוקהולם. כדרכם, בנסיבות פרטיות, הם לא נזקקו לשומרי־ראש מכבידים. פאלמה העדיף שלא להיות בחברה מעיקה של אנשי בטחון, כמקובל במערב; ואכן, סקנדינביה היתה עד אתמול מעין שמורת טבע מבחינה זו — ללא מהפיכות, ללא דיקטטורים צמאי־דם, שלווה דמוקרטית כמעט בלתי־מציאותית. מי היה מאמין שיקרה משהו כזה?

אולף פאלמה, 59, כיהן פעמים כראש ממשלתה של שבדיה: בפעם הראשונה הועבר לו השרביט ע"י קודמו רב הפעלים, טאגה ארלנדר, שמינה את עוזרו החרוץ והמוכשר לשר התחבורה ואחר כך לשר החינוך בממשלתו. פאלמה היה בן 42 בלבד, כאשר נבחר לראש הממשלה.

פרסומו בעולם החל ב„גדול", כאשר בהיותו שר חינוך הצטרף להפגנה נגד המלחמה האמריקנית בוויטנאם, לצידו של שגריר צפון־וייטנאם. הדבר עורר מחלוקת, אך האיש הלך והתפרסם.

אולף פאלמה לא הסתפק בשיגרה הסקנדינבית, ולזכותו נרשמים בזה

(סוף בעמוד 18)

עתונאיות שבדיות על אולף ● צלצול מהיר
דמיאניוק נמצא בריא כסוס ● עמוד 3
חוסיין מחפש פלשתינים אחרים ● עמוד 3
משלחת מפ"ם בחברון ● עמוד 4
פרס תוקף השמחים לאיד ● עמוד 2
מחר שביתת אחיות בבתיה"ח ● עמוד 20
קרלוס חי ומסתתר בעכו ● עמוד 4
יעקב רואינה הובא למנוחות ● עמוד 20

מותו של סוציאליסט

יריות הטרוריסט השפל ששמו שלשום קץ פתאומי לחייו של ראש ממשלת שבדיה אולף פאלמה לא כוונו רק אל ליבו; הן כוונו גם אל ליבה של כל המערכת החברתית הסוציאל־דמוקראטית, ש„השיטה השבדית" היתה לה לתמרור ודגם. למרות הסדקים שהופיעו במודל של מדינת הרווחה המתקדמת השבדית, למרות ההאטה הניכרת בקצב צמיחתו של המשק הסקאנדינאבי, למרות הדיבורים הבלתי־פוסקים על נטל מיסים עודף ומעורבות־יתר ממשלתית, למרות ההסתייגויות והביקורות, נשארת הסוציאל־דמוקראטיה השבדית מופת לקינאה וחיקוי בכל העולם. סימלה ומגשימה הבלתי־נלאה היה אולף פאלמה. מדינאי הומאניסט, נחון ברגישות חברתית עמוקה, כואב את מצוקתם של עניי העולם כולו. שאף פאלמה לבצר בארצו את הדרך השלישית שבין הקאפיטאליזם האכזר לבין הקומוניזם הטוטאליטארי. הוא רצה להוביל את ארצו בשביל הזהב המשלב יעילות עם צדק, חירות עם רווחה חברתית. במהלך מערכת הבחירות הלוהטת שניהל בשלהי הקיץ, דחק פאלמה לפינה את מתנגדיו מכל המפלגות, אך במיוחד את נציגיהן של התנועות הקיצוניות משמאל ומימין. העם אהב אותו, וגם אלו שחלקו על דרכו ראו בו גדול המדינאים של ארצו ולכן האינטרנאציונאל הטרוריסטי, זה שכל מטרתו ערעור הסדרים החברתיים החדדיים וניצול לרעה של עקרונות הדמוקראטיה, שם אותו על הכוונת.

במותו של פאלמה אבד לרעיון הסוציאליסטי הדמוקראטי מגשים נאמן ומעלה. אבד אדם יוצא־דופן שהדגים באישיותו של הטפותיו העם, להתמזג בין אזרחי הארץ הרגילים ללא כל גינוני טקס נוספים. כאשר העדיף, בחורפים הקשים של משבר הנפט, להגיע למשרדו בחשמלית וברגל, והיא גם שהיתה לו לבסוף למלכודת המוות. הטרוריסטים, כידוע, אינם משתקים בפתיחות הדמוקראטית לפי הכללים המחייבים את נאמני הדמוקראטיה. להפך – מטרתם לנצל את החולשות של המשטר הפתוח על מנת להרוס, להרוג ולהרעיל. פעמים אין ספור חזר והצהיר אולף פאלמה, כי חברה הדוגלת בסוציאליזם דמוקרטי אינה צריכה להשתמש להגנה על עיונותיה באמצעים של אלימות ממוסדת, גם במחיר של סכנה ופגיעה מצד כוחות אלימים וברוטאלים. אל לנו להדמות לטרוריסטים על־ידי שנשתמש בטרור ממלכתי, ואף לא על־ידי כך שנבליט את פחדנו מפניהם כשנקיף את עצמנו במנעולים, בריחים ומשטרות בטחון. עלינו להפגין אמונתנו בתבונתם ומתינותם של בני האדם, גרס פאלמה. דווקא בכך נוכל להרחיק את העולם מן הקיצוניות, ולא נביא אותה לכלל חשבון בחיינו. אך הטרור אינו יודע מהו רוחב לב ומהי אמונה באדם. אולף פאלמה נרצח בידי שונאי אדם.

מצור על כיס ההתנגדות האחרון של המורדים במצרים

העוצר החלקי, שיימשך גם היום ומחר, מעורר ספקות בקרב התושבים באשר לשליטת הממשלה במצב ● שר־הפנים אחמד רושדי פוטר ומושל אסיוט מונה במקומו

מאת עוזי מחנימי, שליחנו בקאהיר

אמש בשעה 6 שוב התרוקנו רחובות קהיר, לאחר שהעוצר אשר הוסר אתמול, נכנס שוב לתוקף. העוצר החלקי יימשך גם היום ומחר בין השעות 6 בערב ו־6 בבוקר.

אתמול נמשך המצוד אחר עשרות מורדים מאנשי כוחות „הבטחון המרכזי", אשר הצליחו להימלט מידי חיילי הצבא. כוחות גדולים של צבא רוכזו סביב אחד ממחנות „הבטחון המרכזי", שאנשיו טרם הסגירו את עצמם. מחנה זה, הנמצא סמוך לשדה התעופה, מהווה כרגע כנראה את כיס ההתנגדות האחרון.

ביום ו' בצהריים הסתער הצבא על מחנה חיילי „הבטחון המרכזי" סמוך לפרמידות והשתלט עליו. יחידות רגלים של הצבא בסיוע טנקי אמ־60 הסתערו על המחנה ושבו כמה מאות שוטרים שהיו במקום.

(סוף בעמוד 18)

סוכל ניסיון פיגוע לשם מיקוח בגבול הצפון

שני מחבלים — לבושים מדי צה"ל — נהרגו ליד זרעית

ברשות המחבלים היו גם כיפות סרוגות ורובים מסוג אמ־16 ו„גליל" המצויים בשרות צה"ל ● ניסיון חדירה ראשון — מזה זמן רב — בו הצליחו המחבלים לחדור לגבול ישראל ● המחבלים — מאירגונו של נאיף חואתמה שמושבו בדמשק ● שבחים לכוח צה"ל ולתושבים בגיזרה על הערנות והתגובה המהירה

מאת יהודה צור ואבי בנוהו, כתבי „על המשמר"

שני מחבלים נהרגו בעת ניסיון חדירה לשטח ישראל, כמה מאות מטר צפונית מזרחית למושב זרעית. המקרה ארע סמוך לשעה 1.30 [illegible], כאשר כוח צה"ל הבחין בנסיון החדירה.

למקום הוחשו תגבורות רבים בסיוע מסוקים, שהחלו לסרוק את השטח. כעבור מספר שעות התפתח מירדף שבמהלכו נהרגו שני המחבלים.

כל אותה עת הוכנסו לכוננות היישובים באזור, ותושביהם תפסו עמדות על פי הנוהל המקובל. מפקד הגזרה, ציין לשבח את התנהגותם ללא דופי של חברי המושבים ושל כוחות צה"ל שהצליחו למנוע את החדירה. יש לציין שבאותה הגיזרה היו כמה נסיונות חדירה שכולם נמנעו בעוד מועד. נתברר שהמחב־לים הם חברי „החזית העממית לשח־רור פלשתין", מפלג נאיף חואתמה.

במדי צה"ל ובכיפות

השלושה היו לבושים מדי צה"ל מעל לבגדיהם האזרחיים ובראשם

(סוף בעמוד 18)

המתבצרים ב„טבריה קלאב הוטל" „יתוגברו" על־ידי נשותיהם וטפם

בנק לאומי, הנושה העיקרי של המלון, הציב שומרים כדי למנוע הוצאת צ[יוד]

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

עובדי „טבריה קלאב הוטל", המתבצרים במלון זה היום הרביעי, יחריפו היום את מאבקם ויצרפו אליהם גם את נשותיהם וילדיהם.

מזכיר מועצת פועלי טבריה, יוסי כהן, מסר, כי העובדים נמצאים על סף יאוש, לאחר שהאוכל במלון אזל, אין גאז ומים חמים והטלפונים נותקו.

שומרים מחברת שמירה פרטית נשכרו על־ידי בנק לאומי כדי למנוע הוצאת ציוד מ־310 החדרים הריקים של המלון, שנסגר ביום חמישי. בנק לאומי הוא אחד הנושים העיקריים של המלון.

מנהל אגף התחזוקה במלון, גור־אריה, אמר אתמול, כי „אין שחר לידיעות שהעובדים או חלק מרוכשי הדירות לקחו טלוויזיות או מכשירים אחרים. אנחנו לא גנבים ואין בדעתנו לגנוב ולשדוד. כל מבוקשינו לשמור על זכויותינו".

יו"ר ועד עובדי המלון, אלון גרנות, אמר אתמול, שהעובדים לא יפנו את המלון עד שימולאו תביעותיהם לתשלום משכורות חודש דצמבר ולהחזרת 10 מיליון ש"ח, פלוס ריבית והצמדה, שגבו מהם בעלי המלון בחצי השנה האחרונה עבור ביטוחים סוציאליים ושלשלו את הכסף לכיסם. בין העובדים שורר זעם רב על הסחבת במילוי תביעותיהם, והם חיבלו בצינורות השמן במכוניותיהם של שניים מבעלי המלון.

מזכיר מועצת פועלי טבריה, יוסי כהן, שהוסמך לטפל בבעיית „קלאב הוטל", פנה למשטרה שלא תתערב בשלב זה והכריז באישור ההסתדרות על סכסוך עבודה. „לא ייתכן שמקום עבודה יתמוטט במחי־יד וישלחו את העובדים לכל הרוחות", אמר יוסי כהן. כוח סיור של המשטרה מפטרל סביב המלון מאז סגירתו.

כזכור, נסגר מלון „קלאב הוטל" בטבריה לאחר שהחברה שהפעילה אותו „הולידי אינטרנשיונל קלאב", הודיעה שאיננה מסוגלת להמשיך ולתפעלו ולמלון מונו כונסי נכסים.

נודע, כי בימים אלה מתנהל מו"מ בין כונס הנכסים לחברה ישראלית שתקנה את המלון... העיסקה תצא לפועל ... לפעול בחודש פברואר.

חוה יערי מירושלים חשודה במעורבות ברצח תיירת

מעצרה של החשודה, רעייתו של כתב הטלוויזיה אהוד יערי, הוארך ב־15 יום

חוה יערי (38) מירושלים, אשתו של כתב הטלוויזיה אהוד יערי, נעצרה ביום שישי בבית־משפט השלום בתל־אביב ל־15 יום לחקירה בחשד למעורבות ברציחתה של תיירת מארה"ב במארס 1985.

מעצרה של חווה יערי הוארך בבית־המשפט ללא התנגדות הסניגור, בפקודת השופט חיים אילת.

הדיון המשפטי בבקשה היה קצר, וממהלכו לא ניתן לדעת בפירוט מה החשדות נגד העצורה מאחר שהחוקר המשטרתי מסר לשופט חומר חסוי.

בא־כוח המשטרה, פקד מישל חרר, מסר לשופט בקשה בכתב להוצאת צו־מעצר, בו נאמר, כי ב־10 במארס 1985 סמוך לשעה 18.45 נמצאה בשביל עפר בתל־ברוך גופת אשה, שזוהתה מאוחר יותר בשם מלה מלבסקי בת 57 מארה"ב, שהיתה בארץ בביקור משפחתי.

ב"כ המשטרה ציין בבקשה, כי החשודה חווה יערי נחקרה בעקבות מציאת הגופה ב־12 במארס 1985. בחקירה נתברר, שהיא היתה אמורה להיפגש עם המנוחה בתאריך הנ"ל כשעה לפני שנמצאה הגופה. אבל לדברי החשודה הפגישה לא התקיימה.

„לאחרונה חלה התפתחות בחקירה", טוען פקד חרר. „וממנה עולה כי החשודה מעורבת ברציחתה של מלה מלבסקי".

כתב עת"ם מזכיר, כי לאחר שגופת המנוחה נמצאה ב„חוף היצאניות" בתל־ברוך, נפתחה חקירה מקיפה. אחד הכיוונים היה, כי התיירת נדרסה למוות בתל־אביב וגופתה הועברה לחוף תל־ברוך כדי להסוות את מהות העבירה.

בדיון המשפטי חזר החוקר על תוכן הבקשה הכתובה. ואז קם בא־כוח החשודה, עו"ד אורי בר־עוז, והחל לחקור את קצין המשטרה. בתשובה לשאלות הסניגור סיפר פקד חרר, כי חווה יערי אכן הוזמנה למשטרת מרחב דן ב־12.3.85, נחקרה ע"י שוטרת הצח"ם שהוקם לחקור בפרשה ומסרה את גירסתה.

החוקר אישר כי החשודה משתפת פעולה עם חוקריה ... דרש להאריך מעצרה ... בגלל מורכבות החקירה ...

בשלב זה סימן אחד ... לפרקליט ולחש לו דבר ... הודיע בא־כוח החשודה כי ... שלו הסתיימה.

גם בשלב הבא, כאשר ... השופט מבא־כוח החשודה ... סיכומי טיעוניו, קם ... והודיע: „אנו מסכימים ... המעצר. נקודה".

השופט אילת הודיע ... בהסכמת ב"כ החשודה, ... על מעצרה ל־15 יום ... החקירה.

בראשית הדיון ביקש ... של החשודה לקיים ... בדלתיים סגורות, בטענה ... על ענייני קטין. לחשודה ... קטינים, אמר, בן 12 ... והסניגור הסתמך ... סעיפים בחוק בקשר ... אישות.

השופט אילת דחה ... בציינו כי לא לכך ... בדברו על דלתיים סגורות.

ד"ר חלצל שנחשד ברצח הד[ס] קדמי שוחרר ללא ערבות

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

ד"ר אמנון חלצל, שהיה עצור שבועיים בחשד בקשר לרצח החיילת הדס קדמי, שוחרר ביום שישי ללא ערבות וללא תנאי.

סגן־ניצב אבי טרר, נציג היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה, אמר לשופט בית־משפט השלום בפתח־תקווה, כי לאחר חקירה של שבועיים וחיפושים שנערכו בדירות החשוד, אין המשטרה מוצאת לנכון להמשיך ולהחזיקו במעצר. כן לא מצדיקות עבירות אחרות של החשוד את המשך מעצרו.

בעת החיפושים שנערכו בדירת ד"ר חלצל נמצא מטבע זר בסכום של כ־4000 דולר, ובכספת נמצא סכום של עשרת אלפים דולר ו־200 מטבעות זהב. מהמשטרה נמסר כי הכסף נתפס ואין חשש שייעלם.

מסעיף האישום על עבירות ... זר שוחרר ד"ר חלצל בערבות ... 20 אלף שקל חדש.

עם שיחרורו הגיב אמנון ... „היתה רוב מהומה על לא ... חש הקלה גדולה שנחלצתי ... אני לא יודע אם אשוב ... לעבודתי, אינני מתכוון ... שנתתי למשטרה בסיוע ... רצח הדס קדמי".

שביתה בעיריות קריית־ים וכפר־יונה ועיצומים בירוחם

בגלל אי־תשלום משכורות ● שירותי עיריית טבריה על סף התמוטטות

מאת יואב אביב ושלי יחימוביץ, כתבי „על המשמר"

עובדי עיריית קריית־ים פותחים הבוקר בשביתה כללית ללא כל תיאום עם מועצת הפועלים לאחר שמשכורות חודש דצמבר 85 טרם שולמו להם. השביתה תכלול את כל עובדי העירייה ועובדי החינוך וההוראה. יושבתו גם בתי הספר התיכוניים בחטיבות העליונות וגני הילדים.

ההחלטה על השבתת העירייה נפלה ביום שישי, לאחר שיו"ר ועד עובדי העירייה אבשלום ארז, הודיע על כך לראש העיר בנימין שגל.

ראש עיריית קרית ים אמר לכתבינו, כי סך חובותיה של עיריית קרית ים מגיע היום לכ־600 אלף שקלים חדשים וכי 90 אחוז מסך חובות העירייה נגרמים משנים עברו ונובעים מתשלום ריבית לבנקים. ראש העיר הוסיף ואמר, כי לא עזרו הצימצומים בתחומים השונים שנהגה העירייה וכי כל פניותיה למשרדי הממשלה לעזרה לא נענו.

יו"ר ועד עובדי העירייה אבשלום ארז סיפר לכתבינו, כי העובדים נהגו לקבל משכורותיהם ב־4 בכל חודש וכי לאחר ההחלטה האחרונה של משרד הפנים הועבר מועד התשלום ל־9 בכל חודש. „בימים שהיו קשיים אנחנו היינו לוקחים אוברדראפט מהבנקים והעירייה נטלה על עצמה את תשלום הריבית". בגין הפינוי החודש לדברי יו"ר הועד לא הסכימו הבנקים לאפשר לעובדים משיכת יתר ולראש העירייה לא נותרו כספים לתשלום משכורות. לדבריו לא ישובו העובדים לעבודה עד שמשכורתם לא תשולם.

שביתה בכפר יונה

60 עובדי המועצה המקומית בכפר יונה פתחו ביום שישי בשביתה.

יו"ר ועד העובדים, יהל פולק, מסרה לכתבת עת"ם, כי עובדי המועצה טרם קיבלו את משכורת דצמבר.

היא אמרה, כי אם עד יום ראשון לא ישולמו משכורות לעובדים יצטרפו לשביתה גם עוזרות לגננות ועובדי החינוך.

כתבת עת"ם מוסרת, כי מזה חודש מנותק החשמל למשרדי המועצה בשל חוב שחייבת המועצה לחברת החשמל. גם באר מים השייכת למועצה המקומית איננה פועלת.

עיצומים בירוחם

עובדי המועצה המקומית ירוחם נוקטים סנקציות זה שבוע ימים, לאחר שלא קיבלו את משכורות חודש דצמבר.

העובדים, שהיו אמורים לקבל את המשכורות לפני 10, ... הכריזו על סכסוך עבודה, ... תלונה נגד המועצה ... הלנת שכר. בשבוע האחרון ... הסנקציות הפסקת ... והשבתת חלק מהשירותים. ... השבתת בית־הנוער בעיירה.

מועצת ירוחם שקועה בחובות כבדים, ושיעור האבטלה בעיר ... ל־30 אחוז מובטלים מכוח העבודה בעיירה. לאחרונה נשלחו 8 ... פיטורים לעובדי מועצה ובימים ... יובאו לאישור המליאה פיטוריהם של 20 עובדים נוספים.

על סף התמוטטות ...

השירותים שמספקת ... טבריה לתושבים עשויים ... בשל גרעון מקציבי הפנ' ...

ראש עיריית טבריה, ... מסר, כי חובותיה של ... למוסדות ממשלתיים מגיע ... מיליון דולר, שליש מזה ... הכנסה. וחצי מיליון דולר ... מקורות. לדבריו, על ... הוצאת ריבית של 150,000 ... לחודש, ולא נראה באופק ... כל שהו למצוקה זו.

● „לקריאה עיתון..." ... הוא שמה של תוכנית ... המוקדשת לקריאה ... עיתון.

מגיפת שפעת באיזור המרכז

ריבוי מיקרי מחלה אקוטית בדרכי הנשימה נרשם בימים האחרונים, על כך מסר האפידמיולוג הראשי של משרד־הבריאות, פרופ' טיברין שוורץ.

המחלה דמוית שפעת ומלווה בחום גבוה, כאבי ראש, כאבי פרקים, שיעול ונזלת. פגעה במיוחד בילדים ובמבוגרים בגיל צעיר וכלטה באיזור המרכז.

תושב דימונה נמחץ למוות ע"י טרקטור

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

ראובן מימון, תושב דימונה בן 47, נמחץ אתמול למוות על־ידי טרקטור שנהג בו, בעת שעסק בעבודות חפירה.

האיש עסק בחפירות לביוב בשטח המסוע סמוך לים־המלח. הוא נסע על שולי בור שעומקו 5 מ'. במהלך הנסיעה שבר מחסום, עץ שחסם את הדרך לבור והמשיך בנסיעה על השוליים.

השוליים, העשויים חול, התמוטטו, והטרקטור נפל לתוך הבור, תוך שהוא מתהפך באוויר ומוחץ תחתיו את ראובן מימון.

מזג האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 5 עד 10, רמת הגולן 6 עד 10, נהריה 10 עד 14, צפת 3 עד 7, חיפה 11 עד 16, טבריה 8 עד 15, נצרת 10 עד 14, עפולה 8 עד 15, שומרון 6 עד 12, תל־אביב 12 עד 17, נמל תעופה בן־גוריון 9 עד 17, יריחו 10 עד 18, עזה 11 עד 17, באר־שבע 10 עד 16, אילת 10 עד 19. (עת"ם)

אלף מובטלים בכרמיאל והיד עוד נטויה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מספר המובטלים בכרמיאל הגיע בימים האחרונים לאלף, נוסף ל־400 „דורשי עבודה", מסר אתמול לכתבנו מזכיר מועצת הפועלים עזרא פיק.

לדבריו מספר המובטלים גדול בהרבה מדורשי העבודה, כי המובטלים אינם זכאים עוד לקבל דמי אבטלה והם אף לא טורחים לבוא ללשכת העבודה להרשם.

מדובר במאות של צעירים יוצאי צבא וכאלה שנותרו ללא תעסוקה, לאחר שנסגרו מפעלים לפני מספר חודשים.

עזרא פיק ציין שמדובר בכ־15 אחוזים מכלל המועסקים במקום.

פועלים בקרית הפלדה ופרוטרום צפויים לפיטורים. במפעלים אלה עובדים רבים מתושבי כרמיאל.

מזכיר מועצת הפועלים הדגיש שאין בשורות התעסוקה אף לא הזמנה אחת לדורשי עבודה.

כנס חרום של חברי הוועדים בתדיראן

מאת כתבנו לענייני עבודה

ראשי וחברי עשרת הוועדים המייצגים את מרבית 12 אלף העובדים בחברת „תדיראן" יתכנסו הבוקר בבניין הוועד הפועל בתל־אביב לכנס חרום ולהתארגנות נגד מגמת הפיטורים בשנה הקרובה.

הנהלת החברה גיבשה תוכנית על פיה יפוטרו כאלף עובדים במהלך שנת 86 דבר המעורר התנגדות רבה. ל„תדיראן" מפעלים בירושלים, עפולה, חולון וחיפה ומשרדים בגבעת־שמואל ובתל־אביב. החלטת החברה נובעת בין היתר בשל ירידה דראסטית במכירותיה.

אורי גורדון: להעביר הטיפול בעלייה לצעירים

„יש להעביר את המשימה לעסוק בנושא העלייה וההגשמה לבני הדור הצעיר. רק תפיסות חדשות ורעננות המעמידות במרכזן את ההגשמה הציונית יכולות לרפא את החולי שפשה בתנועה הציונית". זאת אמר אורי גורדון, ראש עליית הנוער, בכנס הארצי של תל"ם — התנועה לציונות מגשימה שהתקיים בקרית ענבים.

אורי התריע על השפל הנורא בעלייה לישראל, ולא פחות חמור מזה נוכח ההשלמה שבחוסר העלייה, כאילו העניין כולו חסר תקווה.

אורי גורדון הדגיש, כי העלייה הינה צורך חיוני למדינה ויש לחולל מפנה בתפיסות התנועה הציונית שחוטאת כלפי העלייה בכך שהיא מנהלת את המערכת של העלייה, כמחלקה להגירה ולא מכשיר להגשמה ציונית.

אורי גורדון קרא להעביר את המשימה של עידוד העלייה בגולה לידי הדור הצעיר, שבכוחו להביא גם לתנופה מחודשת ולרעיונות חדשים בתחום העלייה למדינת־ישראל.

מרינה תיבנה בחיפה במסגרת פרוייקט תיירות

משרד התכנון והכלכלה יסע לחברה הכלכלית בחיפה להקים מעגן ליאכטות ואתר תיירות, למרגלות סטלה־מאריס בחיפה בהשקעה של כ־20 מיליון דולר.

סיכום על־כך הושג בשבוע שעבר בין מנכ"ל משרד התכנון והכלכלה אהוד גרא, לבין מנכ"ל החברה הכלכלית של חיפה חנן ניצן. על־פי התוכנית תשתרע המרינה על שטח של כ־20 דונם שייובש, סמוך לתחנת הרכבל התחתון.

על־פי התוכנית ייבנה במקום מעגן יאכטות, יוקמו 3 חופי רחצה, מרכז תיירותי, מרכז מסחרי, בית־מלון ושכונת־מגורים. הפרוייקט הנאמד בכ־20 מיליון דולר ייבנה באחריותה של החברה הכלכלית בחיפה, המתכננת לכסות את ההשקעה על־ידי מכירת מתקנים ושטחים באיזור.

ההערכה היא, כי הבנייה תתחיל בעוד שנתיים.

פריסת הניידות לטיפול נמרץ נגמרת ברחובות

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

אצל האחראי לחלוקת הניידות לטיפול נמרץ (נט"ן) הארץ נגמרת. כבר לפני 40 שנה, ברחובות, כך נראה לפחות באשר מתבוננים ברשימת פריסת 13 אמבולנסי נט"ן בארץ. [illegible]

על המשמר

פרס: אין לי עניין בפירוק הממשלה, אלא בקידום המשק

תקף חוגים בירושלים השמחים לאיד על המתרחש במצרים

מאת ניצה רימון,
כתבת „על המשמר"

„ברגע זה אין פני לפירוק הקואליציה, אלא לקידום החברה והמשק. אינני עוסק רק בפוליטיקה צרה, אלא גם בנושא האמת", אמר אמש רה"מ שמעון פרס, בסיומה של ועידת הסטודנטים, שהתקיימה ביום שבת בבית ברל.

בוועידת הסטודנטים של מפלגת העבודה השתתפו למעלה מ־200 סטודנטים והם בחרו 30 צירים לוועידת מפלגת העבודה, שתתקיים בסוף השבוע. כן התפקדו 2000 סטודנטים חדשים למפלגת העבודה — על כך העיר רה"מ: „חשוב מאוד שנוצר מחוז בחירה של סטודנטים".

פתרון האבטלה

רה"מ הכריז, כי בעייה ראשונה במעלה היום, הוא רואה בפתרון בעיית האבטלה, וזאת ע"י הכנת מקומות עבודה בעתיד. 50 אלף מקומות עבודה בכל שנה. „בגלל שלא הכינו בעבר עבודה, אין היום לצעירים מקומות תעסוקה". בעייה שנייה מרכזית — עזרה וסיוע לענפים חיוניים במשק, שאם לא יקבלו את הסיוע יקרסו ויתמוטטו.

בין הענפים הוא רואה בעיקר את ענף החקלאות. „יש לי פחד שנשמיט את הקרקע מתחת רגלינו" וכן סיוע לעיירות הפיתוח. „אין לי חישובים מפלגתיים בנושא. אלסינט יקר לי כמו גם בית־המלון של שיף. מה שמעסיק אותי, זו בעייתם של 2500 עובדים שיישארו בלי עבודה".

השמחים לאיד

בנושא תהליך השלום, מתח רה"מ ביקורת על „חוגים מדיניים בירושלים", שקפצו כאילו מצאו שלל כשהחלו המהומות בירושלים.

„הרי יש להפגין מינימום של תבונה. מה יש לנו לשמוח. אם אולי נגמר הסיכוי לשלום?" רה"מ אמר, כי הוא מאמין שמובארק רוצה בהמשך התהליך לשלום. „לא עשינו את השלום כדי לשמוח לאידם היום, ואם גם התהליך יימשך בקצב יותר איטי מוטב כך, בכיוון הנכון, מקצב מהיר שלא יוליך לשום מקום".

זכרו של פאלמה

ברגע של התייחדות עם זכרו של ר"מ שבדיה אולף פאלמה שנרצח, סיפר רה"מ על המילים האחרונות של פאלמה שאמר: „אם יש משהו שאוכל לעזור לך, אל תשכח אותי". ואכן, לפני שבועיים הריץ שמעון פרס מכתב אישי לראש ממשלת שבדיה וגו בקשה לפעול אצל הסובייטים למען אידה נודל.

תנחומים ממפ"ם על רצח פאלמה

מאת כתבנו

מפ"ם שיגרה אמש מברקי תנחומים לסגן־ראש־ממשלת שוודיה, אינגמר קארסן, ולמפלגה הסוציאליסטית השוודית, מפלגתו של ראש־הממשלה הנרצח פאלמה, מסר דובר מפ"ם.

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות, הביע צער עמוק על הרצחו של אולף פאלמה אותו הכיר כמנהיג בעל קסם אישי בלתי־רגיל מראשי האינטרנאציונאל הסוציאליסטי אתו נפגש מספר פעמים. „אוחזת בנו תחושת אין אונים נוכח העובדה שאישים כאלה, נופלים בידי ריקים ופוחזים", אומר ח"כ גרנות במברקו.

ח"כ גרנות נפגש לאחרונה עם פאלמה לפני כ־4 חודשים בכינוס האינטרנאציונאל הסוציאליסטי בווינה. בשיחתם דנו בסיכויי השלום באזור ועל תוכניותיו של פאלמה בשוודיה.

פאלמה הציג שלושה יעדים ל־4 שנות שלטונו הבאות: אינוש הביורוקראטיה: ביזור סמכויות הממשל ודגש על איכות החיים ואיכות הסביבה. הוא ראה את שלושת הנושאים קשורים זה בזה. פאלמה הציג בפני אנשי מפ"ם את סגנו אינגמר קארסן כאחד המועמדים להחליפו בבוא היום.

פאלמה נרצח בצאתו עם רעייתו

(המשך מעמוד ראשון)

מצוד נרחב

המשטרה פתחה במצוד הגדול ביותר שהיה אי־פעם בשבדיה. יחידות משטרה פשטו על בתים של חשודים אפשריים בשטוקהולם, חסמו רחובות במרכז העיר, וביצעו בדיקות זהות קפדניות לכל מי שעזב את שבדיה בנמלי הים ובנמלי האויר.

המשטרה חקרה שני אנשים אשר התיאורים שלהם דמו לאלה שמסרו עדי־ראייה בזירת הרצח. אחד מהם שוחרר לאחר חקירה קצרה ולגבי השני אמר דובר משטרתי: „אין לנו שום דבר ממשי נגדו".

קומנדו „הולגר מיינס"

אלמוני שהתקשר לסוכנות ידיעות בינלאומית בלונדון טען, כי קבוצה המכנה עצמה „הולגר מיינס קומנדו" ביצעה את ההתקפה הרצחנית.

האלמוני שדיבר אנגלית במבטא צפון־אירופי, אמר כי ארגון טרור זה, המקיים קשרים עם ארגון הטרור המערב־גרמני באדר־מיינהוף ועם ארגון טרור נוסף, „הצבא הארום", רצח את פאלמה. הוא סירב לומר מה המניע לרצח.

„אתם יכולים לבדוק בספרי ההיסטוריה מדוע זה בוצע. אינני מוכן לומר לכם זאת בטלפון", אמר האלמוני לפני שניתק את השיחה. הוא לא מסר שום פרטים נוספים.

ארגון טרור שמסר את השם „אולגר מיינס" טען לאחריות להתקפה על שגרירות מערב גרמניה בשטוקהולם ב־1975, אשר בה נהרגו שני דיפלומאטים וטרוריסט אחד. הקומה העליונה של השגרירות פוצצה. פלמה היה ראש ממשלה באותו זמן.

הולגר קלאוס מיינס, על שמו נקרא ארגון הטרור, נעצר באשמת פעילות טרוריסטית ביחד עם מנהיגי ארגון הטרור „סיעת הצבא האדום" בפרנקפורט ב־1972. הוא מת בבית הסוהר בגיל 33 ב־1974 לאחר שביתת רעב של 56 יום במחאה על

בידורו בכלא.

השערות אחרות היו. שלאומנים קרואטיים ביצעו את הרצח, על רקע הסתבכות ממושכת עם שלטונות שבדיה.

היורש – סגן רה"מ

הנהגת המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, בחרה אמש בראש הממשלה בפועל אינגוואר קרלסון, כיורשו של פאלמה.

שר החוץ סטן אנדרסון הודיע במסיבת עיתונאים על ההחלטה, ואמר כי היא נתקבלה פה אחד בישיבת הוועד הפועל של הסוציאל־דמוקרטים, אשר התכנס לישיבת חירום כדי למלא את החלל הריק שנוצר עם מות פאלמה.

בחירתו של קרלסון, שנחשב עד כה לטכנוקראט אפור, תוגש לאישור הפרלמנט השוודי.

קרלסון היה סגן ראש הממשלה וכיהן בתפקיד „שר העתיד" היינו האחראי לשימור הסביבה בממשלתו של פאלמה.

יו"ר האיגודים המקצועיים רב־העוצמה אמר, כי הבחירה נפלה על קרלסון משום שהוא מבטיח את המשכיות מסורת המעמד העובד במפלגה הסוציאל־דמוקרטית.

קרלסון ימשיך במדיניות הממשלה של רפורמות סוציאליות ומעורבות כלכלית, תוך השארת רוב מפעלי התעשיה בידיים פרטיות.

מרחב פרטי

קארלסון אמר אמש, בפנים חיוורות: „שאדם זה, אשר יותר מכל אחר אחר נאבק נגד האלימות ופעל למען השלום, נרצח בצורה כה אכזרית, מזעזעת את כולנו עד עמקי נשמתנו".

הוא אמר, כי רצח ראש הממשלה פלמה הוא מהלומה כבדה נגד החברה הפתוחה של שבדיה ואבידה גדולה למשפחתו ולחבריו. „מותו משאיר חלל גדול", אמר.

ראש הממשלה החדש אמר, כי פלמה הלך לקולנוע ללא שומרי־ראש. „אולף פלמה אמר לא פעם, כי

הוא מעוניין במרחב פרטי מסויים, לרבות הליכה לפעמים לקולנוע ולתיאטרון ללא שומרי־ראש. הוא לא רצה כי חייו יוגבלו כל הזמן על־ידי שיקולי בטחון".

השרים עמדו סביב קרלסון, יחד עם פקידים בכירים, כשכולם אחוזי־הלם עם דמעות בעיניהם.

הרצח הפוליטי האחרון בשוודיה היה ההתנקשות בחיי המלך גוסטאב השלישי, ב־1792.

דוברים ברחבי העולם שיבחו את פלמה על מאמציו לקידום השלום, ביחוד בתחום פירוק הנשק הגרעיני, והביעו צער עמוק על כך, שאדם שהירבה ללחום למען הדימוקרטיה, יסיים את חייו עקב מעשה אלימות.

פורטוגל וניקראגואה הכריזו על שלושה ימי אבל לאומי. במוסקבה קמו צירי הקונגרס של המפלגה הקומוניסטית על רגליהם ושמרו על

דקת דומיה, ואילו בארה"ב הביע הנשיא רייגן צער עמוק נוכח „מעשה אלימות חסר טעם זה".

רבים מן המנהיגים הזכירו את קשרי הידידות שררו בינם לבין ראש ממשלת שבדיה שנרצח. נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן העלה על נס את „יחסי הידידות העמוקים" ששררו בינו לבין פלמה, הן בתחום האישי והן בהיותם חברים באינטרנציונל הסוציאליסטי.

דברי הערכה חמים ביותר למדינאי שנרצח, הביע ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, אשר אימו נפלה קורבן לרצח פוליטי ב־1984.

קנצלר מערב גרמניה, הלמוט קוהל הגדיר את הרצח כ„מארב ניקלה".

בפקין פירסם משרד החוץ הסיני גילוי דעת, המביע „זעזוע ותנחומים"

(ע"פ רויטר)

צלצול מהיר

בירגיטה אדלונד, כתבת ה„דאגנס ניהטר"
אנה גולדמן, כתבת הרדיו השבדי

פלמה כאדם וכפוליטיקאי

מה יכול להיות המניע לרצח אולף פלמה?

אדלונד: קיימת אפשרות, שמדובר בתנועה ימנית יוגוסלבית בשם „אוסטשה", שחבריה איימו עליו כמה פעמים ברצח. אחד מהם רצח את השגריר היוגוסלבי, והוא עצור היום בשבדיה. אפשרות נוספת היא, שמדובר בחברי כנופיית באדר־מיינהוף, שהוסגרו על ידו לגרמניה, בעת שכיהן כשר־ההגירה, לאחר שתפסו בני ערובה בשגרירות שטוקהולם.

איזה סוג של פוליטיקאי היה פלמה?

גולדמן: פלמה בשבילי הוא סמל של תקופה. בשנות השישים היה פלמה ראש הממשלה הראשון והיחיד במערב־אירופה, שהפגין יחד עם השגריר הצפון־וייטנאמי נגד מלחמת וייטנאם. מאוחר יותר סייע בהקמתם של מפעלי־ענק עניקים בוייטנאם הצפונית, כדי לשקם את כלכלתה. עם זאת, היה האריסטוקרט היחיד בין מנהיגיה של תנועת העבודה השבדית, שהצטיינה בעממיותה. הוא היה בן למשפחה אצולה שבדית, מבריק מאד ומרוחק מאד. בחירתו כראש הממשלה סימלה את השינוי שחל במפלגה הסוציאל־דמוקרטית השבדית, אשר הפכה מתנועה פועלית למימסד בעל מנגנון מפלגתי עצום. אפשר לומר, שהתהליך שעברה תנועת העבודה השבדית, מזכיר מאד את תנועת העבודה הישראלית. לא במקרה איבדה מפלגתו את השלטון באותה שנה בה איבד המערך את שלטונו.

ופלמה כאדם?

אדלונד: הוא היה איש מבריק, שעורר תגובות חזקות בעד ונגד. חם מזג — מה שאיננו אופייני לשבדים — שאינו נמנע מלהתבטא בלשון יוצאת דופן. הוא אמר למשל, על משטרו של פראנקו: „רוצחים ארורים". הוא עשה קריירה בינלאומית, ושאף להגיע לתפקיד מזכיר האו"ם — דבר שגם הוא איננו אופייני לפוליטיקאים השבדיים. הוא תמך גם בעולם השלישי ובתנועות השחרור באפריקה, וניסה לתווך בין העיראקים לאיראנים. יחסו לישראל היה מורכב מאד. הוא ביקר בחריפות את מלחמת לבנון ואף הזמין את ערפאת לביקור בשבדיה, והרג בכך ממדיניותה המסורתית של מפלגתו.

אתי רונאל

אנו מודיעים בצער רב
על מות חברנו היקר

דוד לבסקי

ההלוויה מתקיימת היום, יום א' 2.3.86 בשעה 15.30

המשפחה
וקיבוץ רמת־השופט

למשה (מוזס) קוטנר והמשפחה

אתכם במות האם

בלה קוטנר

ההלוויה היום, יום א' 2.3.86
בשעה 15.30 ברבדים

קיבוץ רבדים

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו

אברהם (אברשקה) פיטוחובסקי ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה ביום שני 3.3.86 בשעה 15.00
נתכנס לאזכרה במועדון לחבר בשעה 15.30

המשפחה
וקיבוץ כפר־מנחם

במלאת שלושים לפטירתה של חברתנו

שולה (שולמית) קלנר ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה היום יום ראשון 2.3.86
בשעה 15.00
נתכנס לאזכרה במועדון לחבר בשעה 21.00

המשפחה
וקיבוץ כפר־מנחם

במלאת שנה למותו של חברנו היקר

אברהם דרור (דרוקר) ז"ל

נעלה לקברו ביום שני 3.3.86 בשעה 15.30
ונתייחד עם זכרו במועדון בשעה 17.00

קיבוץ בית־זרע

עם משפחות נהיר ושהם

על מות חברתנו

פסיה נהיר

אבל

קיבוץ בית־אלפא

ההלוויה היום, יום א' 2.3.86 בשעה 15.30

הקיבוץ משתתף בצערם של
קלמנט מעיין והמשפחה
במות האם

ברטה וסרציאר ז"ל

ההלוויה תתקיים היום, יום א' 2.3.86
בשעה 15.00 בקיבוץ געש

קיבוץ געש

„המשמר"
עתון יומי
על ־ همشمار
جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חרמים 102־121. טל' 6־225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

האיש ש„נהנה לעבוד בתאי הגזים" ביקש לנשק האדמה בירידתו

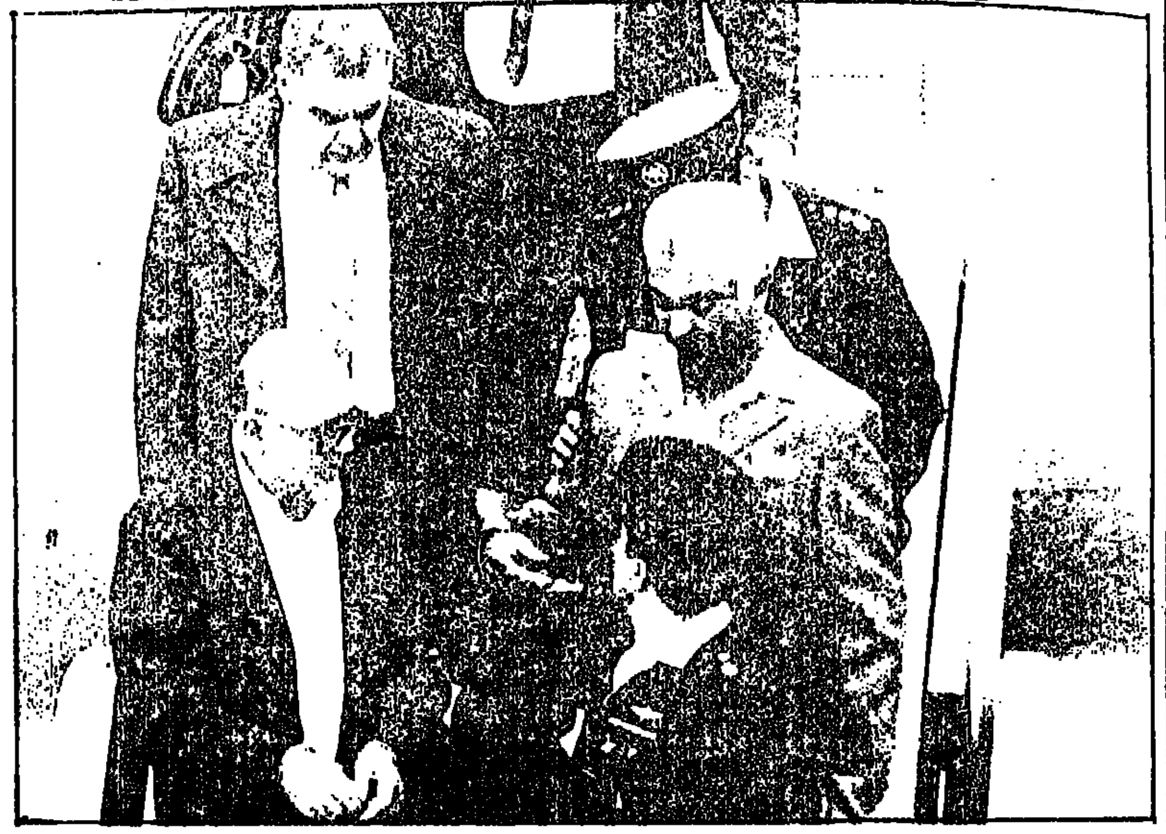

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

ביום שישי ב־11.10 לפני הצהריים בנמל התעופה בן־גוריון נחת מטוס אל־על בטיסה ישירה מניו־יורק, וג'ון דמאניוק – „איוואן האיום" הופיע על כבש המטוס. האזיקים הוסרו מידיו, ובמקומם הושמו עליו אזיקי משטרת ישראל. כך הגיעה לקיצה פרשת הסגרתו של הפושע הנאצי לישראל לשם העמדתו לדין.

מטוס הג'מבו של אל־על הועבר מיד עם נחיתתו על כל נוסעיו לעבר המסלול השקט הנמצא בקצהו המרוחק של שדה התעופה. במקום המתין כוח שוטרים ובראשם המפכ"ל דוד קראוס. קצין הבטחון של שגרירות ארה"ב. ראש המחלקה לחקר פשעי הנאצים סגן ניצב מנחם רוסק, וניצב משנה אלכס איש־שלום סגן מפקד היחידה לחקירת פשעים חמורים. נציגי התקשורת המקומית והעולמית.

כשנפתחה דלת המטוס שמנועיו לא כובו ירד ג'ון דמאניוק כשידיו כבולות באזיקים והוא מלווה בשני „מארשלים". לעומתם עלו ניצב משנה אלכס איש־שלום וסגן ניצב יעקב שובל מפקד הכח. המארשלים הורידו את האזיקים מידיו של הפושע הנאצי ואזיקי משטרת ישראל החליפו אותם.

דמאניוק, גבר גדול־גוף, מקריח וממושקף שזיפי זקן של מספר ימים על פניו הגיע לבוש חליפה חומה. נעלים חומות וחולצה בהירה. הוא חייך ושוחח עם השוטרים העומדים מולו. לאחר מכן סופר כי דמאניוק ביקש רשות לנשק את האדמה. השוטרים דחו את בקשתו. „איוואן האיום" הובל בין שני השוטרים כשראשו מוטה למטה והוא אינו מביט לצדדים לשריונית הממתינה.

שני השוטרים נכנסו למכונית ושיירת ניידות וג'יפים של מג"ב ליוו את השריונית בדרכה לכלא איילון. המכונית שחלונותיה הכהים לא איפשרו לראות את הנעשה בפנים, נכנסה לכלא איילון ורק לאחר שנסגרו השערים הוצא ממנה „איוואן האיום".

אמצעי בטחון קפדניים ננקטו לכל אורך הדרך כדי להבטיח „שלא יקרה דבר" לדאמניוק עד העמדתו לדין. כשעתיים לפני נחיתת המטוס התפוצץ מטען חבלה. רימון רוסי שהוצמד לצינור בטרמפיאדה שבכניסה לשדה־התעופה על כביש לוד־פתח תקוה. לא היו נפגעים אך אנשי מג"ב ערכו סריקות קפדניות ביותר באיזור.

גם בטיסה עצמה חוו מספר תקלות ולדברי קברניט המטוס גד (ג'ורג') כץ כשעתיים לאחר ההמראה מניו־יורק התחילו בעיות במנוע מספר 3 בצד ימין והמטוס התחיל לאבד כח במהירות רבה.

לדבריו הוא שקל כבר נחיתת ביניים בלונדון אך עקב ידיעתם על „המטען" המיוחד שהם נושאים, החליט הצוות לחסוך בדלק עד כמה שאפשר ולהגיע ליעד בזמן ובשלום. הכלכל הראשי זאב ברמן סיפר כי דאמניוק שישב במחלקת עסקים בשורה האחרונה מצד ימין ליד החלון טס מרבית הזמן ללא אזיקים ואף שוחח עם שומריו.

בתצלום: דאמניוק נמסר לידי קציני משטרת ישראל בירידתו מהמטוס (תצלום: אנדרי ברוטמן)

הבוקר יוארך מעצרו של הפושע שנבדק ונמצא „בריא כמו שור"

מידי בוקר יובל מכלא איילון למתקן משטרתי סמוך לחקירה ■ דאמניוק נשמר כל העת על ידי שלושה סוהרים, הוא ניגוח ורגוע ומרבה לחייך לסובבים אותו

מאת אבי בניהו,
כתב „על המשמר"

הבוקר בשעה 9 יובא ג'ון דאמניוק מתאו בכלא איילון אל בית המעצר בירושלים. נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים אהרן שמחה יגיע אל בית המעצר, ושם יאריך את תקופת מעצרו של דאמניוק עד תחילת המשפט על פי בקשת המשטרה והפרקליטות.

ב־11.30 נכנסה השריונית שהובילה את הפושע בשערי הכלא, ושם קיבל מספר אישי: פע (?) 1699, ונקלט שם על ידי ראש מחלקת הרפואה של שירות בתי הסוהר ד"ר יעקב וילנבוים. הרופא ערך לדאמניוק בדיקות רפואיות קפדניות ובדק כל איבר בגופו. נערכו לו בדיקות א.ק.ג. לחץ דם, נשימה, בדיקת פה וצילום שיניים. בסיום הבדיקה הודיע הרופא כי דאמניוק בן ה־68 הוא חזק ובריא לחלוטין.

במהלך הבדיקה הוחלפו מספר משפטים בין רופא הכלא ובין הפושע בשפה האוקראינית. בתום הבדיקה הוכל דאמניוק לתאו. תת גונדר שלום רוזליו ממלא מקום [illegible] שירות בתי הסוהר הסביר לו את זכויותיו וחובותיו בכלא וקבע את סדר יומו של האסיר שיחל ב־6 בבוקר.

בשעה 1 בצהריים פשט דאמניוק את בגדיו ולבש את המדים החומים־כתומים, בגדי האסיר. כשביקשו להגיש לו את ארוחת הצהריים: „אינני רעב, מה שקיבלתי במטוס אל־על הספיק לי". ג'ון דאמניוק השוהה בתאו המבודד כשהוא נשמר על ידי שלושה סוהרים מרבה לחייך לסובבים אותו הוא ניגוח ורגוע אדיב ומרבה לומר תודה.

החל מהשבוע, על בסיס חומר ועדויות שהצטברו ביחידה לחקירת פשעי הנאצים נגד „איוואן האיום" תחל חקירתו של ג'ון דאמניוק. על פי החוק לא ניתן לבצע חקירה בין כותלי בית הסוהר ודאמניוק יובל מדי בוקר אל מתקן משטרתי סמוך לשם חקירתו עד מועד פתיחת המשפט.

חוסיין מוכן לחדש תהליך השלום עם „פלשתינים אחרים"

„אש"ף דרש הגדרה עצמית בטרם עת והדבר היה אבן הנגף"

כווית. — חוסיין מלך ירדן אומר, שהוא מוכן לחדש את שיחות השלום במזרח־התיכון, גם אם אינו יכול יותר לשתף פעולה עם הנהגת אש"ף הנוכחית.

העתונים „אל סיאסה" ו„ערב טיימס" הכוויתיים מסרו, מפי חוסיין, שהוא ימשיך את שיחות השלום „אם תקום נציגות פלשתינית חדשה".

הוא אמר, כי המאמץ המשותף עם אש"ף התמוטט בגלל דרישת אש"ף להגדרה עצמית מיידית. „ולדעתי זהו נושא הנוגע לעם שיש לו ריבונות על מולדתו, במקום לדון בשאלות חדשות בהתחלה, הם דרשו לפתע ויתורים חדשים והתברר כי הם רוצים לשלוט בארץ שעוד לא הוחזרה להם".

הוא אמר, כי מעשי הטרור הטילו צל כבד על המאבק הפלשתיני ויש צורך להוקיע את הטרור הזה לפני שניתן יהיה לכנס ועידת שלום כלשהי.

לא יהיה מו"מ — אלא בחסות

חוסיין הפריך ידיעות על שיחות חשאיות בין ישראל לירדן, והדגיש, כי לא יהיה מו"מ ישיר עם ממשלת ישראל, אלא בחסות ועידה בינלאומית.

„אנו נהיה שותפים לפלשתינים, אולם לא נפעל כממלאי מקומם", אמר.

כן הכחיש כי הקרע בין ירדן לאש"ף הוא תוצאה של שיפור היחסים בין ירדן לסוריה. „אנו משתפים פעולה עם סוריה בעניינים הנוגעים לשתי המדינות ואנו ניצבים בפני סכנות דומות. אבל, יש לנו עמדות שונות לגבי נושאים רבים", אמר.

ציטוט חם

התק"ם: ממשלת האחדות מיצתה עצמה

בישיבת „חברינו" הפורום הפוליטי המצומצם של התנועה הקיבוצית המאוחדת שהתקיימה בסוף השבוע בתל־אביב התקיים דיון בנושא „פירוק ממשלת האחדות הלאומית". סוכם להביא בהקדם לדיון ולהחלטה במוסדות תנועתיים רחבים ומוסמכים את הנושא „פירוק ממשלת האחדות הלאומית".

בדיון היתה הסכמה רבה שממשלת האחדות הלאומית מיצתה זה מכבר את תרומתה לפתרון שאלות מדיניות בטחוניות וכלכליות. לדעת המשתתפים מערערת מדיניותה של הממשלה את יסודות המשק והחברה בישראל, מסכנת את המיגזר היצרני, יוצרת אבטלה, פוגעת בציבור העובדים ובמכורת העבודה ומעודדת רווחים פיננסיים קצרי מועד באמצעות קיום ריבית נשך.

(שע"ר)

ברעם: הקואליציה לא תוסיף להתקיים ללא „סימטריה כלכלית"

ח"כ עוזי ברעם מזכ"ר מפלגת העבודה אמר אתמול כי הממשלה הנוכחית לא תוכל להתקיים אם לא תהיה בה סימטריה כלכלית.

לא יעלה על הדעת אמר חבר הכנסת ברעם בראיון שנתן בגלי צה"ל, כי לראש הממשלה, שהיה אדריכל התוכנית הכלכלית לא יהיה חלק בניגגון החלטה מצומצם, שיפעל בתחום זה אחרי סיום הרוטאציה.

בדבריו ציין חבר הכנסת ברעם, כי הממשלה היום היא כת עריכה בידי השר מודעי בנושאים כלכליים וכי שיקוליו של מודעי הם לא אחת שיקולים פוליטיים. כדוגמא הביא את החלטת הממשלה להעניק 300 מיליון דולר להקלאות, החלטה שלא בוצעה במלואה עד היום. הוא ציין כי מפלגת העבודה לא תתן את ידה לכך שהשלב השני של התוכנית הכלכלית יבוצע כולו בידי הליכוד.

באשר לכינוס מרכז מפלגת העבודה לדון בפירוק הרוטאציה עפ"י בקשתו של מיקי ברזוהר אמר ח"כ ברעם, כי הוא יציע לדרוכר את ההצעה מסדר היום כיוון שהרוטאציה היא חלק מההסכם הקואליציוני ולא נושא שעומד בפני עצמו.

(שע"ה)

ידלין: נחמקין עושה יד אחת עם מודעי נגד סיוע לענף הכותנה

המזכיר הכללי של התנועה הקיבוצית המאוחדת, אהרון ידלין אמר בכנס פעילים של התק"ם שהתקיים בסוף השבוע מיכרת מורת הרוח בתק"ם כנגד מישרד החקלאות המתעלם ביודעין מאינטרסים החקלאיים מוצדקים של המשק הקיבוצי. הדוגמא הבולטת היא ביחס למצוקת ענף הכותנה שרוב משתי הגידול שלו המיועדים ליצוא הם בקיבוצים. תמוה הדבר ששר החקלאות אריה נחמקין אינו מוצא לנכון להעלות את הנושא בדחיפות בישיבת הממשלה. עושה רושם שקיים שיתוף פעולה כמוי בין אריה נחמקין לבין שר האוצר יצחק מודעי כאשר שניהם נוקטים מדיניות של סחבת בטיפול בצורכי הכותנה. עונת הזריעה החדשה בפתח ועדיין המגדלים לא קיבלו תשובה לסיוע הנדרש לגבי העונה החולפת.

האם ממשלת ישראל החליטה להחזיר את השמיטה לגאות אלפי דונמים בישראל. האם רק ממשלת ישראל לא תכיר באחריותה למחיר מובטח למגדל הכותנה לנוכח ההגנה והסיוע המאסיבי המוענקים לחקלאי המדינות המתחרות בנו. האם החקלאים הטובים בעולם נקראים לנטוש את החקלאות ולהיקלט בשירותים ציבוריים בעיר.

התק"ם תובעת ממשרד החקלאות להפסיק לאלתר את מדיניות האפליה כלפי הקיבוצים וחלוקת מיכסות יצור ובביצוע פריסת הבוחות שהחליטה ממשלת ישראל לגבי המיגזר החקלאי. אם כלי הפננות לא ניתן לקבל בישראל 1986 תשובה הולמת ובזמן שואל ידלין.

(שע"ה)

מתי פלד תובע לחסל „כלא הנשים של כך"

מאת מיכי בבזק, כתב „על המשמר" בכנסת

בהצעה דחופה לסדר היום של הכנסת מאשים מתי פלד (הבית־קרמת), את פעילי תנועת „כך" בניהול כלא פרטי בקרית ארבע. בכלא מוחזקים נשים יהודיות וילדים לאב ערבי.

פלד תבע אתמול משרי הבטחון והמשטרה, לעצור את פעילי „כך" האחראים ל„מאסר", ולדאוג לפירוק לאלתר של המעון „יד לאחיות". בהתבססו על כתבה שפרסם „על המשמר" בשבוע שעבר, מציין פלד, כי המעון ממוקם בדירה בקרית ארבע. כתגוררים בדירה ארבע נשים יהודיות, שהיו בעבר עם גברים ערביים, וילדיהן. הנשים נאספו על ידי פעילי „כך" ממקומות שונים בארץ, באמצעות איומים ופיתויים. עתה הן מופקרות לעוני ולהתעללות מינית. ילדיהן, לדברי פלד, מסתובבים בבגדי קיץ בלויים, הם מושבתים מליפורים וסובלים מתת־תזונה. זהו כלא בחירה. חובה אנושית לשחרר את הנשים וילדיהן משם.

● לונדון. – שר המישפטים של בריטניה לורד היישם, 78, התחתן בפעם השלישית אתמול. הפעם עם אישה שעבדה כמזכירתו לפני 40 שנים.

● לפחות 135 בני־אדם נהרגו בלבנון בפברואר.

● משטרת מערב גרמניה, שלידיה הגיעו אזהרות על אפשרות של התקפות טרור, הגבירה את אמצעי הבטחון ואת מספר השוטרים על מבנים של הקהילות היהודיות ומבנים ישראליים בפרנקפורט ובמערב ברלין.

מרכז מפ"ם
מברך את
ד"ר בשארה בשארת
רופא מחוזי בנצרת
ורופא המשפחה בקיבוץ עין־דור
על קבלת פרס עבור שרות רפואי מצטיין
ע"ש פרופ' יצחק כורי

משלחת מפ"ם שביקרה בחברון הביעה זעזוע מהשפלת הסוחרים

המשלחת נפגשה עם ראש עיריית חברון לשעבר מוסטפה נתשה ואישים מרכזיים אחרים ■ שוחררו עצירים מנהליים בגדה תוך התחייבות שלא יעסקו בפעילות עויינת ■ נותרו 80 עצירים מנהליים

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

משלחת מפ"ם, בראשות המזכ"ל אלעזר גרנות, ובהשתתפות ח"כ מוחמד ותד ורכז העניינים הערביים לטיף דורי, היו אתמול אורחי מוסטפה נתשה, ראש העירייה לשעבר.

המשלחת ביקרה בין היתר בחנויות הערביות שגודרו סמוך לבית הדסה והביעה זעזוע וגינוי למה ששמעו על מסכת ההשפלה של בעלי החנויות, מתוך מאמץ לסלקם.

חברי המשלחת הבטיחו להעלות את העניין על בימת הכנסת.

המשלחת גם נפגשה עם אישים מרכזיים בחברון, וביהם רופאים ומרצים באוניברסיטה ושמעה את הבעיות המעיקות עליהם.

ח"כ גרנות אמר, כי את הבעייה הפלשתינית יש לפתור על בסיס ההכרה ההדדית.

המימשל הצבאי שחרר בסוף השבוע 23 עצירים מינהליים בגדה, לאחר שהתחייבו בחתימה על מסמך שלא לעסוק בפעילות עויינת.

בימים אלה נסתיימה מחצית השנה למעצרם.

בבית־הכלא נותרו כ־80 עצירים מינהליים.

● חוסיין אמר, כי לא קיבל שום תגובה מממשלות מדינות ערב בקשר להחלטתו לפרק את השות־פות עם ערפאת, אם כי התגובות שקיבל מתושבי הגדה המערבית היו טובות. אני מרגיש, כי האנשים עייפים ורוצים לדעת מה קורה, על מנת שלא לאבד הזדמנות להסדיר את הבעייה", אמר.

צוות המנכ"לים ייצא ביום ג' לקהיר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

צוות המנכ"לים ייצא לקהיר מחר בערב, להמשך הדיונים על הכנת שטר בוררות בנושא טאבה ועל הגברת הנורמאליזציה. הדיונים יתחילו ביום ג' בבוקר.

ביום ו' ניפגש מיופה הכוח של שגרירות מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, עם מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי ומסר לו, כי מצרים עומדת בלוח הזמנים שנקבע והשיחות יוכלו להתקיים במועד. קמחי הביע סיפוק מכך שהמצב במצרים התייצב וניתן להמשיך בשיחות.

מוחמד יוניס ג'עברי (משמאל), „סוחר קרקעות" בן 23 שמכר אדמות ל„יהודים טובים" באזור חברון, וכן את הדירה המפורסמת שבה התבצרו הח"כים מהתחייה – יוצא מבית מגורים של מתנחלים בחברון שם הוא מתגורר בקירבם מחשש לחייו. באחרונה הוא התגורר בביתו של לווינגר. בתצלום: „שומר ראשי" מקרב המתנחלים מנסה לגונן עליו מהצלמים.

(תצלום: אפי שריר / י.פ.פ.א.)

ישראלים ששבו מקהיר: המצרים דאגו לשלומנו וזכינו ביחס אוהד

„המתפרעים הציתו בעיקר מועדוני לילה ובתי שעשועים דבר המעיד שיד קנאי־דת כיוונה המרד וכי אין כל קשר בין המהומות למחאה נגד הסכמי קמפ־דיוויד"

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר" וסוכנות עת"ים

„הרגשנו שרוב בני העם המצרי מגנים את מרד משטרת הבטחון המרכזי. משטרו של הנשיא מובארק יציב ואין סכנה לקיומו".

זאת סיפרו עיסא גרייס ואשתו שחזרו ביום ה' אחרי הצהריים מביקור בקאהיר. הזוג, תושבי כפר קנא שהתאכסנו במלון „מינה האוז" בקאהיר ושחזו במעשי ההתפרעות, סיפרו שהמורדים הציתו בעיקר מועדוני לילה ובתי שעשועים, דבר המלמד שיד קיצונית קנאית עומדת מאחורי המרד.

בתשובה לשאלה אמרו השניים שהמתפרעים לא ניסו לפגוע באור־חי בתי המלון לרבות הישראלים שביניהם. דבר המוכיח שמניעי ההתפרעות אין להם כל קשר עם הסכמי קמפ־דיוויד.

„דאגו לשלומנו"

גרייס סיפר: „לא הרגשנו ביחס עוין של עובדי בית המלון ואלה שבאנו אתם במגע. נהפוך הוא, הם דאגו לשלומנו, שמרו עלינו ואף התנצלו על מה שקרה". שני התיירים הישראליים סיפרו שבעלי בית המלון העבירו אותם לביתה של אחת המשפחות בעיר שם הם התקבלו בחום ובאהבה.

„אצל המשפחה המארחת הרגשנו כמו בבית וגילינו שהעם המצרי הוא עם נעים הליכות מכניס אורחים" סיפרו בני הזוג.

אישתו של גרייס סיפרה שעם תחילת ההתפרעויות „חשבנו על המוות הבטוח אך משראיתי במו עיני את היחס הלבבי בו נתקבלנו אצל המשפחה המארחת הרגשתי בבטחון. אני מוכנה גם עכשיו לבקר בשנית במצרים" — סיפרה התיירת הישראלית.

יחס אוהד

ישראלים שישבו ביום ה' בחצות בטיסה ראשונה שיצא מקהיר מאז שפרצו שם המהומות ביום ג' השבוע סיפרו שזכו ליחס אוהד, דואג, לבבי ומסור מצד האורחים המצרים שטיפלו בהם במשך ימי המאורעות. מטוס אל על עיכב את שובו לארץ כדי לאפשר לנוסעים להתגבר על פקקי תנועה שהתהוו עם ביטול העוצר בקהיר. וישראלית צעירה העובדת כחוקרת במכון הישראלי בקהיר, נעמי פורת אמרה שבדרך לנמל התעופה עצרו את המכונית שבה נסעה יחד עם לינדה גרטש־טיין, ישראלית אמריקנית צעירה הלומדת באוניברסיטה האמריקאית בקהיר.

השתיים שגרו בדירה במרכז קהיר סיפרו שעם פרוץ המהומות שמעו יריות ופיצוצים אך היו בחוסר מידע מוחלט וניזונו אך ורק משידורי הבי.בי.סי ורדיו ישראלי.

הן ביקשו לשוב לישראל כבר על פי תוכניתן המקורית, ביום ד' אך נאלצו לחכות עד הערב. „לא חשנו שמאיימת עלינו סכנה אישית, אם כי נאלצנו להסתגר בדירה כמו כל תושבי קהיר בימי העוצר."

באל על עשו הכנות לקידום מס־פר גדול של נוסעים. אך למעשה הצטרפו לנוסעים שהזמינו כרטיסים מראש רק מעטים, ובסך הכל הגיעו במטוס רק כ־70 חלקם תיירים זרים ובהם קבוצה של תיירים ארגנטינ־אים שתכננו לבוא בטיסה זו.

„קרלוס חי ומסתתר בעכו": הבריטים התאכזבו לגלות שהוא... יעקב חיג'אזי

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

הדמיון החזותי הרב של המשורר הערבי־ישראלי יעקב חג'אזי מעכו לזו של הטרוריסט הנודע קרלוס היתה בעוכריו של הראשון.

לפני שלושה חודשים יצאו „קרלוס המדומה" ואשתו לטיול באירופה. שירותי הביון הבריטיים שחשבוהו לקרלוס האמיתי חגגו את נצחונם. במטוס בריטי שעשה את דרכו מנמל התעופה שטוקהולם לגייטוויק שליד לונדון ובנירם יתפוס חג'אזי את מקומו ליד אשתו ניגשו אליו שלושה אנשי ביון בריטיים שדרשו ממנו להזדהות ולהציג את דרכונו.

השלושה התייחסו ל„קורבנם" בברוטאליות ובגסות רוח מתוך חשש שזהו קרלוס האמיתי.

חיש מהר הוזעקה פלוגה שלמה של אנשי הביון שאנשיה בטוחים שהם עלו על עקבותיו של הטרוריסט קארלוס. „קארלוס" מעכו ואשתו שלא ידעו את פשר הדבר לא הסתירו את תדהמתם ואימתם. תוך כדי הנסיעה משטוקהולם ללונדון הוצבה שמירה קפדנית על „קארלוס" ואשתו. מכשירי הקשר שהיו בידי אנשי הביון לא הפסיקו לבשר לממונים עליהם על הטרף השמן. בנמל התעופה גייט־וויק המתינו ל„קארלוס" כוחות משטרה מוגברים שעצרוהו לחקירה. חבלני המשטרה ומומחי שירותי הביון עסקו אותה שעה בחיפושים מדוקדקים בחפציו ובמסמכיו של „קארלוס" מעכו.

אחרי בדיקה וחקירה ממושכת בסיוע פסיכולוגים ומומחים לריגול הבינלאומי שוחרר „קארלוס" אחרי שהתברר לשירותי הבטחון הבריטיים שקארלוס אינו אלא יעקב חג'אזי מעכו.

על יעקב חג'אזי ואשתו עברה חוויה קשה שעתה הם מתאוששים ממנה.

אנשים ואירועים

שצ'רנסקי ירצה על רדיפות באוניברסיטת ב

אנטולי שצ'רנסקי הביע את הסכמתו להשתתף, כמרצה אורח, בכנס שיתקיים באוניברסיטת בן־גוריון ובמרכז למורשת בן־גוריון, השם „סולידריות לאומית והצלת יהודים נרדפים בתולדות ... החדשה".

בכנס, שיתקיים באמצע חודש אפריל השנה, יהיו, בין השאר, ... על הנושא „פדיון שבויים וסולידריות יהודית במחשבת ישראל ... הדורות", ומושב שיוקדש לפעולות מדינת ישראל ויהודי התפוצות ... יהודים נרדפים.

שלי יחזו

היום נפתח שבוע הילד החריג בירושלים

שבוע הילד החריג נפתח היום בירושלים, בחסות סגן ראש הממ... החינוך והתרבות, יצחק נבון. הארועים נערכים במגמה להגביר את ... לחינוך, לטיפול ולשילוב הילד החריג במערכת החינוך. טקס פתיחה ... יתקיים היום במרכז הפרגוני בירושלים. במהלך השבוע יתקיימו ... תצוגות, ערבי עיון, השתלמויות, סרטים ודיונים שיתמקדו בצורך ... המודעות לילד החריג. הארועים נערכים מטעם משרד החינוך ... ועיריית ירושלים.

„ממיתים עצמם" באוהל של תורה ובעיסקות עם המאפיה בארה"ב

ניו־יורק. — הישיבה הוותיקה ביותר בניו־יורק, ישיבה ... ירושלים", היוותה בשנים האחרונות מרכז לעיסקאות העלמת מס ... מיליוני דולרים, שבחלקן היו קשורות עם הפשע המאורגן — על ... אמצעי התקשורת האמריקניים בסוף השבוע.

5 רשויות חקירה ובינהן שתיים העוסקות בפשע המאורגן, חוקר... שנת 1983 את העיסקות שניהלו שניים מעובדי הישיבה, הרב ... איידלמן, שהוא סגן הנשיא וסנדור ברקוביץ, שהוא מנהל החשבונות ...

ג'סיקה דה גראציה, העוזרת של פרקליט המחוז של מנהטן, סיפרה ... 18 חודשים מאז החלה החקירה, בוצעו עיסקאות העלמת מס בסכומים ... כ־24 מיליון דולר, עם כ־50 סוחרים. ככל הידוע, החלה הפעילות ... בשנת 1970.

חנה איש־הורוביץ, מיו־

נחמקין ביקר בחשאי בסין בדרכון ישראלי

שר החקלאות אריה נחמקין ביקר בחשאי בסין, בדרכון ישראלי, כדי לקדם את הקשרים החקלאיים בין שתי המדינות — על כך נמסר בעתון האזורי „צומת השרון", שתופיע ביום ... בבוקר.

אמנם בפתיחת ההיפר־שוק (רב־מכר) של „תנובה" ... גלילות, שנערך השבוע, סירב שר החקלאות להתייחס לנושא ... עד שסין תפנה רשמית לישראל בבקשה לקשור עמה קשר... מסחר חקלאי. אולם לכתב עת"ים נודע, שיש יסוד לידיעה ...

האלוף מרדכי קיבל לידיו מחלקת ההדרכה

האלוף יצחק מרדכי קיבל לידיו בסוף השבוע את הפיקוד על ... ההדרכה של צה"ל במקומו של האלוף יוסי פלד. את דרגות האלוף ... למרדכי הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי וכתף השנייה אמו הנרגשת ... הטרי. האלוף יצחק מרדכי עמד לפני מספר חודשים במרכזו של ... גדול. מרדכי נחשד בהכאתם של שני מחבלים שהשתלטו על אוטובוס ... 300. הוא נשפט ויצא זכאי.

האלוף מרדכי יהיה כפי הנראה ראש מה"ד האחרון בדרגת אלוף ... שנקבע במערכת הבטחון כי לאחר הקמת המפח"ש יש להסתפק ... אלוף לתפקיד זה. בדברי פרידה אמר האלוף יוסי פלד, כי למרות ... חפצים במלחמה. עלינו לעשות הכל כדי להכין את הצבא למצב ... עלינו מלחמה. האלוף פלד יתמנה בעוד זמן קצר לתפקיד אלוף פיקוד ... במקומו של האלוף אורי אור.

אבי מ...

פרשת יערי והעיתונות במשחק סימולציה במועצת השוה"צ בדרום

מועצת השומר הצעיר באיזור הדרום, נחתמה אתמול בערב, לאחר ... של חוגים ודיונים. המועצה עסקה בנושא — „מאבקו של השומר ... לדמוקרטיה", ויוחדה לדמוקרטיזציה פנימית וללקיחת אחריות בתנועה.

במועצה נטלו חלק 100 חברים נבחרים מקיני ירוחם, דימונה, ערד, ... גת, אשקלון, ומוסדות החינוך מכפר־מנחם, שובל ויד־מרדכי. בשבוע ... קויימה מועצה דומה בחיפה לאיזור הצפון, ובשבוע הבא היא תערך ...

חניכי השומר הצעיר נפגשו עם חברי תנועת הנוער „מכבי צעיר", ... שנשא את השם „תנועת נוער פוליטית — כן או לא?" הם שמעו סקירה ... איש האגודה לזכויות האזרח, דב קולר, אודות מצבם של הבדואים ... בחופש העיתונות דרך משחק סימולציה, בו התעמתו „שתי קבוצות" ... משפחתם של חוה ואהוד יערי, מול העיתונות.

שלי יחזו

פרדיננד הלך - תחי קורי!

המפנה ברגע האחרון

מרבה המזל ביצע הנשיא רייגן תפנית דקה לפני השעה שתים־עשרה, בקראו למארקוס לפנות את השטח; הוא איים להפסיק את הסיוע הצבאי אם ישתמשו בנשק אמריקני כדי לירות באזרחים – אומר ציר בית־הנבחרים סטיפן סולארץ, אשר קיים מכבר קשר הדוק עם מנהיגי האופוזיציה של הפיליפינים

מאת זאב בליצר, וושינגטון

ציר בית־הנבחרים הדמוקראטי ... סולארץ, מניו־יורק, הקדים ... את יתר הפוליטיקאים ... וושינגטון בהבנת טבען של ... התפתחויות בפיליפינים. סולארץ ... בעקבות מתח ביקורת על הנשיא ... פרדיננד מארקוס, ניהל בחוגי ... ממשל ובועת הקהל בהצלחה את ... מאבק לתמיכה בנשיאה החדשה, ... ראזון אקינו. ממשל רייגן ראה בו, ... תבוסות קוץ בעיניו. אך מצב ... השתנה עתה.

קשרו ההדוק של סולארץ עם אקינו ועם ... למירוץ, סאלוואדור לורל, נראה עתה ... הפקידים בוושינגטון כחשוב בעליל ... המשך העמדה הפרו־אמריקנית של ... פיליפינים.

איש הקונגרס, יו"ר ועדת המישנה של ... הנבחרים לענייני המזרח הרחוק, היה בין ... בוושינגטון אשר הבינו כי ימיו של ... ספורים. בנינו אקינו, מנהיג ... אופוזיציה הפיליפינית זה זמן רב, ובעלה של ... נשיאה החדשה, העיד בפני הוועדה של ... לארץ כשישה שבועות לפני שובו למאנילה, ... הגיעו אליה נרצח. למעשה הכריז אז ... כהיה עדיין גולה פוליטי בארה"ב. ... הראשונה בפומבי, כי בכוונתו לשוב ... „הנה כי כן התחילה התעניינותי ... פיליפינים כבר לפני זמן ניכר", אמר ... לארץ בראיון עם כותב שורות אלה.

משבר עמוק

„לאחר סיום החקירה שוחחנו. היכרתי ... תו בימי גלותו בארה"ב. הוא תיכנן לשוב ... אשית אוגוסט. אני התכוונתי לבקר ... פיליפינים באמצע אוגוסט. הוא ביקש ממני ... בבואי לפיליפינים אשתדל להיפגש איתו. ... היה שבמקרה הטוב ביותר יוחזק ... עצר־בית, או במקרה הגרוע ביותר — ... לך לכלא. הוא חשב כי יהיה חשוב ... מארקוס יידע, שבקונגרס האמריקני שוררת ... לשלומו ולרווחתו. התכוונתי למלא את ..."

„רצה הגורל שהוא דחה את נסיעתו ... שבועיים. כך יצאתי מן הפיליפינים. לאחר ... שם כמה ימים, יום אחד לפני שובו ... באוגוסט 1983). בעת ההיא היה ברור ... כי התמיכה במארקוס כבר פוחתת והולכת ... שרויה במשבר עמוק. הם הידרדרו ... אמון".

סולארץ, „המדבר על נושא זה בלהט ...", ציין, כי לאחר שאקינו נרצח עם ... החמיר המצב עוד יותר. „חזרתי ... ביקור לפיליפינים על־פי בקשת משפחתו ... באופוזיציה, כדי להביע את תנחומי ... לכלל את הדאגה האמריקנית על מה ... היתה זו בשבילי חוויה מרגשת עד־..."

„למות במולדת"

... לורל, המשמש כיום סגן־נשיא, נפגש עם ... לארץ בנמל התעופה ונטלו אל ביתו של ... „בחוץ התאספו אלפי פיליפינים ... בתור, כדי להביע תנחומים", נזכר ... „למחרת היום, כאשר הועברה גופתו ... הכנסייה השכונה, עברו בביתו כבר כמאה ... תושבים".

... אותו זמן נפגש סולארץ עם אמו של ... — „אשה מרשימה. בימים ההם כבר בת ... אך היא נראתה כבת 60 בלבד — יפה, ... לדבר, ואלגנטית. היה זה בשעות ... של אחר הצהרים. נכנסו יחד לחדר ... מואר אך מעט. בחוץ התחיל להחשיך. ... היה מיזוג־אוויר. האנשים השתמשו ... היא סיפרה לי שהתחננה לפני בנה ... יחזור. אך הוא השיב לה כי הוא מעדיף ... מות בר־משמעות מאשר לחיות חיים ... משמעות, וכי אם מארקוס מבקש ... נפש, יוכל לעשות זאת גם בבוסטון ... במאנילה. ואם נחרץ גורלו למות, הוא ... למות על אדמת המולדת מאשר ..."

... הטיל על עצמו סולארץ מעורבות ... יותר בכל הנושא של זכויות האדם ... דמוקרטיה בפיליפינים. „באותם ימים ... דעתי נחושה לעשות את הכול ... כדי להקל על השבת הדמוקרטיה ... השבת האידיאלים שלמענם הקריב ... את חייו".

איש הקונגרס אמר, כי אחת ההשלכות החשובות ביותר משורת האירועים שהוליכו להפלתו של מארקוס היא ש„הם הוכיחו כי אקינו לא מת לשווא, ושהמטרה שלמענה הקריב את חייו, התגשמה עתה כתוצאה מן המערכה האמיצה שניהלה רעייתו, שגילמה באישיותה וביטאה את התקוות של העם הפיליפיני ואת שאיפותיו לדמוקרטיה".

הנה כי־כן הבין סולארץ כבר לפני מספר שנים, כי מארקוס שרוי בצרה עמוקה. אפילו לפני הבחירות של ה־7 בפברואר הבין סולארץ, כי מארקוס „קיפח בעליל את אמון העם".

בימים ההם, כמובן, התרשם ממשל רייגן, כי מארקוס עודנו נהנה מתמיכה רבה לאין ערוך משהתברר אחר־כך. אך סולארץ הסכים שערב הבחירות נהנה מארקוס עדיין מתמיכת הצבא, אף שמעמדו בקרב העם — לרבות הכנסייה, המעמד הבינוני ועולם העסקים — ירד לשפל המדרגה.

המיפנה הסופי חל עם עריקתם של שר־ההגנה חואן פונס אנרילה ושל ליטננט־גנראל פידל ראמוס. „עתה היה ברור שהוא מאבד את תמיכת אישי המפתח בחוג הפנימי שלו. כך התמוטט במהרה בסיסו הפוליטי. היתה זו הכתובת שעל הקיר. הוא לא היה מסוגל עוד לקיים בידו את השלטון".

„הפי אנד" לדראמה

„השאלה היחידה שנותרה היתה, אם העברת השלטון תיעשה בדרכי שלום או תוך אלימות. למרבה המזל נמנעו שפיכות דמים מאסיביות או אף מלחמת אזרחים אפשרית. זה היה „האפי אנד" לדראמה כולה".

בתקופה הזאת לא עמד סולארץ מן הצד, תוך ניתוח ומעקב אחרי המאורעות שהתפתחו בפיליפינים. הוא התערב בהם במידה רבה מאוד אישית. אין ספק שמילא תפקיד בנסותו להשפיע על התוצאות. כיום הוא רואה את פעילותו, במבט אחורנית, בגאווה.

קרוב־לוודאי חלקו החשוב ביותר היה כיו"ר בשורה של חקירות בקונגרס על המצב בפיליפינים, שזכו לפירסום רב. בשנתיים האחרונות נערכו יותר מתריסר חקירות מסוג זה, אשר עזרו, לדבריו, „למקד את תשומת הלב בבעיות הפיליפינים ושימשו מקור של לחץ על ממשל רייגן לאמץ עמדה פוליטית ביקורתית יותר", אמר.

סולארץ רושם לזכות הממשל, כי „עבר דרך ארוכה" מאז הימים שבהם נסע סגן הנשיא ג'ורג' בוש למאנילה כדי להעלות על נס את אהבתו של מארקוס לדמוקרטיה, ועד לחודש אוקטובר האחרון, כאשר הסנאטור הרפובליקני פול לקסולט ביקר בפיליפינים כדי למסור למארקוס את דאגת ארה"ב ביחס ליכולתו לשלוט נוכח המשבר הכלכלי הנמשך.

אך נוסף על החקירות ניהל סולארץ גם מאבק על שינוי תוכנית הסיוע האמריקני לפיליפינים על־ידי קיצוץ רב בסיוע הצבאי והגדלת הסיוע הכלכלי בסכומים מקבילים. בתקופה הזאת נאלצה ארה"ב להעניק לפיליפינים סיוע בסך 180 מיליוני דולארים בשנה, כדי לקיים את התחייבויותיה בהסכם על הפעלת בסיסים צבאיים חיוניים שם. „זה היה איתות לפיליפינים ולמארקוס, כי בהיעדר רפורמות פוליטיות, צבאיות וכלכליות יסודיות, אין הקונגרס מוכן לתת צ'ק חלק לממשל ולממשלה של הפיליפינים", אמר סולארץ. „סברתי כי דבר זה עזר מאוד כדי להעניק לעם הפיליפיני את התחושה, כי הקונגרס מתייצב לצדו, ולמארקוס, כי יש לו בעייה־של־ממש עם ארה"ב".

סיוע ב„חשבון סגור"

הממשל נוכח לדעתי, כי עליו להפעיל יתר לחץ על מארקוס שיסכים לרפורמות. לפני שנתיים הצליח סולארץ להקטין את הסיוע הצבאי לפיליפינים מ־85 ל־40 מיליוני דולרים. אשתקד עלה בידו לצמצם את ההקצבה הצבאית מ־100 ל־55 מיליונים. ואולם הסיוע הכלכלי הוגדל באותו יחס.

„דבר זה זכה להערכה מצד האופוזיציה (הפיליפינית) ושימש מקור לדאגה ניכרת לגבי מארקוס", אמר סולארץ.

הצעד החשוב ביותר הבא, שנקט סולארץ, היה שעלה בידו לשכנע את ועדת המישנה שלו לאשר ב־20 בפברואר חקיקה שחרגה מעבר להבעת דאגה גרידא מצד הקונגרס. החקיקה הזאת שינתה למעשה את תוכנית הסיוע כולה. בחקיקה זו, שכונתה „חוק להחזרת הדמוקרטיה בפיליפינים", הציע סולארץ, כי כל הסיוע הצבאי יושם בחשבון סגור עד שתקום בפיליפינים ממשלה „חוקית" שתזכה באמון העם.

בהמשך קבעה החקיקה, כי כל הסיוע הכלכלי יינתן באמצעות אירגונים פרטיים, וולונטאריים — כגון הכנסייה הקאתולית — ולא באמצעות הממשלה הפיליפינית. היא אושרה בוועדת המישנה בתשעה קולות וללא התנגדות, כאשר אף החברים הרפובליקניים מצביעים בעדה.

„לדעתי היתה זו התפתחות חשובה עד־מאוד", אמר סולארץ, בטוענו כי הושג בכך שלושה דברים:

„ראשית, היה בכך איתות לעם הפיליפיני ולאופוזיציה הדמוקרטית כי אנו עומדים לצדה של הדמוקרטיה ולא של הדיקטטורה. שנית, היה זה איתות לעילית השלטת בפיליפינים, שללא ספק הובן היטב, בפרט על־ידי אנרילה וראמוס, כי ארה"ב אינה מוכנה להמשיך בעסקים כרגיל עם ממשלה אשר קיפחה את חוקיותה, ושלישית, היה זה איתות לממשל, כי הרכבת יצאה מן התחנה, ושהקונגרס פשוט אינו מוכן לעמוד מן הצד ולהשלים עם פוליטיקה של נייטראליות

(המשך בעמוד 16)

שמחת המנצחים: נשיאת הפיליפינים קוראסון אקינו וסגנה סאלבדור לורל (צילום: איי.פי.)

הצלחה אגדתית או כשלון מוחץ

מאת ורד לוי

זהו העתיד הפוליטי שחוזה לקוראסון אקינו – ד"ר יעקב קובליו, מומחה לענייני המזרח הרחוק ומרצה באוניברסיטת תל־אביב, הסבור כי „אין אפשרות ביניים"

לפני פחות משבוע הסתיים שלטון העריצות של פרדיננד מרקוס. ההת־נקשות, היזומה על ידיו, בחייו של בנינו אקינו באוגוסט 83', היתה הצעד הראשון בדרכו מטה. היציאה למערכת בחירות מחודשת וגילוי ההונאה שביצע בה מרקוס – היתה תחילתו של הסוף. למרבה האירוניה, את מה שהצליח למנוע במשך שנים מבנינו, נטלה לעצמה בסופו של דבר, אלמנתו – קוראסון אקינו, שהוזנקה אל פיסגת הזירה הפוליטית של הפיליפינים במהירות חסרת תקדים והיתה לראש הממשלה החדשה.

המציאות הממתינה לאקינו ולממשלתה קודרת למדי ורחוקה מלהזכיר את התהילה והזוהר שאפפו את השתלשלות העניינים המסחררת של השבועות האחרונים בפילי־פינים. עשרים שנות שלטונו של מרקוס ובעיקר השנים האחרונות, הפכו את הפילי־פינים מאחת האומות העשירות ביותר בדרום־מזרח אסיה למדינה ענייה, אכולת גרעונות וחובות ובעלת שעור אבטלה גבוה.

על הבעיות הניצבות בפני ממשלתה של קוראסון אקינו אומר ד"ר יעקב קובליו, מומחה לענייני המזרח הרחוק ומרצה באוניברסיטת תל־אביב, כי אקינו מתחילה את דרכה הפוליטית כראש ממשלה (ובעצם – את דרכה הפוליטית בכלל) בתנאים הפוליטיים הטובים ביותר ובתנאים הסוציו־אקונומיים הגרועים ביותר: כ־40% מובטלים, חוב לאומי חיצוני של 26 מיליארד דולר, ומונופול כלכלי בלתי מעורער של 81 משפחות „המנהלות את העסק". אלה הם הנתונים העיקריים שאיתם תידרש אקינו להתמודד – ומייד. במירקם החברתי של הפיליפינים בולט היום במיוחד היעדרו של מעמד בינוני. ישנם שוליים ברורים בפיסגה, שוליים ברורים בשפל. אבל אמצע – כמעט שאין. „חמולת" מרקוס, „חמולת" אקינו ו„חמולת" קוחואנקו (משפחתה המקורית של קוראסון) מחזיקות את כלכלת המדינה בגרון ולאקינו לא תהיה ברירה אלא להפקיע מהן אדמות ולהחזירן לרשות מאות אלפי או מיליוני האיכרים המנושלים. נוסף על הרפורמה האגרארית שעליה לבצע במהירות, היא חייבת לפתוח בהקמת מפעלים ויצירת מקורות תעסוקה חדשים כפתרון לבעייתם של מאות אלפי בני־אדם מחוסרי פרנסה. אין מה לקנא בה בכל הקשור למישורי הפעולה האלה.

– מהי המפה הפוליטית המעודכנת של הפיליפינים? האם הכל עומדים לצידה של אקינו? או קיימים גופים שמהווים עדיין איום ממשי לגביה?

התמיכה בה היא כמעט אבסולוטית. צריך לזכור שהתמיכה בה מורכבת בין השאר מכל אלה שתמכו בעצם בבעלה. מהכנסייה הקתולית בכבודה ובעצמה, מהעם הפיליפיני על כל רבדיו וגם מכל שונאי מרקוס האחרים. כלומר, לפחות מהבחינה הזו מצבה טוב. מקורות הרעה הפוטנציאליים לגבי אקינו עשויים להיות התנועה הבדלנית־המוסלמית וצבא העם החדש, קרי, הקומוניסטים. עם זאת נראה, כי לא תהיה לה בעיה רצינית עם הקומוניסטים. מדובר בכ־16,000 איש, שאקינו כבר מיהרה והודיעה כי תעניק להם חנינה ואני מאמין שהם ירדו מהענין. לא הייתי מחשיב אותם כמקור פורענות ממשי לגבי ממשלת אקינו.

– קיימת, לדעתך, אפשרות להיווצרות אנרכיה בפיליפינים?

לא. בעיקר משום שאת השלטון בפועל הולכים לנהל מקצוענים ולא קוראסון אקינו בעצמה. סלוואדור לאורל, סגנה של אקינו, הוא־הוא ראש המוקד הפוליטי החדש. הוא פוליטיקאי מנוסה, משופשף, מקצועי מאד ועקשן מאד. לצידו, מכהנים בתפקידים הבכירים: אנרילה – שר ההגנה, וראמוס – מפקד הצבא. כלומר, אנשי מקצוע מנוסים שיידעו איך לקחת את העניינים בידיים. הממשלה החדשה מכילה בתוכה 40 אחוז מאנשי מרקוס לשעבר, לרבות כאלה שהפכו לו עורף רק בדקה ה־91... הסיבה לכך פשוטה ביותר – איזו ברירה היתה לאקינו? ממי היא היתה מרכיבה ממשלה? היא היתה זקוקה להם. ובדיעבד, אני לא חושב שזה יהיה לרעתה.

– חוץ מההצהרות הכלליות על רפורמות ותיקונים, יש לאקינו ולממשלתה תוכניות מפורטות כלשהן? מצע מוגדר יותר?

בוודאי. כל מה שהיה המצע של מפלגת „אוניד", שלאורל עמד בראשה, יאומץ עתה על־ידי ממשלת אקינו ויהפוך להיות הקו הרעיוני והפראגמאטי שלה: חלוקת הקרקעות, השינויים המבניים בחברה, צמצום האבטלה ע"י פיתוח חקלאי ותעשייתי ועוד.

– מהי תבנית המצב המעודכנת של יחסי ארה"ב־פיליפינים?

בהירה. אופטימית. אקינו, בעיניים אמרי־קניות, היא דמות שלא יהיה קשה לתקשר איתה. בסך הכל היא הרי בת למשפחה עשירה מאד, שחונכה על עקרונות מערביים והפכה לסמל החירות של העם הפיליפיני בתוך 60 יום. האמריקנים אוהבים סיפורים כאלה ומעבר לכך – אקינו מייצגת באמת ערכים שלארה"ב יהיה קל להתחבר בהם ולהזדהות איתם. מובן מאליו שההגבלות הכלכליות, עליהן דיבר רייגן בימיו האחרונים של שלטון מרקוס, נמחקו כלא היו עם עלייתה של אקינו. ויש לשער שתמיכה אמריקנית ומחילה על חובות ישנים – יניעו.

– מה היתה עמדתה האמיתית של ארה"ב? למה המשיך רייגן לתמוך במרקוס כמעט עד הרגע האחרון? ומשהפנה לו עורף – האם באמת הפנה לו עורף?

ארה"ב סובלת עדיין מהטראומה האיראנית. היא לא כל כך יודעת מה לעשות וכיצד לתמרן בסיטואציות כאלה. ואגב, גם לאחר שרייגן כבר ידע כי מרקוס היה זה שנתן את ההוראה לרצוח את בנינו אקינו, ארה"ב לא עשתה שום דבר בנידון. ההסבר הוא אחד – הפחד מפני השתלטות הקומוניסטים על הפיליפינים. במשך תקופה ארוכה ראו האמריקנים לנגד עיניהם שתי אופציות: שלטון מרקוס או שלטון קומוניסטי. הם העדיפו את האופציה הראשונה. המוזר הוא שגם לאחר הופעתה של אקינו בזירה הפוליטית הם דבקו בגירסת שתי האופציות, והתעלמו מאקינו או, לפחות, לא התייחסו אליה ברצינות. ארה"ב גילתה, לדעתי, חוסר כשרון מזעזע להערכת מצבים ולניבוי התפתחויות. אבל לא רק לספקו־לאציות – עצם הענקת חשיבות כה גדולה לאיום הטמון בהתחזקות הקומוניסטית בפילי־פינים הוא שטות גמורה. זו מין טעות אמריקנית שהופכת קלאסית כמעט וחוזרת על עצמה שוב ושוב – בניקרגואה, באיראן, בדרום וייטנאם, בקובה. המזל הפעם, הוא, שעלה בפיליפינים לשלטון מישהו שהוא גם פרו־אמריקני...

– איך אפשר להסביר את תמיכתה של הכנסייה הקתולית במאבק נגד מרקוס ומהו המשקל הנכון שיש לייחס לה בהכרעה הסופית?

נכון שלרוב אין לצפות מכנסייה קתולית שתתייצב דווקא לצד הקידמה. אני מוכרח לומר, שאין לנו פה איזה יוצא מן הכלל מיוחד... 20 שנה נהנה מרקוס מתמיכה ברורה של הכנסייה הקתולית. רק בחודשים האחרונים עשתה הכנסייה תפנית והתייצבה פומבית לצד אקינו ומה שהיא ייצגה. הקרדינל סין, היה מעביר פה ושם ביקורות אנמית ושקטה על המשטר, אבל תמיד בקול ענות חלושה ומעולם לא ישירות נגד מרקוס. ובכן, מה נשתנה? המציאות. כל העם התמרד

(המשך בעמוד 16)

דסק לענייני חוץ: לוי מורב

אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

להחליף את הסיסמה

הסיסמה בדבר חידוש הצמיחה במשק היא סיסמה שגויה, כיוון שאינה מובנת לחלק ניכר מהציבור וניתנת לפירושים שונים. בין היתר — להתרת הרצועה. הפשרת המחירים והשכר וחזרה חלקית לימי ארידור הרי האסון. יש להחליף את הסיסמה לריסון האבטלה. שהיא סיסמה המובנת להמוני העובדים, שבחלקם כבר איבדו את מקור פרנסתם וחלקם עומדים לאבד את מקום עבודתם. על סיסמה זו להיות משולבת בהמשך הקפאה של המחירים והשכר, תוך תיקונים קלים רק ברגינות השכר הנמוכות ותיקון קיפוח מסויים במקצועות מועדפים כמו אחיות, תוך יצירת קשר בין השכר והתפוקה ושיתוף ועד העובדים בהנהלת המפעל. וכן, תוך צמצום מירבי של הביורוקרטיה. העלאת רמת הניהול והקטנת הפער במשכורות בין ההנהלה והעובדים.

אחד הגורמים להצלת המשק הוא ניהול תקין, חיסול הבזבוז והעלאת פריון העבודה. את ההון לריסון האבטלה, דהיינו הצלת מפעלי ייצור בעלי כושר קיום והחקלאות ממפולת יש לגייס באמצעות מגבית חד־פעמית של העשירים ובעלי המשכורות הגבוהות, שיצטרכו להפריש אחוזים מעטים באופן פרוגרסיבי מהכנסותיהם, בלי שהדבר יכביד עליהם. כן יש להטיל מס רכוש על העשירים. כגון מס על דירות פאר וכיו"ב. נוסף על כך — הכסף שייחסך מהוזלת הדלק, שכמעט כולו צריך להיות מוקדש למטרה זו. יש להתיר הוזלת דלק מסויימת למפעלים המייצרים ליצוא, תוך פיקוח חמור על השימוש בדלק המוזל.

יש לאסור מתן הלוואות מעל לסכום מרבי. ולהוזיל את הריבית רק למפעלי ייצור, חקלאות ובנייה המועילים למשק. יש גם לנהל מלחמה בשוק האפור ובכל מיני בזבוזים וכפילויות בכל התחומים, וראשית כל — להפסיק את הזרמת ההון להתנחלויות.

רבקה תל, עמיר

החתמה בלתי־חוקית

בעוברי בתחנה המרכזית בתל־אביב אני נתקל בדוכן החתמה למען מתן חנינה לאסירי המחתרת היהודית. הדוכן מקושט בסיסמאות בוטות וממוקם סמוך לרציפי התחנה.

הקמת דוכן שכזה הינה טעם לפגם ומעוררת תמיהות רבות והרהורים נוקבים בדבר שלטון החוק במדינה. אסירי המחתרת נידונו למאסר על־ידי בית משפט ישראלי, בעוון פשעים חמורים. המשפט והמעשים היו ועודם שנויים במחלוקת חמורה בציבור, ולא יתכן שאותו ציבור מעוניין יקים "באסטה" לשחרור אותם אסירים, כאילו מדובר בסתם מישגה של "חבר'ה טובים".

כשוטר לשעבר בימ"ר ת"א, דומני שכל דוכן, זקוק לרשיון.

אהוד ברידור, נטור

למה הם מתאבדים

באחרונה אירעו מספר מקרי התאבדות של תלמידים בגיל 17—14. מה קורה בחברה שלנו?

המשפחות, רובן הרוסות. לפני או אחרי גרושין. או שבתם יש אי־הבנה בין בני הזוג. לילדים המתבגרים קשה לעכל מצב זה. ואין שפה משותפת בין ההורים לבין הנער. נכון אמר הפדאגוג הגדול יאנוש קורצ'אק, "כדי להיות גנן, יש לעבור קורס של כמה ימים. כדי להיות אבא אין צורך בשום קורס"...

ובבית־הספר? בכיתה 40 תלמידים. למחנך אין זמן לדבר עם התלמידים - בקושי מכחבל עליהם. כי הוא עצמו זקוק לסיוע. הוא הרי אינו יודע אם מחר יעבוד או שמא ישבות. האם יקבל את המשכורת וכו'. אין פלא, איפוא, שהתלמיד מרגיש בודד עם הבעיות שלו.

כשהתלמיד נפגע בגופו הוא ניגש לאחות ומקבל טיפול. אבל אם הנפש פגועה, אין לו למי לפנות. תלמיד כזה מרגיש חסר־אונים. עזוב. הבית דוחה ובכיתה החברים לא מבינים אותו, ואז הוא מגיע למסקנה שאין טעם להמשיך.

מה שמתבקש זו קריאה: ס.א.ו.ס. לטיפול דחוף, אדוני שר החינוך. למרות הקיצוצים, יש להנהיג שיעורי חברה לליבון החיים. כמובן עם פסיכולוגים, וללמד את הנוער המתבגר שהחיים זה לא רק ורדים. יש גם קוצים רבים. יש לארגן גם אסיפות הורים עם פסיכולוגים. קשר הדוק בין ההורים לבית־הספר יכול לעזור גם לחיי המשפחה.

רחל מירואן, אחות, ת"א

השוואה מרושעת

ב"רשות הקורא" מיום 23.2.86 כותב חיים צוריה משפיר־שומרון, כי המחווה "הפטריוטית" הורגת מיזעה. "מאחורי "הטורגים" ועוד יצירות הן כאותם סרטים נאציים. המכתב הוא הפגנה של בורות ורשע גם יחד: כאילו נאמר שהזית, ועל החגורה של החיילים הנאצים היתה כתובה "אלוהים איתנו", הרי כל המאמין באלוהים — נאצי.

אשר לאותן יצירות אמנות, הן אינן זקוקות להגנה.

א. בנון, גבעת־עוז

חברה חדשה

מנותקים ב"פרייבט"

מאת נדי יציב

בלי שמץ של היסוס מלכתחילה, ובלי שום ייסורי מצפון לאחר־מעשה — הרימו שרי מפלגת העבודה את ידיהם והצביעו בעד העלאת תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית בעוד עשרים וחמישה אחוזים — בעיצומה של תקופת "הבלימה". אלמלא הסגיעה בגימלאים — ניתן היה להכתיר החלטה זו כסמל ההרסה של התוכנית להבראת המשק.

מה אין כאן? שרירות־לב יש, עוול חברתי יש, ומעל לכל אלה — שורת האיוולת.

שרירות־לב יש כאן, משום שהדבר נעשה כאשר מחיר הדלק יורד, שכר העבודה מוקפא, ולא חלה שום עלייה משמעותית במחיר הציוד המיובא. סתם כך, מצאו סעיף קל ונוח לקיצוץ בהוצאות לסובסידיה — וקיצצו.

עוול חברתי יש כאן משום שהסובסידיה לתחבורה הציבורית היא היחידה שאין שום חילוקי־דעות לגבי אופיה הצודק. זוהי סובסידיה למצרך, שניתנת ישירות לצרכנים הנזקקים. זוהי סובסידיה שעולה בקנה אחד עם כל תפיסה של צדק חברתי, ועם כל גירסה של מדיניות חברתית נכונה.

את שרירות הלב ואת העוול מכסה האיוולת, והיא עוטה עליהם כגלימה: העלאת מחירים של עשרים וחמישה אחוזים בחודש מארס הגשום־מאוד, היא מעשה חלם. מי שהשתחרר כנראה כליל מתחושת הבושה על עוולות שהוא מבצע, עלול עוד לשאת בקנס המוטל על הטיפשים.

חסימה עצמית

מה קורה כאן? איך מגיעים שרי הממשלה לאטימות כזאת? תשובה אחת בלבד מתקבלת על הדעת: ניתוק גמור מתחושות הציבור. כבר נאמר פעם, שאילו מקבלי ההחלטות היו צריכים לחייג בטלפון ולא מזכירותיהם, היה שירות הטלפונים הרבה יותר תקין. ביתר תוקף ניתן לומר — שאילו מקבלי ההחלטות היו נזקקים לתחבורה ציבורית, לא היתה החלטה כזאת מתבצעת. "מקבלי ההחלטות" אינם שרי הממשלה בלבד. כל שכבת יועציהם, עוזריהם, פקידיהם ומנהליהם — לא ראו פנים של אוטובוס כבר שנים רבות, ולא שילמו עבור כרטיס, ולא עמדו בתור, ואין להם מושג ירוק על פליטת העשן בתחנות, ומעולם לא התנסו בחוויה המדכאת של תחבורה ציבורית בישראל. הם לא יודעים, והם אינם יודעים, ולכן גם לא איכפת להם.

במדינת ישראל אין רכבות תחתיות בערים, אין חסימה של מרכזי הערים בפני תנועת רכב פרטי. אין מסלולים מיוחדים לרכב ציבורי, אין פיקוח מרכזי על תנאי השירות, על מועדי היציאה של האוטובוסים ועל התנהגות נהגים. זוהי חברה שמזניחה את מחצית אוכלוסייתה לתנאים עלובים ומביישים של תנועה בדרכים. רק משום שהמחצית השנייה בלבד מקבלת את כל ההחלטות. כל זה מסתמל היטב במראה דמותה המעוותת של התחנה המרכזית בתל־אביב. זה יותר מעשרים שנה מופקרת אוכלוסיית־ענק לצחנה, לצפיפות, לאוויר מזוהם ולסיכוני־נפש בתחנה הזאת — רק מפני שאיש ממקבלי ההחלטות איננו נזקק לשירותיה.

כל האמור לעיל — לא בתחבורה הציבורית בלבד אמור. רבים וטובים בעולם המערבי מתבוננים על היחס שבין התחבורה הציבורית לבין התחבורה הפרטית כעל משל ועל סמל. הרכב הפרטי, בתחילת תקופת ייצורו ההמוני, נתפס בעולם כביטוי לתפוצה העממית של זכות הפרט לנוע בדרכים כאוות נפשו. לא עוד פריווילגיה של אצילים בעלי־מרכבות, אלא כל אדם מסוגל להגיע למימוש זכותו לנוע מכל מקום אל כל מקום. כשחלף הזמן, וככל שהיה הרכב הפרטי למצרך עממי יותר, ובהישג־ידם של רבים יותר — כן קטנה יחסית אפשרות ההנאה ממנו. לפחות כאשר אמורים הדברים במרכזים המאוכלסים של מדינות המערב.

פקקי התנועה וחסימות הדרכים במרכזים העירוניים היוו אות אזהרה לגבי העתיד להתרחש, כאשר תפוצת הרכב הפרטי תגדל עוד יותר. כתוצאה מכך התחילה מעין תחרות בין קצב הגידול בשיעור הייצור של כלי־רכב פרטיים חדשים לבין קצב הגידול בשיעור סלילת כבישים חדשים, כדי לפנות מקום לכל כלי הרכב שעתידים להיות מיוצרים בעתיד. ענו "אנשי האקולוגיה" במערב. נצטרך להפוך את כל כדור־הארץ שלנו, ואת כל השדות והגנים, לכביש אחד גדול. ה־Countryside שלנו, קוננו האנגלים, יהפוך כולו ל־Motor Way אחד גדול. כאמור, כל זה אמנם תאור עוברתי מדויק למדי להתפתחות הדברים — אבל לא בא כאן אלא כמשל וכסמל.

"פקק תנועה"

וזכויות הפרט, שהוענקו לאזרחי המערב עם נצחון התנועות הליברליות, הן הנמשל הראשון והמקובל ביותר. הזכות לנוע בדרכים גם היא אחת מזכויות הפרט. זכות זו הוענקה לציבור הרחב על־ידי מתן האפשרות לצרוך אותה באופן פרטי על־ידי רכישת כלי־רכב. "השוק החופשי" הוא המכניזם המארגן ומווסת צריכה פרטית זו. עכשיו מסתבר, שיכולת ההנאה מן הזכות הזאת קטנה והולכת ככל ש"הצריכה הפרטית" שלה נפוצה ושכיחה יותר. "כאשר כל אחד בקהל מתרומם ועומד על קצה האצבעות — אף אחד לא יכול לשפר את שדה הראייה שלו", היה סיכום הדברים. הכלכלן פרד הירש ניסח זאת במשפט אלמנטרי מוכר מאד היום, וכמובן מובן־מאליו: What each of us can achieve, all cannot — מה שכל אחד מאיתנו יכול להשיג — כולם לא יכולים.

את משל הצריכה הפרטית של "הזכות לנוע בדרכים" החיל הירש כמעט על כל תחומי החיים. כאשר נפתחו שערי הקולג'ים והאוניברסיטאות בפני ציבור גדול ורחב היה זה מימוש דמוקרטי של זכות הפרט לרכוש השכלה גבוהה. טוב מאוד? לא כל־כך: התרחבות ההשכלה הגבוהה גרמה לכך שערכה בשוק התעסוקה ירד ביחס ישר לנפוצותה ושכיחותה. בצינורות התעסוקה נוצרה צפיפות — מעין "פקק תנועה" של אנשים משכילים, בעלי תעודות אקדמאיות, ביקשו להיות "מוביליים", ולהתקדם כלפי מעלה, אך לא הצליחו. יכולתם של המונים רבים לנוע מ"שכונה פחות טובה" לשכונה "יותר טובה", הוריד את ערך "שכונת היעד "היותר טובה". אשר אליה הגיעו כולם, לכדי פחות מערך שכונת המוצא ה"פחות־טובה". וכן הלאה.

הצמיחה הכלכלית והצריכה הפרטית

משל הרכב הפרטי הרחיק־לכת הרבה מעבר לכך. בספרו המעניין של פרד הירש "המגבלות החברתיות לצמיחה" Social Limits to Growth הוא קורא תיגר על כל מושג "הצמיחה", במונחי המשל הזה. גם עצם המדידה המקובלת של הצמיחה איננה מקובלת עליו, במונחים של המשל שלנו — נמדד שיעור הצמיחה על־ידי הערך של סך כל כלי הרכב הפרטיים המיוצרים באותה שנה. לעומת זה — את הצמיחה צריך למדוד במונחי התועלת שכל אחד מכלי הרכב מעניק לבעליו — והתועלת זו יורדת לכל אדם פרטי עם כל רכישה של כלי־רכב נוסף על ידי זולתו. הבעיה היא, אומר הירש, ש"התוצר הלאומי הגולמי" מודד את השיפור שחל במצב החברה — אבל לא את השיפור שחל במצב האוחזים הפרטיים המתווים את תמורה. מן התועלת הנוספת לציבור כולו על ידי מכירת מכונית אחת נוספת — יש להפחית את אובדן יכולת ההנאה שנגרמת לאחרים על ידי מכירה זו עצמה. ככל שגדלים שיעורי הצמיחה, כן גדלה יותר מידת אובדן ההנאה שאותה יש להפחית מהחישוב הכללי ממידת תוספת ההנאה שאותה יש להוסיף לחישוב זה.

בכלל, אומר הירש, אם נרצה ואם לא נרצה, הולך ומטשטש ההבדל בין "צריכה פרטית" לבין "צריכה קולקטיבית". פעם נהוג היה לומר שהכביש, למשל, הוא מוצר לצריכה קולקטיבית, כמו הגן הציבורי או בריכת השחיה, בעוד שהמכונית היא דוגמה לצריכה פרטית, וזוהי אשלייה, אומר הירש. גם מצרכים פרטיים־מאוד, כביכול, שאוכם אחד, צורה והלוונטיים חזום להנאותיהם של כל הצרכנים האחרים, ככל שהצמיחה משפיעה עלינו יותר ויותר מצרכים. כן היא גורמת לקולקטיביזציה של הצריכה.

קריאת המפה וחוש הצמא

"אל המעיין שאליו מגיע בן האדם על פי קריאת המפה מגיע הגמל לפי חוש הצמא", אומר פיתגם בדואי ידוע. אל "הצריכה הקולקטיבית" של תחבורה ציבורית, שאליה מגיע השמאל על יסוד השקפת־עולם, ותוך קריאת מפת־העתיד, ועל רקע השוואת זכות התנועה בדרכים לזכויות הפרט האחרות — מגיע הימין על פי החוש האלקטוראלי. בכל מקרה, אין דבר כזה בעולם שממשלה מחליטה על העדפה מכוונת של תחבורה ברכב פרטי על פני תחבורה ציבורית.

יכול להיות לאנשים שקיבלו החלטה זו יש פתק מהרופא, או מאמא שלהם, להיות נבערים מדעת, אבל אפשר לשאול: כל הדברים שנאמרו לעיל על התחבורה במערב תקפים אלף מונים אצלנו. אילו רק היו מתקבלות החלטות "כלכליות" אצלנו תוך זיקה לשיקולים חברתיים, ועל יסוד התנסות החברתית בעולם, כל התוכנית הכלכלית עשויה היתה להראות אחרת. כך או אחרת, מישהו בעתיד יצטרך לתקן את כל משגותיה של התוכנית הנוכחית. אם לא על יסוד "קריאת המפה", אזי לפחות בגלל "חוש הצמא". כאשר יבוצע תיקון כללי זה — יתחילו גם אצלנו לדון בשאלות התחבורה הציבורית באופן רציני יותר. אף־על־פי־כן, עדיין אני חושב שטוב יותר להגיע אל המעיין בעקבותיהם של בני אדם, ולא בעקבות הגמלים.

"האופנה הירוקה" נגד הצמיחה

ספרו של הירש, יש לציין, התפרסם במחצית השניה של שנות ה־70. הוא נכתב על רקע "האופנה הירוקה", שהיתה כבר פופולרית מאוד באותה תקופה, ואשר מצאה וניסחה אלף נימוקים נגד הצמיחה. הירש כבר הכיר היטב את כל כתבי האסכולה שנקראה אז "המועדון של רומא", אשר אנשיה הציגו גורמים פיזיים וכלכליים כנימוקים נגד עידוד הצמיחה. הטענה המרכזית שלו היתה שהמגבלות העיקריות לצמיחה אינן פיזיות אלא חברתיות. בשיעורי צמיחה גדולים, הוא אמר, מקלקלת השאיפה האישית של כל אחד מאיתנו ליותר־הנאה את ההנאה האישית של כל אחד מזולתנו. לדעתו זוהי סיבה טובה מאוד לצמיחה סתרת. אם לא נזהר, הוא אמר, אנחנו עלולים עוד, שוכו שמיים, להגיע לידי ההכרח לעבור בעתיד לדפוסים של צריכה קולקטיבית של מרבית המוצרים. זה כידוע, על פי התפיסה הליברלית המיושנת, רע מאוד, כי כך עלולים להיפגע חירות הפרט והדמוקרטיה. זאת בדיוק הנקודה שבה נכנס לוויכוח הסוציאליסט־הדמוקרט. ואיך מגיע הסוציאליסט־הדמוקראט לנקודה זו? ברכב ציבורי כמובן הוא מגיע, באוטובוס, רכבת, מונית־שירות, או כל אלטרנטיבה ציבורית אחרת.

צריכה קולקטיבית של זכויות הפרט

ניתוח התפתחות של הירש נכון בקווים כלליים, אומר הסוציאליסט־הדמוקראט, אבל הוא לוקה בשני פרטים חשובים. האלמנט הנכון והמדויק הוא, שצריכה פרטית של זכויות — כשהיא מאורגנת על־ידי כללי "השוק החופשי" — עלולה, במקרים רבים, לגרום לכך שסיפוק זכויותיו של האחד מפחית, אף מבטל, את סיפוק זכויותיו של זולתו. לעומת זה, לא נכון כי הסיפוק הנובע מן הזכות קשור תמיד אך ורק למידה היחסית של הסיפוק ("כמה אני עשיר ביחס לזולתי"), וגם לא נכון שארגון קולקטיבי של סיפוק הזכויות יפגע בחירות הפרט.

אנחנו חוזרים למשל הרכב הפרטי: נכון מאוד שצריכה בלתי מאורגנת של יותר ויותר כלי־רכב פרטיים עתידה ליצור מחסומי דרכים בלתי נסבלים, ובכמה מקומות בעולם היא כבר גרמה לכך. לעומת זה, לא נכון שההנאה הנובעת מסיפוק הזכות לנוע בדרכים קשורה רק לכך שאני יכול לנוע באופן חופשי יותר מן השכן שלי. וגם לא נכון שאי־אפשר להעלות את הרמה המוחלטת של הנאת הציבור כולו מהתנועה בדרכים מבלי שכל אחד יקלקל לזולתו. למשל: אילו במקום להשקיע את כל המשאבים המושקעים היום בייצור, תיקון ואחזקה של רכב פרטי, היו משקיעים את כל המשאבים הללו ביצירת מגוון גדול של אלטרנטיבות תחבורתיות ציבוריות — היו כולם נהנים יותר והיתה נמנעת הפגיעה החברתית.

ה"טעות" ההיסטורית, כביכול, היתה נעוצה בכך שנדמה היה כאילו "הזכות לנוע בדרכים" עשויה להיות מסופקת אך ורק על ידי מיצרך שחלים עליו כל חוקי הייצור והחלוקה האופייניים ל"שוק החופשי". אותה זכות עצמה ניתנת לסיפוק גם על ידי צריכה קולקטיבית ומאורגנת. מכאן גם ברור עד כמה מופרכת הטענה נגד הצמיחה. נכון הוא שצמיחה אשר פירותיה נקטפים על פי כללי השוק, עשויה להיתקל במחסומים חברתיים — אבל לא את הצמיחה יש להגביל בשל כך, אלא את היקף חלותם של כללי השוק. ניתוח דומה, אגב, ניתן לעשות לגבי הישגים רבים, אחרים, וראויים לשבח של התנועות הליברליות למעסק.

מתי בפעם האחרונה התנסו מקבלי החלטות בחוויה המדכאת של שימוש בתחבורה הציבורית בישראל? (צילום: ישראל סאן)

השתיקה המגומגמת

מאת קאסם זייד

ראשי הרשויות המקומיות הערביות גילו אוזלת יד בחוסר התערבותם בבעיית המבנים הבלתי חוקיים ובמידה שהשמיעו את קולם — היתה זו תגובה מגומגמת

ראשי הרשויות המקומיות הערביות מגלים אוזלת יד בנוגע לבעיית המבנים הבלתי חוקיים, שהיא אחת הבעיות הקשות ביותר שמעסיקות את הציבור הערבי.

קשה להבין מה מקור השאננות והאדישות שלהם. בעוד ראשי המדינה, החל מראש הממשלה, עבור בשר המשפטים וכלה בממונה על מחוז הצפון, הביעו את דעתם בסוגיה סבוכה זו — ראשי הציבור הערבי שומרים על שתיקה. אפשר לחשוב, שהעניין אינו נוגע להם.

משרד הפנים הקים לפני מספר חודשים ועדת מנכ"לים מיוחדת בראשותו של סמנכ"ל המשרד, לבדיקת שאלת המבנים הבלתי־חוקיים בישובים הערביים. כפי שנודע לי, לא ראתה הוועדה לנכון להזמין את ראשי הרשויות המקומיות הערביות כדי לשמוע את דעתם. זהו מחדל שלא היה צריך לעבור עליו לסדר־היום. ראשי הרשויות הערביות לא היו צריכים לחכות עד שהוועדה תזמין אותם ותשמע את דעתם. אך הם איחרו את הרכבת. שכן נודע לי, כי ועדת המנכ"לים סיימה את עבודתה וכנראה תניח בקרוב את מסקנותיה והמלצותיה על שולחנם של ראש הממשלה ושר הפנים.

נשאלת השאלה, איך ייתכן שהוועדה תסיים את עבודתה מבלי שתשמע את דעתם והשגותיהם של בעלי הדבר? מדוע הם עצמם החרישו?

בפגישה האחרונה של ראשי הרשויות המקומיות הערביות עם ראש הממשלה והשרים פרץ וויצמן הוחלט להקפיא את צווי ההריסה עד לסיום עבודתה של ועדת המנכ"לים. לדעתי, זו היתה שעת כושר לראשי הרשויות המקומיות הערביות להביע את דעתם בסוגיה סבוכה זו. אולי אפשר היה להבין את מניעי שתיקתם של ראשי הציבור הערבי, לו עבודתה של ועדת המנכ"לים היתה מתנהלת באווירה נורמאלית וללא לחצים של גורמים העויינים את הציבור הערבי. אך אין הדבר כן. מאז הקמתה של ועדת המנכ"לים השתנו כמה דברים. הממונה על מחוז הצפון ישראל קניג, נימק את התפטרותו מתפקידו במניעים מצפוניים, בשל אי־ביצוע צווי ההריסה נגד מבנים בלתי־חוקיים ובטענה של התערבות חוגים פוליטיים לעיכוב הליכים משפטיים שהוצאו נגד בתים בלתי־חוקיים. לפני התפטרותו דאג להכנת דעת הקהל וניסה להכפיש את שמה של לשכת השר עזר וייצמן. קניג האשים את השר וייצמן בהתערבות מאסיבית לעיכוב הליכים משפטיים. השר וייצמן ועוזרי לשכתו הועמדו במצב בלתי נעים ונקלעו למיגננה. בהופיעו בפני מועצת מפלגת העבודה בגינוסר, יצא ח"כ דוד ליבאי בהאשמה נגד גורמים ממשלתיים המתערבים, לדבריו, למניעת ביצוע צווי הריסה נגד בתים בלתי־חוקיים בישובים הערביים.

אווירת לינץ'

שר המשפטים משה ניסים שיגר מכתב חריף לראש הממשלה נגד התערבות חוגים ממלכתיים למניעת ביצוע צווי ההריסה. בעקבות מכתבו של שר המשפטים נאלץ ראש הממשלה לבקש חוות־דעת משפטית של היועץ המשפטי לממשלה.

נראה, כי השתלשלות העניינים בצורה זו בעיצומה של עבודת ועדת המנכ"לים, משפיעה באופן שלילי על עבודת הוועדה. מסקנותיה עלולות להיות מושפעות מאווירת הלינץ' שנוצרה בעקבות דבריו של ישראל קניג בקשר לציבור הערבי. חובתם של ראשי הציבור הערבי לערער, בעוד מועד, על דרך עבודתה של ועדת המנכ"לים ולתבוע איזון ויושר מוסרי ומצפוני בעבודתה. הפיספוס של ראשי הציבור הערבי מלמד, שהם עוסקים רק בכיבוי שריפות לאחר התלקחותן. חוששני, שהציבור הערבי ישלם מחיר כבד על שתיקתם של פרנסיו. יתירה מזו, ראשי הרשויות המקומיות הערביות החרישו בעקבות התפטרותו של ישראל קניג, אולי מתוך חשש שהוא יחזור בו. חלק מהם הביעו תמיכה בו ואף דיברו על ליבו לחזור בו מהתפטרותו. ראש מועצת דבוריה, אסאר עזאיזה, שיגר מכתב לישראל קניג וביקשו לחזור בו מהתפטרותו. עזאיזה טען, שהוא שיגר את המכתב על דעתו ובשמו של יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, אברהים נימר. על אף דברי ההכחשה שפירסם נימר ניתן להבין, שראשי הרשויות הערביות לא גילו אומץ לצאת בקריאה לקבל את התפטרותו של קניג. אפילו המתנגדים המושבעים למדיניותו של קניג לא תבעו בצורה חד־משמעית להחליט בוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות לקבל את התפטרותו של קניג.

תגובתם המגומגמת של ראשי הרשויות הערביות מהווה תעודת עניות. על ראשי הציבור הערבי ונציגי השמאל הישראלי להתארגן ולהקים ועדה משותפת לדיון בבעיית המבנים הבלתי חוקיים ביישובים הערביים ולנסות להשפיע על ועדת המנכ"לים ולדרוש איזון, בטרם תגיש את מסקנותיה לראש הממשלה ולשר הפנים.

"חלוצי" הטרור החרדי

איך הרעילו ב־1848 חרדים־קנאים את הרב הרפורמי הראשון של לבוב

מאת ג. קרסל

היה זה בקיץ שעבר, עת נסעתי ברכבת מקומית מבירת טירול, אינסברוק, לבירת החבל הסמוך פוראלברג, ברגנצי (רייש וגימל בסגול), השוכנת לחופי האגם (גבול שלוש הארצות: אוסטריה, גרמניה ושווייץ). הרכבת זחלה באיטיות במשך כמה שעות. בחרתי בה במתכוון, כדי להזין את עיני בנופים המרהיבים של האלפים. הקפדתי לקרוא את שמות התחנות כולן, שמא אתקל באיזה שם מוכר. והנה שתיים שלוש תחנות לפני התחנה הסופית, הפתעה. בתחילה לא האמנתי. אך לאחר העיון במפה שלפניי, שאינני זז בלעדיה בחו"ל, התברר שאכן עברתי על פני העיירה הוהנאמס (Hohenemz), שהעסיקה אותי במשך עשרות בשנים ולא אותי בלבד, אלא את כל הציבוריות היהודית בעולם, וגם הלא־יהודית.

כתורה כבר "ארבתי" ליד חלון הרכבת וציפיתי לראות בשנית מקום ציבורי זה במורדות האלפים. ומאז אינו מניח לי שם זה, שכה הרבה קראתי עליו, החל בספרים של ההיסטוריון א. טנצר, עד למאמרים לאין קץ בעיתונים, וגם ספרים וחוברות. כאן, ממקום זה, "נלקח אחר כבוד" הרב המקומי אברהם כהן לכהן כרבם הראשון של "הנאורים" בלבוב, בירת גאליציה, וה"כבוד" לא היה אלא מוות ברעל שטמנו לו החרדים.

זה עשרות בשנים סיקרן אותי כהן זה, ולשם כך אספתי ברישום כל מה שפירסם בחייו בעיתונים יהודיים־גרמניים בשנות השלושים והארבעים למאה הקודמת, לרבות הספרות העצומה עליו ומסופקני אם מישהו אחר עשה זאת. לא ידעתי שיבוא הזמן והנושא יהא, לדאבוננה, "אקטואלי" כל כך. חבר־הנעורים שלי לייבצ'י פרמינגר, שניספה בשואה, היה אומר לי שלא בכדי נאמרו עשרת הדיברות בגוף שני. לאמור, לך אסור לרצוח ואילו לי מותר...

מי היה אותו רב אברהם הכהן, שאת תולדותיו כתבו בגרמנית ובפולנית ועוד שפות רבות: הביוגראפיה שלו אינה עשירה באירועים דראמאטיים. הוא נולד בעיירה קטנה בבוהמיה, בבית דל ועני ועוד לפני הגיעו למצוות עזב את הבית לשם לימודי קודש וחול, לימודי תיכון סיים בפראג וקיים את עצמו בשיעורי־עברית. הופעתו הפומבית הראשונה היתה ב־1830 באחד מבתי־הכנסת בפראג, ומאז דרש בבתי־כנסת שונים עד

הרב אברהם כהן — רעל במרק

שקהילת הוהנאמס הזמינה אותו
(1833). קהילת הוהנאמס מנתה
משפחות יהודיות. כרגיל
ישראל במערב באותם ימים
חרדים ו"נאורים", בעלי
היהודי. כל כוחו של כהן
לאחר שני פלגים אלה
של סובלנות הדדית.
המרובים, שפירסם באמצעות
יהדות דוברת גרמנית
או בקיצור — "א.צ.
מסות היסטוריות אקטואליות
ביהדות. בין היתר
ההיסטוריון י.מ. יוסט
שהמעיין בימינו ימצא
השיחון העברי הכלול
מאמריו עוסקים הרבה
כגון: חינוך, הפנייה
ולחקלאות, מתפלמס
האורתודוקסיה במערב,
הירש, מתעניין ביהדות
מכתבים עם הרב הראשי
ידיעות על יהדות המזרח
הרבים לעזרת הנשרפים
לאחר שנראה לו כי
ציבורית וחינוכית בקהילה
מקום רבנות, כן יוכל
נרחבים יותר. אנו רואים
לרבנות בברלין ובפרנקפורט
לקהילת לבוב. לשם הגיע
לבוב היתה משופעת
בתורה, שנתפרסמו בעולם
לעולמו רבה הגדול
אורנשטיין, בעל "ישועות
כס הרבנות ריק. לא
וביחוד מבני משפחתו
ראשי הקהילה ביקשו רב
השלטונות, לאמור, בעל
ההולך עם רוח הזמן.
ודרישת הבכורה שלו
הקהילה ונציגי השלטונות
הרבים, מונתה לפניו
מתובלת באימרות מהמקרא
ודרישה לאחדות בין פלגי
המריבות, שציינו את קהילה
כבר כראשית פעלו התייצבה
שבה נמנו עשירות ולומדות
לשם סילוקו.
איש בינוני זה התגלה
כותב עליו שמעון ברנפלד
בחתימה ברויה), ליד
לתקן ענייני החינוך
המשיך בפירסום מאמרים
סידורתה, שהטסחה לצערנו
יונים של יהודית גאליציה
ליציה", המענקים תמונה
יהדות זו. שהוא הטיב
אורחותיה ופלגיה. יחד
קשרים עם האוכלוסיה
הפולנים והאוקראינים
פעילותו בשנת "אביב העמים"
סערה, אירופה, בהתקוממויות
השיעבוד. כהן מופיע
משלחות לצירים של
ובהחתימה משותפת על
זכויות אזרחיות שוות
הצנזורה, נציגות נאותה
ברומה לדרישות שהוצגו
שונות באירופה באותם
ולא רק בשל הרות
לקהילת לבוב אסרו
על עצמו לשחרר את
בגליציה משני סוגי
על דלת העם: מכס

מהפיכת־חצר: ניצחון ביניים

מאת בצלאל עמיקם

אלומת האור שזרקו הבחירות הפנימיות בתנועת החירות על המתרחש בסניף ירושלים, אינה מחמיאה. מסתבר כי עקרונות הדמוקרטיה מקובלים על צמרת הסניף הגדול והחזק בתנועה כל עוד נוטה המטוטלת לצידם. הלהט לאחוז במוסרות השלטון, התככים שלוו את המאבק והאינטריגות, בעקבות ההכרעה בקלפי מזכירות את האימרה, כי השלטון הוא פעמון המונע את אלה היושבים בקרבתו מלשמוע כל צליל אחר פרט לצליל הפעמון.

סניף חירות בירושלים הוא הגדול והתוסס בסניפי התנועה ברחבי הארץ. הילה זו קשורה לא במעט בקבוצת הכדורגל בית"ר־ירושלים, שהסניף רוצה לפרוס עליה גלימתו וליהנות מהפופולאריות שלה ברחוב הירושלמי. קבוצה זו היא גם מקור כוחו של ראובן ריבלין, עורך־דין במקצועו, שניהל את קבוצת הכדורגל היוקרתית במשך מספר שנים וצבר עוצמה ואהדה.

ריבלין, מנהיגו החדש של הסניף, לא הספיק לנוח על זרי הדפנה של המנצח. בסוף השבוע צרו על משרדו במרכז־חוב הירושלמי בבנין־ועדת תומכי ירוחם. יהושע מצא, המסר שנשאו עימם היה מפחיד, והתאפיין בטעם עדתי מובהק. ריבלין הואשם בהתבטאויות נגד עדות המזרח. יהושע מצא הורדו להפיח אש בגחלים: "זו אחת ההשמצות החמורות ביותר שהושמעו אי־פעם בתנועה", אמר.

עסקן אפור

ריבלין עצמו נרתע מהסגנון הבוטה של המפגינים נגדו: "זו עלילה נוראה שמצא מנסה לטפול עלי". האסמכתא בה מנופף יהושע מצא היא מובאה מדברי ריבלין

יהושע מצא: כשלון מונופולי

בשבועון "כותרת ראשית". ריבלין צוטט כמי שאמר: "הותיקים הצביעו בעדי, כי הם הבינו שאנו היחידים היכולים למנוע הידרדרות של תנועת החירות והפיכתה מתנועת החירות מיסודו של האצ"ל לתנועה מיסודה של בית־שאן". אמנם ריבלין מיהר להוסיף באותו ראיון, שהוא לא מזלזל בבית־שאן, אך מי קורא ראיונות עד תומם?

מהו הרקע לשנאה העיוורת בסניף חירות בבירה? מסתבר כי אך צעד אחד מוביל מקנאה לשנאה. יהושע מצא,

ראובן ריבלין: הכנסת קורצת

לשעבר סגן ראש עיריית ירושלים ומספרון קבוע במירוץ נגד טדי קולק לראשות העיר, השתלט על סניף חירות המקומי ובזכות זו פילס לעצמו דרך למושב בטוח בכנסת. מצא הוא עסקן אפור, חסר ברק, שידע לקשור חוטים נכונים ולבנות לעצמו קרש קפיצה שיצעידו קדימה בקריירה הפוליטית שלו. שבע שנות הזהב של הליכוד בשלטון איפשרו למצא, שהתמנה לנהל חברת שיכון ופיתוח ממשלתית, לרפד את דרכו במשרות שהעניק למקורביו, וזהו מקור כוחו. וכך, חרף כשלונותיו המוניציפאליים המשיך יהושע מצא למשוך בחוטים.

ניצחון לא מובטח

ראובן ריבלין צעד יחד עם בית"ר ירושלים. כשזו עשתה כותרות — גם כוכבו דרך. הוא חבר מועצת עיריית ירושלים וטיפח יחסי ידידות מיוחדים במינם עם ראש העיר טדי קולק. ריבלין סבור, כי סיכוייו טובים במירוץ נגד טדי — טובים לפחות כדי לזכותו במעמד של סגן. בנוסף לפעילות העירונית קורצת לו הכורסה הרכה במליאת הכנסת, השמורה לראש הסניף הגדול בתנועה. אלא ששלטונו של ריבלין בסניף איננו מובטח. במצא תומכים עדיין יותר מ־40 אחוז של הבוחרים — 1560 קולות — ונאמניו מחזיקים במוקדי הכוח בסניף. ריבלין מקווה, כי המצביעים עבורו יאפשרו לו לכבוש תמיכה במישור הארצי, ויעניקו לו מעמד מכובד במרכז המפלגה. באמצעות בריתות אלה הוא יסכל את בחירתם של אנשי מצא למרכז ויחסום את דרכו לכנסת הבאה.

בינתיים משחיזים סכינים בסניף חירות בירושלים, כשהסתה, גזענות, הפכו למטבע עובר לסוחר. מהפיכת החצר טרם הושלמה וקולות ורעמים ימשיכו להשמע מכאן גם בהמשך.

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

חפצים אין חפץ בם

מאת גיורא מנור

„חפצים", מחזה מאת א.ב. יהושע; בימוי: גדליה בסרן; תפאורה ותלבושות: אדריאן ווקסן; תאורה: יחיאל אורגל — בתיאטרון חיפה בהשתתפות השחקנים: רות סגל, מכרם כורי, עפרה וינגרטן, אסתי קוסביצקי, עדית צור, אמנון מסקין, ויקי מורן ודינה בליי.

כבר אמר החכם מכל אדם: מרבה נכסים — מרבה דאגה. אבל החפצים שבכותרת המחזה החדש של יהושע אינם בגדר נכסים כלל, אלא רק שרידי חמישים שנות חיים, כמין פלט מאונייה שנטרפה בלב ים עם מות הבעל. כל אחד שעבר את החוויה הטראומאטית של מעבר מדירה לדירה, או אפילו שיפוץ עמוק „רגיל", מכיר את המחלה האנושה הזאת, של התקשרות לסמרטוטים, את תחושת הכאב של פרידה מכל מיני מטלטלים שאבד עליהם כלח, שהם מיותרים לגמרי ובכל זאת קשה להינתק מהם. או כפי שמבטא זאת אוסיפ, משרתו של חלאסטיאקוב ב„רביזור", כשהרביזור המזוייף עומד להשליך לאשפה חבל בו היה קשור אחד החפצים שניתנו לו כשוחד: „לא! גם חבל יכול פעם להועיל".

האם במחזה החדש משתמשת בחפצי־הבית שהיא מחלקת או מוכרת ככלי לסחיטה רגשית, והיא מצליחה בעזרתם ליצור רגשי־אשם בלב בנה ובתה.

כל זה עשוי היה להיות מעניין, אילו החליטו המחזאי והבמאי ללכת בדרכי תיאטרון האבסורד, המרבה להשתמש בריבוי חפצים ו„התרבותם", למשל, או בכיוון הקומדיה הפסיכולוגית, שתחשוף את העוני הריגשי שבחיי המשפחה, בה חי כל אחד תחת פעמון־זכוכית אטום משלו, רואה את זולתו, אבל אינו יכול להידבר איתו. (והאם הצעקות המתמידות של השחקנים נובעות מהעדר קומוניקאציה זו?)

בתמונה הראשונה, בה מגיע הבן, מרצה באוניברסיטת באר־שבע לירושלים, נוצר מפגש מעניין בין רות סגל, „אמא יהודיה" משופשפת מאוד, היודעת את כל הטריקים, ובנה חסר התכונות (מכרם כורי), הרכיכה, המרצה האלמוני, שאינו אלא חנוני בעל תואר אקדמאי. אבל המחזאי והבמאי — והאשמה מתחלקת לדעתי שווה בשווה בין שניהם — נשבו גם הם בקללת החפצים, ממש כמו בני משפחת ספורטה. הם גררו איתם את מעצב התפאורה ווקס, שהשכיל למלא את מבוקשם בצורה מושלמת, ובנה בימה מסתובבת ועליה דירה תלת־ממדית נאטורליסטית. הדירה המסתובבת גם היא בגדר חפץ שאי־אפשר, כנראה, להיפרד ממנו, אם כי אינו משמש כל מטרה אמנותית אמיתית. שיא ההצגה מבחינה בימתית הוא סיבוב החדרים, כולל בית־השימוש, מוארים מאחור באור יקרות על־ידי התאורן, שעה שהאם ישנה והבן הולך להשתין.

וכמו בכל נסיון של נאטוראליזם, תמיד יש איזה שרון קטן שעושה מהמאמצים הללו צחוק. הפעם זה הערה של דלת־כניסה לדירה, אליה נכנסים הכל ללא צלצול בפעמון, ללא פתיחת מנעול, סתם ככה, כמו לרחוב. הייתכן שאדם הקשור לחפצים כמו אשה זו יהיה ללא פלדלת או לפחות רב־בריח?

הנאטורליזם נמשך גם במישור הדיאלוג. לכאורה — אבל רק לכאורה — מתקיימות שיחות בין הדמויות. כל מה שנאמר הוא בגדר הוויכוחים המחזוריים של טענות שאין עונים עליהן, של הפגנת רגשות לא־קיימים של אהבה והתחשבות. אלה אנשים זרים זה לזה, עסוקים בשיחות־חולין שטחיות, שאינם מסוגלים כלל לדו־שיח אמיתי.

האם החליטה לעבור לבית־אבות, כעונש לעצמה ולילדיה. הבן הלא כל כך מצליח בקאריירה שלו מסוגל כנראה להתקרב אל אישתו רק במיטה: האם מפריעה להם בצורה שיטתית להזדווג, וזה כמובן יוצר מצבים קומיים של פארסה. הבת בתהליכי גירושין מבעלה, המופיע דווקא כאיש סימפאטי, מבלי שברור לה — ועל כן גם לנו, הצופים החפים מפשע — מדוע, בעצם, עליהם להיפרד. אמנון מסקין, שחזר משנות גלות ארוכות בקאליפורניה, מגלם את בעלה, עודד, עם הרבה חן דובי.

השחקנים כולם, עד העוזרת הכנועה (דינה בליי), אמינים, אבל אנו רואים את כולם מבחוץ, כמו שרואים שכנים ברחוב או מכרים בחנות המכולת. הנאטורליזם מונע מאיתנו להתקרב אליהם.

מיץ אמיתי נשפך על הבימה, דם לא. ומכאן השיעמום ההולך וגובר, משמתברר, שלא ירשו לנו לחשוף יותר מאשר את התחתונים של הבן החרמן.

ההצגה היא כשלון אמנותי אמיתי; לא של אמצעים בלתי־מספיקים, אלא של הצגת מטרות לא נכונות.

„חפצים" — נשפך מיץ, לא דם. מימין: מכרם כורי, רות סגל, דינה בליי ועפרה וויינגרטן.

מקבץ מוסיקה

הקיבוץ בא למוזיאון

מאת דוד אור

מאראתון של הגופים המוסיקאליים הקיבוציים יערך ב־4.3.86 במוזיאון ת"א. ישתתפו בו 180 איש — התזמורת הקיבוצית, מקהלות האיחוד, הקיבוץ הארצי, בנות מזרע והרכבים קיבוציים אחרים.

הסולנים הם חברי קיבוצים ברובם. אתי קן —אפיקים, סוזנה קדם — בית קמה, עוזי שלו — עין דור, פנינה ענבר, חיה קורן, מקס מדר ומיכה בר־עם.

שלומי שם טוב, הנער הפסנתרן בן ה־14 אשר הופיע לאחרונה עם התזמורת הקיבוצית וזכה להצלחה, ינגן את הקונצ'רטו מס' 1 לפסנתר של בטהובן. דואו באר־שבע יבצע יצירה חדשה של מאיר מינדל, מתוך תקליט חדש שיצא בימים אלה. תסיים את המאראתון מיסת נלסון של היידן, בביצוע התזמורת ומקהלת האיחוד — עם הסולנים לילי טונה, חיה קורן, גדעון אפרתי ומקס מדר.

המאראתון יתחלק לשתי חטיבות. אפשר יהיה לקנות כרטיס לכל חטיבה בנפרד או למאראתון כולו.

התזמורת הקאמרית יצאה בשבוע שעבר למסע הופעות באירופה. על הקונצרטים ינצח המנהל המוסיקלי שלה, יואב תלמי, ואיתה יוסיעו הסולנים: מים פריד — [illegible] גלבר — פסנתר, והצ'לן הראשי של [illegible] עמנואל גרוכר, שינגן את היצירה [illegible] „קדיש" מאת מרק קופיטמן. [illegible] אנדרש אדוריאן יצטרף גם [illegible] בחו"ל וינגן איתה את הקונצרט [illegible] מוצארט.

התזמורת תקליט במשך [illegible] החברה היוקרתית „טלרק", [illegible] בתולדותיה.

הנרי קלאוזנר, מנהל [illegible] ההסתדרות, קיבל את אות [illegible] של גרמניה על־ידי ויליאם [illegible] בישראל. בקבלת פנים [illegible] של השגריר, בהשתתפות [illegible] ונציגי מוסדות מרכזיים [illegible] נשא השגריר דברים [illegible] מעריכים ומכבדים מאד [illegible] על פעילותך בישראל [illegible] בוודאי כבר יודו לך בני ארצך.

נשיא גרמניה, ריכרד פון [illegible] על הענקת האות בזכות [illegible] בפיתוח הפעילות המשותפת [illegible] לגרמניה בתפקידו כיום [illegible] ההסתדרות. הוא מטפח כבר [illegible] קשרים עם הגרמנים [illegible] מקהלות, קורסים למנצחים [illegible] בנושא המקהלות והמוסיקה בכלל.

קולנוע

הקאובוי'ס רוכבים שנ[illegible]

„סילברדו" ב„מוגרבי" תל־אביב

„סילברדו" — שליפות מהמותן. בתמונה: קווין קוסטנר וקווין קליין

מאת יעל ישראל

אז איפה הם הקאובויים החזקים, עם האוכפים הנוצצים, המגפיים הכבדים, הכובעים רחבי־התיתורה והסוסים? איפה הנשים היפות והמושחתות, הזונות טובות־הלב, הבארמנים והחלקלקים, איפה המערבונים בהם יש רק טובים ורעים?

דומה שהללו נעלמו איי־שם כשז'אנר־המערבון גווע סופית, בשלהי שנות החמישים. אחר־כך היו לו עוד כמה גבבות וספיחים, בצורת מערבון הספאגטי של סרג'יו ליאונה, זוכרים את קלינט איסטווד ב„בעבור חופן דולרים"?

אבל גם מערבון הספאגטי דעך אט אט, וכשנות השבעים לא נותרו עוד גיבורים בודדים וקשוחים הדוהרים בגיא והר בדרך לאהובותיהם הענוגות שבעיר הגדולה, ונלחמים עד חורמה בשריף הרע. את מקום גיבורי המערב הפרוע תפסו הקאובואים של שנות ה־70, במערבון העירוני בנוסח „הארי המזוהם" דוהרים על אופנוע נוצץ ברחובות אספלט ונקלעים לקרבי־יריות עירוני, למהדרין.

בא לורנס קאסדן ותיקן את המעוות. „סילברדו" שלו, הוא מחווה כמעט רומאנטית למערבון. קאסדן, שנעשה במאי מבוקש ומצליח בעקבות „כחום הגוף" ו„החברים של אלכס", יכול להשתעשע בסרט שעשוי על־פי ז'אנר שגווע ופס מהעולם. אך ספק אם אחריו יבואו עוד מערבונים מחודשים. יש להתייחס ל„סילברדו" כאל מחווה בודדת, כי הז'אנר הזה באמת כבר מת, וסרטו של קאסדן הוא רק מחווה אוהבת וגם רעננה ומשעשעת.

„סילברדו" בנוי על־פי התבנית והכללים של המערבון: יש טובים, הם ארבעת הרוכבים הנודדים שנתקבצו יחדיו כדי [illegible] משותפת - פרץ המהמר (קווין [illegible] קליין מ„בחירתה של סופי", סקוט [illegible] אמט הקשוח השתקן [illegible] על־פי דגם ג'ון ויין או גרי קופר, [illegible] הרעה (רוזה־השמאלית, שהוא [illegible] בשליפות מהמותן של אקדחים [illegible] קוסטנר מ„גלגלי התהילה") ומל [illegible] של־הסרט חרג את אביו [illegible] העשויים לאחיות נלחמים [illegible] ו„רווק צרק" ("ר'ון קלין [illegible] סייטון"), ועוזרים לחבורת [illegible] חסרי־ישע, ששודדים אכזריים [illegible] כל כספם; הם מתייחדים עם [illegible] אקורד מ„סוזן סוזן") [illegible] סילברדו, כשהם נלחמים [illegible] דנחי מ„פעמיים במשך [illegible] היה לשריף וליל־ימינו של [illegible] קאסדן נשאר נאמן [illegible] הקלאסי על כל המרכיבים [illegible] פתקאות שנכנסות אליו, אך [illegible] קריצות מצחיקות, שבמערבון [illegible] להן מקום, אך הן אפשריות [illegible] ומבט אוהב ומעריץ [illegible] לקאסדן להתרחק מהז'אנר [illegible] סרט קל, עם הומור רק ואירוני [illegible] הטובים למערבון קטנה של [illegible] גם הכניס הרבה איזכורים של [illegible] קלאסיים ישנים וטובים [illegible] בקוב בכיכר העיר [illegible] כמו ב„בצהרי היום" חקלאי [illegible] שקאסדן יודע כי בשל [illegible] איש בצופים שיידע [illegible] ושהמעמד הזה ב„סילברדו" [illegible] חיובים מכינים בצופים [illegible] שראו כבר את כל מה שה[illegible] בז'אנר זה.

מופע

„קיד וידאו" בשר ודם

„קיד וידיאו", משהו אמריקני טיפוסי כמו המבורגר

מאת עופר ניר

הנוסחה עליפית הגו והפיקו את סדרת הטלוויזיה „קיד וידיאו", אינה חדשה. רק הוויריאציה שונה. כבר היו סדרות מצויירות על־פי דמויות של „הג'קסונים", „האוסמונדס" ואפילו הביטלס, כיכבו בסדרה כזו. הרעיון להקים להקה לצורך סידרת טלוויזיה נוצל בשנות ה־60 בצורה מבריקה בצורת ארבעת הבחורים המחמדים שענו, קולקטיבית, לשם „הקופים" והביאו להיטים רבים („אני מאמין", „הרכבת האחרונה לקלרקסוויל" ועוד). מאוחר יותר יצרו סדרת אנימציה ללהקה מצויירת בשם „ארצ'יז" („מותק מותק").

„קיד וידיאו" היא חלופה של כל הרעיונות הקודמים — סדרת סרטים מצויירים גם להקה „אמיתית" שמבצעת את השירים שלה בסיום כל פרק. „קיד וידיאו", כשהיורם, בסוף החודש הבא אלינו, בהיכל הספורט, בהפקה גדולה של יהודה טלית ושמה „טלפורים".

גם כיליו הפטי, הוא כריס מ„תהילה", יהיה את „קיד וידיאו". העלה לאויר. המפיק, חיים סבן, סבן, ישראלי לשעבר, היה פעם שותף של „טלית". בניהול להקות „קצב" מקומיות. אחר־כך נסע סבן חו"לה ובנה קריירה כאיש עסקים מצליח בתחום המוסיקה ועכשיו, גם בטלוויזיה. שותפו של סבן, אגב, הוא שוקי לוי, פעם חבר בלהקות קצב, אחר־כך הופיע עם גבי שושן וצביקה פיק כ„שוקולד־ה", ואחר־כך נסע עם אביבה פז ושר איתה, בהצלחה לא קטנה, לפחות באירופה, בצמד ושמו „שוקי ואביבה".

הרעיון של סבן היה לגנוב נתח מתכניות הילדים של הטלוויזיה האמריקנית (במקרה הזה, רשת „אן.בי.סי") על־ידי סדרת אנימציה ווידאו של לחקות חיות באמת, סרטוני מליונל ריצ'י ועד „דוראן דוראן".

למי שלא ראה את הפרק הראשון בסידרה, הסבר קצר: מדובר בשלושה נערים ונערה אחת שהקימו להקה, ויום אחד, כאשר ניגנו אקורד מסוים, מצאו עצמם נשאבים לתוך „הצד השני" (פליפ סייד), עולם מצויר תמאוים תדיר בידי אל־ורמון חשמן והרשע (מסטר בלאסטור) המבקש לקרוע את להקת הפופ שהוא מנהל הנקראת „חיקולים" (קופי קטס) — שלושה חתולים מטומטמים וחסרי־כשרון. הארון־מרון דנן חוטף מדי פעם כוכבי־פופ גורעים לטירה המעופפת שלו, כדי לינוק את המוסיקה שלהם ולהחדירה למכשירי הגברה של הלהקה שלו, כמובן שארבעת הגיבורים שלנו אינם יכולים לעמוד מנגד והם עושים הכל כדי לדפוק את הרשע ההוא, בעזרתה של הפיה הטובה ניצנץ (גליטר). עד כאן, מה שהולך בסידרה. לא הדבר הכי חכם שהגיע אי־פעם לטלוויזיה שלנו וגם המוסיקה, לפחות על־פי הפרק הראשון ותכנית הפריוויו שקדמה לה, אינה מן המשובחות. אגב, תקליט של „קיד וידיאו", כבר יצא בארץ.

„קיד וידיאו" הם, כאמור, ארבעה: בריאן סקוט (קיד), גבריאלה בנט (קרלה), רובי ריסט (ווין) וסטיב אלטרמן (אש). כולם באים עם נסיון טלוויזיוני, מי פחות ומי יותר, למעט גבריאלה, אבל היא, לעומת זאת, מתגאה בתואר „מיס סנאמה". וגם זה לא הולך ברגל. ריסט הופיע בכ־200 סרטוני פרסומת ועוד כמה עשרות הופעות־אורח בסדרות כמו „חבורת בריידי", „סיימון וסיימון" ועוד.

הם רוצים להאמין שיוכלו להצליח בזכות עצמם, כלהקת פופ, אבל בשלב זה הם מנסים לקדם את הסידרה כדי שהיא תקדם אותם. כפי שאומר אלטרמן: הם יודעים. חימר מי הכוס, לא עושים גלים. „אבל ברגע שיינתן לנו הזדמנות, נוכיח לכולם מה אנחנו שווים באמת", מבטיח סקוט. נשמח, אבל לדעת מה הם שווים באמת.

אגב, השירים שופיעו בסדרה, נכתבו לאחר שצוות של ארבעים ילדים ובני־נוער, בני שש עד חמש־עשרה, האזין וסימן את אלה שהלהיבו אותו. את האישור הסופי נתנו אנשי „אן.בי.סי": שישנו את הם. בצוות. איך שלא, מציאה גדולה, „קיד וידיאו" על המסך הקטן, לא טיפוסי כמו המבורגר ועוגת־תפוחים, שנוצר בידי ישראלי. לא היה מנוס, כנראה, משלל המדבקות והמבצעי־הפרסים למיניהם שינחתו עלינו בקרוב (ולא לשכוח: הפוורים גם אצלנו...).

בעריכת צביה בן־שלום

האלמנות התנדבו

הקיצבאות אולי נשחקות אבל יש מי שדואג למוראל שלהן. חמש מאות אלמנות מלחמה נפגשו ביום החמישי האחרון בגן אירועים לערב שבת־אחיות־גם־יחד ונהנו משירתה של אילנית, מבדיחותיו של דודו טופז ומתצוגת אופנה. האירוע נערך בחסות [illegible] מוצארט.

[illegible]ועת „עם יפה עם אחד" ונעמת ואכן — [illegible] האורחות הביעו נכונות להתנדב לפעילות תנועתית. בין המברכים: מאשה בלסקי, מזכ"ל נעמת ונעמי שרמי יו"ר „עם יפה עם אחד". (התמונה: משמאל, לצד רחל [illegible], אם לארבעה, שבעלה נפל במלחמת לבנון).

מי שנפגעה, שתתבע!

„קו הבריאות", פרויקט ישראלי שעיסוקו חינוך לבריאות האישה, פונה לכל אלה שהשתמשו בעבר ב„דלקון שילד", התקן תוך־רחמי מתוצרת החברה האמריקנית א.ה. רובינס וניזוקו בשל כך, שיפנו ל„קו הבריאות" כדי להגיש תביעה משפטית. את התביעה ניתן להגיש עד 30 באפריל 1986.

„קו הבריאות" נעזרת במשפטנים אמריקנים המנהלים את משפטי התביעות נגד החברה. חברת רובינס הקציבה 600 מיליון דולר לפיצוי לקוחות אשר ניזוקו של השימוש בהתקן התוך־רחמי. מסרנו [illegible] במדור „העיקר הבריאות" על ריבוי מקרי הפלות, עקרות, דלקת האגן ואף מוות אצל אחוז מסויים של נשים שהשתמשו בהתקן של החברה א.ה. רובינס. אין לדעת כמה נשים השתמשו בישראל במוצר זה. אין גם נתונים כמה [illegible] בבריאותן. על כל פנים, כל אישה שהשתמשה בהתקן מתוצרת חברת רובינס ותוכל להוכיח שהשתמשה [illegible] ניזוקה בשל כך, מן הדין שתפנה ל„קו הבריאות" בטלפון 03־234־917, או בכתב: „קו הבריאות" ת.ד. 33041 תל־אביב 61330.

יוסף שמי

אלפים ממתינים לגג זה

במבצע ההתרמה וההסבה השנתי של אקי"ם — אגודה לקימום מפגרים — „גג לילד המפגר", שיתקיים ביום שני 3.3.86, נערך בעיצמו של עידן הקיצוצים בתקציבים והצמצומים בשירותים הקיימים.

במסגרת מבצע זה, בו יטלו חלק כ־70,000 תלמידים ומתנדבים מבוגרים, מקווה אקים לגייס כ־500,000 דולר.

אשתקד, ב־1985, היה המחזור הכספי של אקים כ־2,500,000 דולר. הוא גוייס במבצע „גג לילד המפגר" ומתרומות של נציגים בארץ ובחו"ל.

למרות הידוק החגורה הורחבו הפעילויות בשנת 1985

בתקציב מכווץ זה הפעילה האגודה 35 מסגרות טיפול, חינוך וקימום, לאוכלוסיה של 1200 ילדים, בני נוער ומבוגרים מכל דרגות הפיגור השכלי — הקל, הבינוני והקשה.

במקביל הרחיבה אקים את הפעולות בתחומי החברה, התרבות, הספורט ובילוי שעות הפנאי. מהן נהנו למעלה מ־5000 מפגרים החיים בקהילה ובפנימיות. במסגרת זו קיימה האגודה שלושה מחזורים של מחנה נופש ארצי ו־13 קייטנות מקומיות. בהן נטלו חלק למעלה מ־1000 קייטנים. הורחבו פעולות אגודת־הבת אקים־לאפוטרופסות, שטיפלה ב־400 חוסים בפנימיות.

במסגרת הפרוייקט המיוחד „הורים להורים" הוכשרו 50 הורים להגשת סיוע וייעוץ להורים חדשים.

650,000 דולר הושקעו בפעוטונים, מעון יום טיפולי והוסטל ובכל זאת — כיום ממתינים למעלה מ־1149 מפגרים בכל הגילים להשמה במעונות פנימיה, כ־600, רובם גילאי 3־6, ממתינים למסגרות בקהילה, וכ־100 מבוגרים ממתינים לתעסוקה מוגנת. בעיית הגילאים הצעירים היא החריפה ביותר, שכן אם לא יינתן להם טיפול נאות מוקדם ככל האפשר, לא ניתן יהיה אחר־כך להדביק את מה שהוחמץ.

הידוק החגורה הלאומי פגע קשות בשירותים הסוציאלים ובשירותי המפגרים במיוחד. אקים ניהלה בשנה שחלפה מאמצים רצופים להבטחת קיום מערכת השירותים, למען ציבור המפגרים בכל תחומי הטיפול והסיעוד.

כיום, מורגשת בכל חריפותה השפעת הצימצום בתקציבים, בירידה ברמת השירות במסגרות השונות. חלה ירידה דראסטית במספר העובדים במוסדות הפנימיה הממשלתיים. קוצצו עשרות אלפי שעות הוראה וטיפול בחינוך המיוחד והופסקו טיפולים החיוניים להתפתחות התקינה של אוכלוסיית התלמידים המפגרים.

הממשלה והשלטון המקומי לא הוסיפו במרוצת השנה מסגרות חדשות בקהילה ובמעונות. העדר תקציבי פיתוח ואחזקה מונע בין השאר גם את התפתחות נושא הדיור העצמאי בקהילה. כיום ממתינים לסידור של מגורים עצמאיים כ־600 מועמדים.

ג.ק.

הם זקוקים להרבה תשומת לב, לעזרי לימוד מיוחדים, למקום משלהם, שבו ירגישו רצויים...

מרבית הילדים המפגרים יוכלו — אם יזכו לעזרה מתאימה – להתאים את עצמם לחברה ולתפקד בה, מבלי להיות נטל כבד מדי. בתמונה: בבי"ס מיוחד.

זה מה שיש

אוהבת את השר

מעצבת אופנה פאריסאית, מארי בלטרמי, מדגימה את אחת מיצירותיה: חולצת משי לבנה, שעליה מודפס בכתב יד ובגדלים שונים, לאמור J'aime Jack Lang ג'אק לאנג, שאותו אוהבת הגברת בלטרמי, הוא שר התרבות הצרפתי ושימו נא לב איך האיש המופקד, בין היתר, על טהרת השפה הצרפתית כותב את שמו. אגב, מחיר החולצה הוא 800 פרנקים, שזה בערך 95 דולר.

מאז שעברתי לצמחונות אני אוכל רק תפוזי דם

חיילים ובריאות השן

רשת שקם וקצין רפואה ראשי בצה"ל מתחילים במבצע לקידום רפואת־שיניים מונעת בקרב חיילי שירות סדיר וקבע. חודש מארס הכרז כ„חודש הבריאות" בשקם ובמסגרת זו תעודד החברה שיווק של תכשירים דנטאליים, שתפקידם מניעת עששת, כגון מי־פה ומשחות שיניים המכילות פלואוריד, מברשות שיניים תיקניות וכו'. לפי המלצת קצין רפואה ראשי יעברו בהדרגה השקמיות במחנות צה"ל לשיווק משחות שיניים מעושרות בפלואוריד וממתקים (ובפרט מסטיקים) ממותקים בסורביטול, שאינם גורמים לעששת. המבצע ילווה כרזות וחומר פרסומי של קצין רפואה ראשי ואחרי שלכל החיילים במחנות ובבסיסים יהיו שיניים בריאות — ייערך מבצע דומה בכל רשת חנויות שקם בערים הגדולות.

עצה טובה

אם הגבינה שנועדה למילוי חביתות או בורקאס (5% או 9%) נוזלית מדי – יש לדקור את תחתית הקופסה במסמר, פעמים אחדות, ולשים את הגבינה במקרר למשך הלילה (מעל מסננת, בתוך צלחת, כמובן) המים יתנקזו והגבינה תהיה מוצקת. אגב, אחרי טיפול כזה קל מאד להכין לאבאנה: מוסיפים לגבינה מלח, מיץ מחצי לימון ורבע כוס שמן זית. בוחשים ושמים עוד רבע כוס שמן למעלה. (נרדה כהן).

במגבית של אמונה

11 אלף דולר נאספו בערב פתיחה של המגבית השנתית של תנועת אמונה, שנערך בגן אורנים, בתל־אביב. יו"ר התנועה, ח"כ (מיל) שרה שטרן־קטן מסרה, כי היא מקווה לאסוף 100 אלף דולר במהלך השבוע וכספים אלה יוקדשו להרחבת פעילות תנועת האשה הדתית־לאומית בכל התחומים.

מסגרת כאמנות

אין ויכוח על כך שמסגרת של ציור היא חלק חשוב של הציור. או ליתר דיוק — חלק חשוב המשלים את הציור. אבל אם אתם רוצים לראות מסגרת כיצירה אמנותית לשמה — בבקשה: בגאלריה דניאל (רח' אבן גבירול, ת"א) מוצגות מסגרות של תמונות בצורות, ברגמים ובחומרים בלתי שיגרתיים. לצירוף של מסגרות עץ רגילות. רוצה מסגרת ברזל עוה?

גומי? אבן? אריג רמוי ברונזה? — בבקשה, יש. סגנונות העיצוב הם מודרנים — טוענים בעלי הגאלריה, דניאל גרהוב ויוסי טרפיקנט — סגנונות ממפיס, היי־טק, פאנק ועוד, ואפשר כמובן גם סטנדרטי־עתיקות. למה לא.

מגמת מחנכות ב„שבח"

השבוע אירגן בית־הספר המקצועי העירוני „שבח" יום עיון לתלמידות חטיבות־הביניים בתל־אביב והוריהן, כדי להציג לפניהם את מגמת מחנכות־מטפלות במעונות יום. למוזמנים נשלח מכתב אישי משוכפל. לאמור: האם יש לך עניין בילדים? האם מעניין אותך לשחק עם ילדים, לקרוא להם סיפור, לדעת עליהם? האם חשוב לך להכין את עצמך לחיים כאם וכמחנכת־מטפלת? ... במגמת מחנכות־מטפלות מובטחת לתלמידה השכלה כללית־עיונית פלוס נושאים ספציפיים כמו פסיכולוגיה, טיפול בילד, ספרות ילדים, בריאות הילד וסביבתו, חינוך הילד וסביבתו וזה כולל יום בשבוע של עבודה מעשית במעון ילדים. ניתן לסיים את הלימודים בתעודת בגרות או בתעודת גמר. ועד כאן הכל יפה. פרט לשתי שאלות שהתעוררו אצלי: אל"ף — למה לא הזמינו גם בנים, מה ההפליה הזאת? ובי"ת — איפה בוגרות המגמה יעבדו אם מקצצים במעונות יום?

אולי, במחשבה שנייה, הן יועסקו כמטפלות בבתים פרטיים של אלה שהתוכנית הכלכלית היטיבה איתם...

מה בין קל־קר ואיידס?

שלוש או ארבע פעמים קיבלתי קומוניקט (פעם בצירוף שתי כוסות מקל־קר) המבשר כי „האיידס גורם לעלייה במכירת כלים חד־פעמיים מתוצרת פוליביד". הפירמה, מסתבר, מייצרת כלים חד פעמיים מפוליסטירן מוקצף (קל־קר) ומסתבר כי המכירות עלו בצורה משמעותית בחודשים האחרונים. החברה ערכה סקר ומסתבר כי רבים מעדיפים כלים חד־פעמיים מחשש להידבק באיידס, למרות שהרופאים מפקפקים אם אפשר להידבק במחלה זו במגע ישיר. וזה מזכיר לי סיפור על אמא דאגנית לבת מתגייסת, ששאלה בחרדה רבה את רופא המשפחה האם זה נכון שבבתי השימוש הצבאיים אפשר להידבק בעגבת. „כן, גבירתי — השיב הרופא — בהחלט אפשר. אבל זה מאד לא נוח." (צב"ש).

איך שהן התבלבלו...

לא נספר לכם סיפור על מעצב אופנה שחלקי תמונה התבלבלו לו או משהו כזה. אבל אם בא לכם קצת לשחק — נסו לתאם את הגברות שבציור — לכל אחת יש ראש, חולצה, חצאית (או מכנסיים) ורגליים. גם, רמז: אין בדמות אחת שני חלקים מאותו טור. התשובה (אם התייאשתם, או רוצים לבדוק) — מסתתרת בעמוד זה, במהופך.

הקפה – ידיד או אויב

הופעת סימפטומים של „קופאיניזם" גורמת לאנשים רבים לפנות לרופאים, במיוחד לפסיכיאטרים, כדי לקבל כדורי הרגעה. והרופאים בודקים את — „החולה" ונותנים לו את התרופה. הרבה יותר פשוט היה לשאול את המתלונן על צריכת הקפה ולצמצם אותה במידת הצורך. אז גם הסימפטומים היו נעלמים.

מכלל האוכלוסיה השותה קפה, נשים בהריון הן אלו שמומלץ להן להקטין את כמות הקפה.

קטגוריה אחרת הם חולי כיב קיבה. להם צריכת קופאין ובמיוחד קפה גורמת להופעת כאבים. אך לחולי כיב גם שתיית קפה נטול קופאין יכולה לגרום לכאבים, וזה מרמז שיש כנראה בקפה מרכיבים אחרים, פרט לקופאין, הגורמים להפרעות.

[illegible]טיר היה ידוע כמלך שתייני הקפה. הוא [illegible]ל לשתות יותר מ־50 כוסות קפה ליום. [illegible]ו עדיין לא הגענו, אך צריכת הקפה [illegible] והולכת משנה לשנה. שנים רבות [illegible] שתיית קפה, או יותר נכון צריכת [illegible] בכמות מופרזת כגורם של סיכון [illegible] לב. אך כבר ב־1974 נעשו מחקרים [illegible], כי אין קשר בין שתיית קפה (מעל 6 [illegible] ליום) לבין התקפי לב. תוצאות דומות [illegible]לו במחקר פרמינהם, שנערך בארה"ב [illegible] 12 שנה.

[illegible]קופאין הוא חומר כימי המאיץ את קצב [illegible] ופעימות הלב ומעלה את לחץ הדם. [illegible] המעוררת גבוהה ביותר בשעה לאחר [illegible] הקפה. הקופאין בכמויות סבירות (בין [illegible] 200 מיליגרם ליום) לא מזיק במיוחד.

[illegible]רכיות רבות שתיית משקאות המכילים [illegible] ופקה לחלק מהתרבות; תה אצל [illegible] קפה במדינות ערב, באינדונזיה [illegible]ל ומשקאות המכילים קולה בדרום [illegible]. שימוש כה נרחב בקופאין מראה [illegible] מבחינה סובייקטיבית יש לו ערך [illegible] בעיני הצרכנים.

[illegible]קופאין אין מתמכרים, אך בהחלט הוא [illegible] להיווצרות הרגל חזק מאוד, לכל אחד [illegible] יש מינון מסויים, שמעבר לו [illegible]לות להופיע תופעות לוואי שונות כגון [illegible], חוסר שינה, חוסר מנוחה, כאבי ראש, [illegible] כרוכה, טופק פתאומי, בחילות, הרגשת [illegible] באזור בית החזה.

קפה שחור מזיק לעצבים; קפה בחלב משמין; קפה נטול קופאין — יקר... אם נשתה כל בוקר כוס מים נוכל לגמור את החודש...

הסבילות לקופאין יורדת עם הגיל. כדאי לדעת שהקטנת מספר כוסות הקפה, במיוחד בערב, יכולה לשפר את כושר השינה. ויש גם אנשים שתגובתם לקפה הפוכה — הם רוצים לישון מייד אחרי שתיית קפה, כאילו היתה זו תרופה מרדימה.

בסיכום: התגובה לקופאין משתנה מאדם לאדם. בעצם כמו תגובה לכל חומר אחר שאנו צורכים. עלינו ללמוד להכיר את עצמנו ולפי התגובה לדעת מה טוב לנו ומה לא.

כדי שיהיה לנו קנה מידה לצריכת קופאין סבירה, הרי לכם רשימה של תכולת הקופאין במוצרים שונים.

כוס קפה שחור — 85 מיליגרם.
כוס קפה נמס — 60 מיליגרם.
כוס תה — 50 מיליגרם.
כוס קפה נטול קופאין — 3 מיליגרם.
משקאות המכילים קולה, בין 32 ל־65 מיליגרם.

אסור לשכוח, כפי שאמרנו, שהצריכה של קופאין עד 200 מיליגרם נחשבת כבטוחה בהחלט ולא גורמת לסימפטומים של קופאיניזם.

אז, לשתות או לא לשתות? אפשר בהחלט לשתות וליהנות ממנו, אבל כמו בכל דבר טוב, לא להגזים ותמיד לדעת את הגבול.

אולגה רז
דיאטנית קלינית

הפועל ת"א סיימה 0:0 בדרבי עם מכבי ת"א והגדילה הפער בפיסגה ל־5 נקודות

מהלומה לאלופה בימק"א 2:1

★ מכבי הדהימה את הפועל בפ"ת 2:3 ★ שמשון — בני־יהודה 0:1, בדקה ה־89
★ התחתית לא הפסידה: שעריים — נתניה 1:2; הפועל חיפה — הפועל י־ם 1:2; יפו — יבנה 1:1
★ תיקו 0:0 מאכזב בין הפועל כפר־סבא והפועל באר־שבע

לאומית

מהלומה נוספת נחתה אתמול על האלופה, מכבי חיפה, שנוצחה במחזור ה־19 בליגה הלאומית בכדורגל, בימק"א, על־ידי סגניתה, בית"ר ירושלים, ללא אלי אוחנה — 2:1. הפועל ת"א, המובילה, שנפרדה בתיקו 0:0 בדרבי עם מכבי ת"א, הצליחה להגדיל את הפער בפיסגה ל־5 נקודות.

מכבי חיפה נותרה במקום ה־2, אולם בית"ר ירושלים עלתה מהמקום ה־4 ל־3. הפועל ת"א (1) ומכבי ת"א (5) שמרו על מקומן.

קבוצת שמשון ת"א המשיכה לדהור. בעקבצרה נצחון שישי רצוף. הפעם בשער מקרי בדקה ה־89 על בני־יהודה ת"א 0:1. שמשון זינקה מהמקום ה־8 ל־6, בעוד שבני־יהודה נסוגה מהמקום ה־3 ל־4.

חמישה שערים שהובקעו תוך 33 הדקות הראשונות הביאו נצחון מפתיע למכבי פ"ת בדרבי על הפועל פ"ת — 2:3. מכבי פ"ת עלתה מהמקום ה־11 ל־9 והפועל פ"ת נסוגה מהמקום ה־7 ל־8.

שלוש הקבוצות הנמצאות מתחת לקו־האדום הפסידו — שתיים ניצחון ואחת סיימה בתיקו — אולם אף אחת מהן לא הצליחה להתקדם ולהיחלץ מהאזור המסוכן.

סוגרת הטבלה, מכבי שעריים, גברה במגרשה על מכבי נתניה — 1:2. שעריים עדיין אחרונה, ומכבי נתניה נסוגה מהמקום ה־10 ל־11.

הלפני־אחרונה, הפועל חיפה, ניצחה בקרית־אליעזר בקרב־תחתית חשוב את הפועל ירושלים — 1:2. החיפנים ראו קרן־אור ראשונה אחרי חמישה הפסדים רצופים. שתי הקבוצות נותרו במקומותיהן: הפועל ירושלים — 13 (עם מספר נקודות זהה למכבי יפו, במקום ה־14) והפועל חיפה — 15.

מכבי יפו לא ניצלה את מגרשה ונפרדה בתיקו 1:1 עם מכבי יבנה. יפו, במקום ה־14, ויבנה נותרה במקום ה־12.

תיקו 0:0 מאכזב היה בכפר־סבא, בין קבוצות הפועל כפר־סבא והפועל באר־שבע. שתי הקבוצות נסוגו בטבלה: כפר־סבא מהמקום ה־9 ל־10 ובאר־שבע מהמקום ה־6 ל־7.

כ־40 אלף צופים חזו אתמול ב"שבת הגדול" של הליגה, אולם לא כל המשחקים הצדיקו את התקוות שתלו בהם.

שים לב

פתי מי שהאמין אחרת

הידיעה שהגיעה בסוף השבוע מרומא שהוועד הפועל של אופ"א החליט שלא לשנות את תקנון ההתאחדות האירופית "לשלב מדינה מחוץ לאירופה", שוב סטרה לראשי ההתאחדות לכדורגל בישראל. המצדיקים את מסעותיהם השנתיים באירופה בהודעות אופטימיות.

גם הנימוק הבטחוני לגבי ישראל אינו חדש. הוא מלווה אותנו שנים רבות. מוזר, כיצד אנשים יכולים להאמין שלפתע יחול שינוי וישראל תתקבל לאירופה בקול־תרועה. גם מי שמנסה לזלזל בנשיא אופ"א, ז'אק ז'ורז', שלא הוא הקובע, ממשיך להשלות אותנו. קשה מאוד להאמין — וצריך לקרות נס — שבקונגרס אופ"א באפריל בפורטוגל יחול שינוי כלשהו.

ראשי ההתאחדות האירופית לא יסתבכו בגלל ישראל. יהיו הנימוקים מנעילים בכל שיהיו — "בטחוניים" או "הגבלות גיאוגרפיות מדוייקות" — הבעייה היא פוליטית טהורה, ואסור לתרגם כתמיכה כל היחס של נציג אירופי.

בשבוע שעבר חגגנו סביב ראשי ההתאחדות האנגלית בכדורגל. הבאנו אותם לראש הממשלה, נשיא המדינה כיבד בנוכחותו את המשחק בין אנגליה וישראל. פסטיבל יסית־טוני, בכל האווירה סביב נבחרת אנגליה נודף ריח של פרובינציאליות. אינני בטוח שהאנגלים כל־כך אהבו את זה. כמובן שכג'נטלמנים הגיבו באדיבות אבל אנחנו מכירים אותם משטחים אחרים. גם להם יש חשבונות שלא תמיד מצטלבים עם אלה שלנו.

הודעת הוועד הפועל של אופ"א, כפי שפורסמה ב"ידיעות אחרונות", חייבת להוכיח לנו שאסור לאחז עיניים. אם מבטיחים ללא־סוף מאכזבים את האימון המועט שעדיין ישנו.

* * *

פיספוס

אם בכדורגל יודעים בלי־התקשורת ליצור המולה מעל־ומעבר סביב אירוע מסויים הרי ששני מפעלים בין־לאומיים משובחים לא זכו לתשומת־הלב הראויה.

כוונתי לטורניר הי"א בהיאבקות שנערך לפני כשבועיים בבאר־שבע והאליפות הבין־לאומית של ישראל בטניס־שולחן, שהתקיימה בשבוע שעבר בת"א.

באותם אירועים הופיעו אלופים אולימפיים, אלופי עולם ואלופי אירופה. אלה נבלעו באדישות הרבה של אוהדי הספורט בארץ, שהמודעות שלהם לספורט נופלת באפס.

יהיו שיטענו שרק כלי התקשורת אשמים. אבל לא רק הם. צריך לדעת כיצד לעניין את כלי־התקשורת ומבחינה זו נוהגים הענפים הקטנים לזעוק על קיפוח אבל אינם עושים די למען פירסום הנושא.

* * *

מעשים במקום בכי

מזכירות מרכז הפועל דנה בשבועות האחרונים בבעיות הכלכליות החמורות הפוקדות את סניפיו. לא רק אותם. גם ייתר המרכזים שקועים עמוק בביצה. גם להם יש צרות אבל היקף הפעילות בהפועל בזו שהיא הנפגעת העיקרית.

טוב. היו דיונים והועלו הצעות. חברים "שפכו את הלב". מדיבורים לא תבוא הישועה. יש צורך בהחלטות דרסטיות כדי לעצור את ההדרדרות. בלי ניתוח באיזמל חד נמשיך גם בעתיד לשפוך דליים עלי־דמעות.

הספורט הישראלי חייב להיערך מחדש. צריך לשנות את הבסיס. ייעול מנגנונים, גישה תכליתית יותר, תקנונים שיעמדו במבחן המציאות. יש לקבוע עוברות. קשה, אבל הכרחי.

אלון נתן (מכבי) ואילן שוקרון (הפועל) בקרב־קרקע בבלומפילד. מימין: משה גריאני (0:0). צילום: אריה קנפר

אירועים ללא שערים

הפועל ת"א — מכבי ת"א 0:0

לראשונה העונה התמלא איצטדיון בלומפילד עד אפס מקום. 22 אלף צופים נלהבים חזו בדרבי התל־אביבי הגדול, בין הפועל ומכבי. בסיום המשחק יצאו הצופים מאוכזבים. תיקו עקר משערים.

הפועל ת"א זכתה בהכנסה שמנה של למעלה מ־100 אלף דולאר. אולם שמחתם של שחקני הקבוצה יכלה להיות מושלמת. אילו היו חלוצי הקבוצה מרוכזים יותר

השחקן המצטיין: מוריס ז'אנו

ברחבת שער מכבי ת"א. לפחות ארבע פעמים ניצבו מוריס ז'אנו, שבתאי לוי, גיל לנדאו, ובסיום גם אלי יאני, בפני הזדמנויות נוחות לכבוש שער. רק חוסר יכולת סיום ועמידה טובה של שוער מכבי ת"א, בוני גינצבורג, מנעו הכרעה.

גם קבוצת מכבי ת"א, שהופיעה למשחק בהרכבה החזק ביותר, ניצבה מספר פעמים בפני מצבי כיבוש, אבל החלוצים סבלו מאותה "מחלה" של יריביהם.

שתי הקבוצות פתחו במערכים זהירים של 4-4-2, כששחקני ההגנה נרבקו לחלוצים ולקשרי היריב.

מכבי ת"א ביססה את משחקה על כוח. היא ידעה לשלוח את חלוצה המסוכן, אלי דריקס, לגיחות־פתע, שבילבלו את הגנת הפועל ת"א. בהגנת הפועל ת"א נראו במחצית הראשונה בקיעים רבים. בגלל חולשתם של אילן שוקרון ויעקב אקהויז. בהגנת מכבי ת"א התקשו המגינים, חי קרייס ואיתן לוי, לבלום את הפריצות המהירות של שבתאי לוי וגיל לנדאו. אך במרכז ההגנה עלה ברגלי אבי כהן ומנשה שמעונוב לסכל התקפות אלו.

ההזדמנויות של שתי הקבוצות במחצית הראשונה התחלקו שווה־בשווה. בדקה ה־13 שלח סיני את שבתאי לוי לעימות, אחד מול אחד, עם השוער גינצבורג. לוי ניסה להגביה מעל השוער והכדור חמק לחוץ. כעבור דקה תיעתע דריקס בהגנת הפועל ת"א, מסר לאלון נתן שבעט חלש לידי השוער אלטר.

בדקה ה־35 שוב שלח סיני, הפעם את לנדאו, מול גינצבורג, והחלוץ החופשי בעט לחוץ. בדקות ה־38 וה־41 החמיצו גריאני ודריקס מול אלטר, ועם השריקה למחצית בעט איוניר כדור־עונשין מ־16 מטר לחומת שחקני הפועל ת"א.

הזדמנות־פז לכבוש ניתנה לשבתאי לוי בדקה ה־52. לאחר טעות חמורה של מנשה שמעונוב. הבלם ניסה להחזיר כדור לשוער גינצבורג; שבתאי לוי התברג בין השניים ולפתע מעד ואיבד את ההזדמנות.

דקה מאוחר יותר החמיץ לנדאו כשבעט מעל לשער מכבי ת"א. בדקה ה־54, ביצע משה סיני עבירה גסה על מוטי איוניר, ובעטייה ספג את הצהוב החמישי העונה.

הפועל ת"א היתה באותן דקות במיטבה. בדקה ה־60 בעטו ז'אנו ואלי כהן לעבר גינצבורג והחמיצו. מכבי ת"א התאוששה. ועם כניסתו של בני טבק סיכנה את שערו של אריה אלטר. בדקה ה־62, בעט איוניר כדור לשער הפועל ת"א. הכדור עשה דרכו לרשת, ולרוע מזלה של מכבי ת"א פגע הכדור ב... מנשה שמעונוב והורחק.

החל מדקה זו התנהל משחק דו־צדדי כשהחלוצים ביקשו להכריע את המשחק. בדקה ה־87 החמיצה הפועל ת"א הזדמנות משולשת להבקיע. עירבוביה ליד שער מכבי. שבסיומה בעטו בזה אחר זה ז'אנו, יאני, לנדאו וסיני. לעבר השער והכדור הורחק.

השופט צבי שריר התקשה לשלוט במשחק. הוא שלף שלושה כרטיסים צהובים למשה סיני, יוסי זאנה ומנשה שמעונוב.

● הפועל ת"א: אלטר, עמר, יעקב כהן, זאנה, שוקרון (יאני), אקהויז, אלי כהן, ז'אנו, סיני, שבתאי לוי (לכריז), לנדאו.

● מכבי ת"א: גינצבורג, איתן לוי, מנשה שמעונוב, אבי כהן, קרייס, קרמר (טבק), גולדברג, גריאני, נתן, איוניר, דריקס.

יצחק ייבהוף

מלך השערים

1.	רבינזון (מכבי פ"ת)	11
2.	איוניר (מכבי ת"א)	9
—.	ארמלי (מכבי חיפה)	9
—.	לוין (הפועל פ"ת)	9
—.	מלמיליאן (בית"ר י־ם)	9
6.	לביא (מכבי נתניה)	8
7.	דיין (הפועל י־ם)	7
—.	אלי כהן (הפועל ת"א)	7
—.	פרץ (שמשון ת"א)	7

המשחק המרכזי

מלמיליאן (מצויין) חיפה על היעדרו של אוחנה

בית"ר ירושלים — מכבי חיפה 1:2

מאת נפתלי כהן

ללא שלמה שירזי המורחק ואלי אוחנה הפצוע, היה בית"ר אתמול לבית"ר ירושלים, כי רק נצחון על האלופה, מכבי חיפה, יחזירה למאבק האליפות. לחימה מוספת של כל הירושלמים העניקה למארחים את הנצחון היקר — 1:2.

שחקני בית"ר היו ראשונים בכל מאבקי הכדור. מרכז השדה של הקבוצה, בראשות אורי מלמיליאן, שהציג אתמול את משחקו הטוב ביותר העונה במגרש ימק"א. היווה ללא ספק, חלק נכבד מהצלחת בית"ר. מלמיליאן שלח שוב־ושוב את חבריו לעבר שערו של אבי רן, של מכבי חיפה. שגילה הססנות רבה בין הקורות.

שאלת כיבוש השער הפכה לשאלה־של־זמן. למרות שציון מרילי, מגן מכבי חיפה, ירושלמי לשעבר, סיכן את שערו של יוסי מזרחי פעמיים (8 ו־21).

שחקני בית"ר ירושלים צהלו לראשונה בדקה ה־14: ירון כהן עבר מימין ונבלם בגסות ע"י אלי כהן, בלם מכבי חיפה. מלמיליאן בעט

השחקן המצטיין: אורי מלמיליאן

את כדור־העונשין ממרחק של 35 מטר. לעבר השוער רן. הכדור המסובב חמק מחזהו של רן, לעברו של חנן אזולאי, שממרחק של חמישה מטר השכינו ברשת — 0:1.

מכבי חיפה ניסתה לשנות את עמדת הפיגור בו ניצבה. אך חוסר תכליתיות מנע זאת ממנה.

גם החילופים שביצע מאמן מכבי חיפה, שלמה שרף, כשהכניס את צדוק מלכה, במקום ירון גבעול, ואת רפי אוסמו הקטן, במקום קלינגר, לא הועילו.

בית"ר ירושלים המשיכה לשלוט במגרש, ומלמיליאן בעט בדקה ה־48 חזק והפעם ניצב אבי רן במקום.

ההזדמנות הראשונה של מכבי חיפה ניתנה למישה סלקטר בדקה ה־53: רוני רוזנטל הקשית כדור מדוד לראשו של סלקטר וזה הקדים את השוער יוסי מזרחי. נכשל ונגח לחוץ.

בית"ר ירושלים לא התרגשה מהחמצת היריב ובדקה ה־55, עלה ליתרון בן שני שערים: מאיר קדוש פרץ לאורך הקו, המעיך כדור מדוייק לסמי מלכה, שמצא את אבי גולדר חופשי ברחבת שער מכבי חיפה. גולדר עשה את שצריך היה לעשות ובעט את הכדור לרשת — 0:2.

יתרון בן שני שערים נראה מספק את הירושלמים, שויתרו על התוצאה. מכבי חיפה ניצלה זאת ויצרה לחץ על שערו של יוסי מזרחי. רוני רוזנטל מסר פעמיים לסלקטר (ה־65) ולארמלי (ה־70) שגם מזרחי נכשלו.

בית"ר ירושלים ביססה בדקות אלו את משחקה על התקפות מתפרצות. באחת מהן, בדקה ה־77, מסר מלמיליאן כדור לגולדר, שתוך ריצה בעט סמוך לעמוד השער.

השער המצמצם לזכות מכבי חיפה, הובקע דקה לסיום. הגנת בית"ר התקשתה להרחיק כדור קרן; ארמלי חלף על פני שני מגינים ומסר לסלקטר, שבעט מתוך הרחבה והכניע את יוסי מזרחי — 1:2.

שפט יעקב שיינר, ששלף צהוב בודד לעברו של ציון מרילי. בימק"א, לעיני 5000 צופים.

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, חנן אזולאי, דדו אזולאי, אבי קדוש, מלמיליאן, בן־הרוש, שוורץ, סמי מלכה, גולדר, ירון כהן (בן־אליהו).

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אוסמו הגדול, אלי כהן, מרילי, אבו־קרט, קלינגר (אוסמו הקטן), גבעול (צדוק מלכה), סלקטר, רוזנטל, ארמלי.

שלטו ולא כבשו

הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע 0:0

שליטה במרכז השדה ואין־ספור התקפות במיוחד במחצית השנייה — כל אלה לא עזרו אתמול להפועל כפר־סבא כדי להבקיע, ולו גם שער אחד לרשת האורחים מהפועל באר־שבע — 0:0.

כפר־סבא שלא ניצחה מזה חמישה משחקים עלתה למגרש במערך התקפי, במטרה ברורה לנצל את ביתיותה. לא כך היו פני הדברים במגרש.

האורחים מבאר־שבע גילו בדקות הראשונות הססנות במערך האחורי של הכפר־סבאים. זכו בשני כדורי־קרן רצופים ואיימו על שערו של עופר נוסוכסקי.

אט־אט התאזן המשחק ושחקני כפר־סבא השתלטו על מרכז השדה. יזמו יותר ובדקה ה־17 כמעט שהצליחו לכבוש: היה זה איתן רביבו, שחזר להרכב קבוצתו, מסר כדור לסיימון, שמעמדה נוחה בעט לשער החשוף. אולם שלמה אילוז, הטוב בשחקני באר־שבע, הגיח במרוצה והרחיק את הכדור ממש מהקו.

מנגד לא ויתרה באר־שבע ושיגרה את חלוציה, אלי [illegible] ויובל אוחנה המסוכנים, לעבר כפר־סבא. יכולת טובה של [illegible] כפר־סבא ושוערה מנעה [illegible]

במחצית השנייה [illegible] סבא על המגרש, והחלה לתקוף [illegible]

השחקן המצטיין: שלמה אילוז

שער האורחים. יכולת ה[illegible] שפקדה את חלוצי הקבוצה [illegible] הגנה מצויין של האורחים, [illegible] הבלם שלמה אילוז, מנעה [illegible] שער לזכות המארחים.

שפט יצחק רוזנברג, לעיני 3000 צופים, במגרש הפועל כפר־סבא.

● הפועל כפר־סבא: [illegible] אידינגר, מרגוי, אוקוניק, [illegible] אופיר בן־חיים, יפה, מסיקה, [illegible] מימוני, רביבו (ניזהרי).

● הפועל באר־שבע: [illegible] בן־חמו, דוידי, אילוז, [illegible] (אבוגזירה), בן־יעקב, [illegible] דהאן, אלי וייצמן, [illegible]

נצחון ללורימר בארץ הקודש

הפועל חיפה — הפועל ירושלים 1:2 (1:1)

שער־נצחון שטבע ראובן הלד העניק אתמול להפועל חיפה לא רק את שלוש הנקודות במאבק התחתית החשוב נגד הפועל ירושלים (1:2), אלא גם קטע רצף של חמישה הפסדים רצופים. סוף־סוף יש גם לפיטר לורימר, מאמנם של החיפנים, נצחון בארץ הקודש.

הלד, ששולב בהרכב לאחר היעדרות ממושכת, שיחק לראשונה לאורך כל 90 הדקות והוכיח את מה שהיה ידוע מאז ומתמיד: הוא ניחן

השחקן המצטיין: רונן רוקמן

בחוש בלתי־רגיל ל"גניבת" שערים. כך היה בדקה ה־48. רונן רוקמן, הטוב במגרש, פרץ מימין, הגביה למרכז הרחבה; רוני מלכה נגח מקרוב למשקוף. הכדור קיפץ על הקרקע והלד שלח רגל ארוכה ושיגר את הכדור לרשת — 1:2.

הפועל חיפה היתה ראוייה לנצחונה. שחקניה גילו התלהבות רבה, ובניצוחו של רוקמן, המצוי העונה בכושר מעולה, שטפו את המגרש.

מהעבר השני איכזבו הירושלמים שמיעטו לסכן את שערו של גיורא אנטמן. הם לא לחמו על קיומם בליגה הלאומית. על המאמן צבי רוזן לתת דעתו לנקודה זו.

במחצית הראשונה והופתה מאבק חליפ. שהתעורר רק לקראת ההפסקה. בדקה ה־43 הגביה רוקמן כדור־קרן מימין, השוער מדרנו שגה בקליטתו, ועוזי בלוש נגח מעל ראשו של השוער לרשת — 0:1.

שמחת החיפנים נקטעה כעבור שתי דקות, שניות ספורות לפני השריקה להפסקה. השופט יהושע לוי פסק על בעיטת־עונשין כ־35 מטר משער הפועל חיפה. בעוד שהחיפנים מתווכחים עם השופט הניף מישל דיין רגל ובבעיטה נוסח־בראזיל השכין את הכדור בין חיבורי הקורות. שער נהדר הראוי לכל מחמאה — 1:1.

עם פתיחת המחצית השנייה הצליחה הפועל חיפה להבקיע את שער־הנצחון. ב"בישולו" של רוקמן, ועד לסיום היתה קרובה להבקיע שערים נוספים.

השופט יהושע לוי שלף חמישה כרטיסים צהובים לעבר שלומי מלכה, שפירא ובסון מירושלים; הלד וגבאי מחיפה.

2000 צופים חזו במשחק אולם נמכרו רק 300 כרטיסים.

● הפועל חיפה: אנטמן, מירו, בלוש, ליפשיץ, קירשנר (בן־נון), גבאי, דוד לוי, שטיקר, רוני מלכה, הלד, רוקמן.

● הפועל ירושלים: בזדנו, תאי שמע, שפירא, נחמיאס, בסון, שלומי מלכה, הרמה, דיין, אסייג, בוזגלו, טורק.

יוסף גלזר

● טבלה לאומית

1. הפועל תל־אביב	19	11	7	1	14-33	10
2. מכבי חיפה	19	10	5	4	14-26	35
3. בית"ר ירושלים	19	10	3	6	22-31	33
4. בני־יהודה תל־אביב	19	9	5	5	8-10	32
5. מכבי תל־אביב	19	7	8	4	19-26	29
6. שמשון תל־אביב	19	7	8	4	23-25	29
7. הפועל באר־שבע	19	7	6	6	12-16	27
8. הפועל פתח־תקוה	19	7	5	7	25-27	26
9. מכבי פתח־תקוה	19	7	4	8	26-25	25
10. הפועל כפר־סבא	19	6	6	7	23-24	24
11. מכבי נתניה	19	6	4	9	24-26	22
12. מכבי יבנה	19	6	4	9	21-14	22
13. הפועל ירושלים	19	5	3	11	30-20	18
14. מכבי יפו	19	4	6	9	26-15	18
15. הפועל חיפה	19	4	5	10	31-12	17
16. מכבי שעריים	19	3	7	9	23-11	16

השער המסכן של בני־יהודה

שמשון ת"א — בני־יהודה ת"א 0:1 (0:0)

נצחון שישי רצוף לקבוצת שמשון תל־אביב. הפעם היה זה בדרבי־הפרברים המסכן 0:1. לעיני 20 אלף צופים. נגד בני־יהודה.

הדקה ה־89 התאכזרה לבני־יהודה, כששוערה יעקב אסייג ספג שער מ־40 מטר.

"ההוגים" יצאו מקופחים מההתמודדות: הם היו עדיפים ברוב השלבים אבל תקפו. משום־מה, רק עם שני חלוצים, אהוד בן־טובים ומשה אייזנברג. זאת על־אף שהמשמשונים שיחקו במערך הגנתי מובהק. גם העובדה ששחקני בני־

השחקן המצטיין: דוד גורדנה

יהודה ניסו לפרוץ ממרכז ההגנה הצפופה של שמשון היתה כעוכריהם. בלמי שמשון, אלי כהן ואפרים שמעונוב, לא התקשו לנטרל את התקפות בני־יהודה ובין הקורות ניצב פרדי לסנר, בטוח וחיסל כל סכנה ברחבתו.

כבר בדקה ה־2 היתה לדוד גורדנה, הטוב במגרש, הזדמנות לשער שמשון. הוא בעט היטב ולסנר הדף.

הזדמנות קורצת ניתנה לחלוץ בני־יהודה, משה אייזנברג, בדקה ה־39. גורדנה מסר לו כדור בחצי־גובה, אייזנברג הורידו מחזהו ובאוויר בעט כדור אדיר ולסנר שוב עצר.

במחצית השנייה רעד משחקה של בני־יהודה. שמשון יצאה מדי פעם להתקפות, ובדקה ה־61 בעט אבי מלכה, שהחליף את שלמה מזרחי הפצוע, כדור מסוכן מעל לקורה.

בדקה ה־89 היה סיפור המשחק: כדור־עונשין לזכות שמשון ממרכז המגרש: יגאל הלל בעט כדור פשוט להגנת בני־יהודה; השוער אסייג היה רחוק משערו, ביקש להדוף את הכדור בקצות אצבעותיו, אך ללא הכדור המשיך לבין החיבורים: בלם בני־יהודה, ירון אריב, ניסה להרחיק בידו אך הכדור תיעתע בבלם וחדר פנימה.

מבקיע יגאל הלל

שפט עובדיה צבי, לעיני 20 אלף צופים. באיצטדיון בלומפילד ביפו. הוא שלף כרטיס צהוב ליעקב סגל מבני־יהודה.

● שמשון ת"א: לסנר, עובדיה, אלי כהן, אפרים, שמעונוב, אורי כהן, מאיר שלום (יפתח הלוי), יגאל הלל, ארביב, שלמה מזרחי (אבי מלכה), שוקרון, פרץ.

● בני־יהודה: אסייג, חזקיה, אריב, סגל, עלה, אייל חיים, ניסן כהן (לוזון), סלמן, גורדנה, אייזנברג, בן־טובים.

נפתלי כהן

● הניחוש הנכון

1.	שמשון ת"א – בני־יהודה	1
2.	מכ. שעריים – מכבי נתניה	1
3.	הפ. כפר־סבא – באר־שבע	x
4.	בית"ר י־ם – מכבי חיפה	1
5.	מכבי פ"ת – הפועל פ"ת	1
6.	הפועל חיפה – הפועל י־ם	1
7.	מכבי יפו – מכבי יבנה	x
8.	הפועל ת"א – מכבי ת"א	x
9.	הפועל ר"ג – הפועל חדרה	2
10.	בית"ר רמלה – הפ. חולון	x
11.	הכח ר"ג – הפועל עכו	2
12.	הפ. טבריה – מכבי עמידר	1
13.	בית"ר נתניה – בית"ר ת"א	2

מגן מכבי חיפה, ציון מרילי (מימין), בולם את ירון כהן מבית"ר ירושלים אתמול בימק"א (1:2 לבית"ר). צילום רחמים ישראלי

הדרבי הפ"ת נגמר בדקה ה־33

מכבי פ"ת — הפועל פ"ת 2:3 (2:3)

שנים רבות לא חזו אוהדי הכדורגל בפתח־תקוה בדרבי, כמו שהיה אתמול, ובו גברה מכבי פ"ת על הפועל פ"ת — 2:3.

המחצית הראשונה, הטובה והמהנה, הזכירה ל־4000 הצופים רמה אירופית. שתי הקבוצות שיחקו במערכים התקפיים, לא היו שגיאות אישיות ולכן נוצרו מצבי־הבקעה רבים ליד השערים.

במחצית השנייה כבר היה המשחק שונה, חולשה פקדה את

השחקן המצטיין: אייל גלייבטר

שני היריבים, שכנראה שבעו מהשערים הרבים עד להפסקה.

כבר בדקה הראשונה לא ניצל חלוץ מכבי, רפי כהן, יציאה פזיזה של שוער הפועל פ"ת, רוני ג'רבי, אל מחוץ לרחבת שערו, ובעט כדור חלש, שנבלם על־ידי מגן הפועל פ"ת.

בדקות אלה הכתיבו חלוצי וקשרי מכבי פ"ת את הקצב, בניצוחו של אייל גלייבטר, ששלח כדורי עומק לדורון רבינוון ולעודד מכנס. שניים אלו "חתכו" בקלות בהגנה החלשה של הפועל פ"ת ורק בנס ניצל השער עד לדקה ה־11. אבל באותה דקה הגביה אייל גלייבטר כדור משמאל; דורון רבינוון נגח חזק לשער: השוער ג'רבי הדף לרגלי רבינוון, שבעט מקרוב לרשת — 0:1.

חלפו שלוש דקות, ולאחר הכשלה על ניר לוין, פסק השופט אריה פרוסט על בעיטת־11: לוין בעט בנירוייך לפינה הימנית והשווה ל־1:1.

חלוצי מכבי פ"ת, שתפסו יום טוב, לא ויתרו. בדקה ה־22 נכבש שער נהדר: רפי כהן הריץ מהמרכז את שאפיק אלהוזייל. באגף שמאלי זה הגביה למרכז הרחבה, ועודד מכנס, בנגיחה מדוייקת לקורה הימנית ולרשת, קבע — 1:2.

הצופים עוד לא עיכלו את השער וכבר שוויון בדקה ה־24 — 2:2. לוין, היחידי שבלט בהפועל פ"ת, ניצל מישגה בהגנת היריב, של שוגרו האיש יעקב אזובל וכן של ירון פרסלר. הדר להרחבה ומיקו הרוחב הסיע כדור הגני כבין, שעוקרו הכניע את השוער משד מרכוס.

חגיגת־השערים נמשכה ובדקה ה־33 שוב הכנת־בישול של אייל גלייבטר, שהגביה משמאל למרכז הרחבה. ודורון רבינוון הוציר בנגיחה את הכדור לרשת — 3:2.

כניסתם של גיל סאבי ואליהו חזן במחצית השנייה, לא הועילה להפועל פ"ת. אמנם, הקבוצה תקפה יותר. אך לא היתה יעילה. בדקה ה־88 בעט בלם הפועל פ"ת, איתן בורנצוק, לקורת שער מכבי פ"ת.

● מכבי פ"ת: מרכוס, אזובל, פרסלר, חיים יחיאל, אלהוזייל, בוריאל, גד מכנס, גלייבטר (שעשוע), רפי כהן, עודד מכנס, רבינוון.

● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי, ייבקה, בורנציק, אלון, סלומון (סאבי), קייסי, מהפיר (חזן), בן־שאנן, בסין, לוין, הלה.

משה רוזנברג

שער מעידן אחר

מכבי שעריים — מכבי נתניה 1:2 (1:1)

נצחון נוסף לקבוצת התחתית של מכבי שעריים. הפעם נצחון 1:2 על מכבי נתניה המתאוששת. אין ספק, חניכיו של המאמן אליהו עופר היו ראויים לנצחונם. שכן ברוגלני שעריים. במשחק לחימה למופת, הירבו לתקוף את שערו של אריה חביב, שהבריק בין הקורות.

גיבור־הנצחון היה החלוץ אהוד עידן, שהטריד רבות את הגנת מכבי

השחקן המצטיין: אהוד עידן

נתניה, שכבש שער והיה לו חלק גם בשער השני שהובקע. לצידו של עידן בלטו בשעריים, שלמה קירט, שהיה מעוז ההגנה; מוטי נחמני ואורן קהת בקישור.

מכבי נתניה, שהופיעה ללא בני לם ודוד לביא (פצועים), היתה הפעם רחוקה משיאה. בהגנה היו פרצות. הקישור כלל לא נראה, ובחוד פעל רק שלום תקוה המסוכן.

דקות הפתיחה היו שקולות. בהמשך עבר היתרון למכבי שעריים שהחטיאה בדקה ה־20. מכדורו של יוסי מלכה, שבעט מהאוויר, אך חביב איגרף בזינוק לקרן.

לחץ שעריים בדקות אלו הניב את השער הראשון בדקה ה־36. עידן קיבל כדור עונשין, שהסיט לו תמיר צומן ומ־20 מטר הניף את רגלו והכדור טס אל בין החיבורים — 0:1.

חלפה רק דקה ובהתקפה נתנייתית בודדת הושוותה התוצאה ל־1:1: יגאל מנחם הגביה לרחבה, הגנת שעריים ושוערה קפאו על מקומם ורוני לוי נגח לרשת.

גם במחצית השנייה המשיכו שחקני שעריים להכתיב את הקצב. ניתנו להם הזדמנויות לרוב. מוטי נחמני, שהיה לבדו מול חביב בדקה ה־52, בעט מעל המשקוף.

בדקה ה־66 הושג שער־הנצחון: מוטי נחמני בעט מזווית חדה כדור שפגע בקורה ונחת על קו השער. שמחה גד שהיה במקום דחק לרשת — 1:2.

חלפה דקה, וכמעט 1:3. אבל יגאל מנחם בעט ממצב קורץ מעל למשקוף.

השופט משה אשכנזי הניף חמישה כרטיסים צהובים, במשחק שהיה נקי לתקוות. יגאל מנחם, קורן ורוהן מנתניה ולמרציאנו משעריים.

1500 צופים חזו במשחק שנערך ברחובות.

● מכבי שעריים: [illegible], מרציאנו, יצחק, צבי, קירט, יוסי מלכה (חיימוביץ), אבי בקן, צומן, מוטי נחמני, קהת (אבי בקון), גד, עידן.

● מכבי נתניה: אריה חביב, שמעון מנחם, [illegible], יותן, ברודה (בריאל), [illegible], גבאי (קרין), רמי לוי, יגאל מנחם, תקוה.

אברהם בן

צהוב חמישי למשה סיני

מאת יצחק ייבהוף

משה סיני קפטן הפועל ת"א, ספג אתמול את הכרטיס הצהוב החמישי שלו העונה.

סיני קיבל את הצהוב לאחר שהכשיל בדקה ה־56 את מוטי איוניר שחקנה של מכבי ת"א.

סיני ישחק בשבת במדי קבוצתו במשחק־החוץ הקשה בשכונת התקווה, נגד בני־יהודה. וייועמד לדין בשבוע הבא.

צ'יפרוט נכנס והישווה

מכבי יפו — מכבי יבנה 1:1 (0:0)

שבוע קשה עבר על שחקני ומנהלי מכבי יפו, שבו הוותיק הרצל קבילייו, ששירת את האגודה במשך 18 שנה, הלך לעולמו. אתמול ביימו חבריו של קבילייו עדיין כמיוגעים. בתיקו 1:1 עם מכבי יבנה.

בדקת דומייה נפתח המשחק. לאחר דקת־הספד של הכדורגלן שלנה אלקולומברה. השחקנים כיבדו גם את זכרו של זווי ברכה, אחד ממנהליה של מכבי יפו, שנפטר בשבוע שעבר.

מכבי יבנה פתחה את המשחק טוב יותר. שתי הזדמנויות טובות של האורחים הוחמצו. בדקה ה־9 נגח שמעון פרץ כדור מעבירה שקיבל מציון יעקב, לקורת שער מכבי יפו, ובדקה ה־22 שוב נגח שמעון פרץ, אך השוער ליברמן היה במקום.

בדקות אלה ניהלה מכבי יפו משחק חלש. בעיקר במרכז השדה. הגנתה של יבנה, עם צמד הבלמים כלומן ואקבן, הצליחה להדוף את ההתקפות המעטות של מכבי יפו.

במחצית השנייה חל שיפור ניכר במשחקה של מכבי יפו. שהתקפיה נעו היטב. אך השער הובקע דווקא

השחקן המצטיין: עופר דגמי

בשער השני של המגרש. טעות חמורה של בלם מכבי יפו, ישראל דניאל, בדקה ה־54, שלא שמר כראוי את דור יעקנין, איפשרה לחלוץ יבנה לנגוח פנימה — 0:1.

לאחר הבקעת השער, הוכנס למגרש הקיצוני אריק צ'יפרוט, במטרה לחזק את מערך ההתקפה. ואכן היה זה חילוף מוצלח. בדקה ה־70, הגביה עופר דגמי כדור וצ'יפרוט בעט לפינה הימנית — 1:1.

שחקני יפו המשיכו בשליטה נאה. אבל הירבו להתחיין.

שפט עובדיה בן־יצחק, לעיני 500 צופים. באיצטדיון גאון ביפו.

● מכבי יפו: ליברמן, בקינגרד, פרץ, דניאל, בלינק, בוטניקה, לניאדו וצ'יפרוט, דוני לוי, מינטה מזרחי, אמויגה, דגמי.

● מכבי יבנה: יצחק לוי, אבי סרין, סילוניק, אלגבץ, בלוארין, יזקבן (זגורי), בן־שטעין, ציון יעקב, עלמאה, יעקנין (אזולאי), שמעון פרץ.

אלכס קליין

ארצית

צפון

• [illegible] מכבי [illegible] — הפועל בית־שאן 0:1 (0:0). [illegible] לעיני 1000 צופים.

• נצרת: מכבי אחי נצרת — הפועל עליה כפר־סבא 2:3 (1:1). [illegible] לעיני 1500 צופים.

• [illegible]: הפועל קרית־שמונה — הפועל נצרת־עילית 1:0 (0:0). [illegible] לעיני 1000 צופים.

• [illegible]: מכבי [illegible] — הפועל [illegible] 1:1 (0:0). [illegible] לעיני 200 צופים.

• אור־עקיבא: מכבי אור־עקיבא — הפועל רעננה 1:3 (1:1). שערים לאור־עקיבא: נתן פחר (14), יצחק אלגלי (35) ובכר גרציאן (57). לרעננה: מוטי בכר (12). [illegible] ראובן ג'יני, לעיני 500 צופים.

• חדרה: מכבי חדרה — מכבי עפולה 0:2 (0:0). המשחק הופסק בדקה [illegible] [illegible] לעיני 200 צופים.

• קרית־אתא: הפועל קרית־אתא — בית"ר נהריה 0:0. [illegible] לעיני 300 צופים.

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור ה־19)

1.	הפועל בית־שאן	10-39	27
2.	בית"ר נהריה	21-25	25
3.	הפ. קרית־שמונה	13-21	24
4.	עליה כפר־סבא	18-27	24
5.	הפועל קרית־אתא	13-17	21
6.	מכבי נצרת	28-28	19
7.	מכבי טירה	24-29	17
8.	מכבי חדרה	24-21	17
9.	הפועל רעננה	22-19	17
10.	מכבי עפרים	27-24	16
11.	הפ. טירת־הכרמל	10-21	16
12.	מכבי אור־עקיבא	24-20	14
13.	מכבי עפולה	27-14	12
14.	הפ. נצרת־עילית	27-10	10

* משחק חסר.
** שני משחקים חסרים.

דרום

• בת־ים: הפועל בת־ים — הפועל ראשל"צ 0:1 (0:0). [illegible] לעיני 400 צופים.

• אזור: הפועל אזור — הפועל ירוחם 0:1 (0:1). [illegible] לעיני 400 צופים.

• באר־שבע: בית"ר באר־שבע — מכבי קרית־גת 0:2 (0:0). [illegible] לעיני 400 צופים.

• [illegible]: מכבי [illegible] — הפועל קרית־אונו 1:1 (0:1). [illegible] לעיני 400 צופים.

• חולון: לוזדים חולון — הפועל אור־יהודה 0:0. [illegible] לעיני 400 צופים.

• רחובות: הפועל קרית־מלאכי — הפועל אשקלון 0:0. [illegible] לעיני 400 צופים.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור ה־19)

1.	הפועל דימונה	11-21	23
2.	לוזדים חולון	17-13	22
3.	הפועל ראשל"צ	13-20	21
4.	בית"ר באר־שבע	14-18	20
5.	הפ. קרית־מלאכי	13-16	20
6.	הפועל בת־ים	13-15	18
7.	מכבי קרית־גת	12-13	16
8.	הפועל קרית־אונו	13-11	16
9.	הפועל אשקלון	11-9	15
10.	הפועל ירוחם	14-8	15
11.	הפועל אור־יהודה	21-12	15
12.	הפועל אזור	15-12	14
13.	מכ. רמת־השקמה	17-11	13

* משחק חסר.

• הפועל גדעונה [illegible] בליגה הלאומית בראגבי. בשאס"א ת"א ניצחה את אס"א ירושלים 8:12 והותירה את הפועל יזרעאל בודדה בצמרת. הפועל יזרעאל גברה על הפועל בפרדס־חנה 6:20. הפועל גליל קרית־שמונה — אס"א טכניון 6:0.

בית"ר ת"א הפתיעה בנצחון חוץ על המובילה 1:3

הפסד ראשון לנתניה!

הפועל טבריה — מכבי עמידר 0:1 ★ מרמורק — בית"ר חיפה 0:2

המובילה בליגה הארצית בכדורגל, קבוצת בית"ר נתניה, נחלה אתמול הפסד ראשון כשנוצחה במחזור הי"9, במגרשה, ע"י בית"ר ת"א, השנייה בטבלה — 3:1.

קבוצת הפועל לוד זינקה למקום הג' לאחר נצחון-דרבי על הפועל יהוד — 1:2.

בקרב-צמרת בטבריה הצליחה קבוצת הפועל טבריה לגבור על מכבי רמת-עמידר 0:1.

כמאבק-צמרת אחר, ברמלה, נפרדו קבוצות בית"ר רמלה והפועל חולון בתיקו 0:0.

במשחק תחתית חשוב גברה קבוצת הפועל מרמורק בקרית-אליעזר על בית"ר חיפה — 0:2. החיפנים עדיין לא ניצחו ב־19 מחזורים: הפועל חדרה הפתיעה בנצחון-חוץ 1:2 על הפועל רמת-גן, גם הפועל עכו קצרה נצחון-חוץ באיצטדיון וינטר על הכח רמת-גן 0:2. המשחק בין קבוצות הפועל רמת-השרון והפועל בית-שמש נסתיים בתיקו ללא שערים.

בית"ר נתניה: סוף-סוף הפסד

בית"ר ת"א – בית"ר נתניה (0:0) 1:3

גם בית"ר נתניה במפסידות. אחרי 18 משחקים ללא הפסד נעצרה המוליכה הארצית. בית"ר נתניה, דווקא במגרשה כשנוצחה 3:1 ע"י השנייה בטבלה, בית"ר ת"א.

התל-אביבים היו ראויים לנצחונם. הם גילו עדיפות, בעיקר במחצית השנייה, בה כבשו את שלושת השערים.

רב רמלר, המסוכן בחלוצי בית"ר ת"א, החטיא הזדמנות קורצת בדקה הי"9 מול אלי ג'רבי, שוער נתניה.

בדקה ה־56, לאחר מישגה בהגנת נתניה, מסר מאיר יחזקאל כדור-רוחב לאלי כהן שקבע 0:1 לבית"ר ת"א. יוסף שמריה העלה את קבוצתו ליתרון 0:2 בדקה ה־71, בבעיטת-מרחק. שחקני נתניה התעוררו וכחלוף דקה צימק ישראל פוגל ל־1:2.

שמריה המצויין ביסס את נצחון בית"ר ת"א דקה מהסיום בשער הנאה של המשחק.

שפט יצחק אורגר, לעיני 2500 צופים, בנתניה.

שער מהיר הוציא הרוח ממפרשי עמידר

הפועל טבריה – מכבי רמת-עמידר 0:1 (0:1)

שער מהיר שכבש חלוץ הפועל טבריה, מאיר עמרה, כבר בדקה ה־3, היקנה לקבוצתו נצחון על קבוצת הצמרת של מכבי רמת-עמידר – 0:1.

עמרה ניצל אי-הבנה בהגנת עמידר ומקרוב בעט את הכדור לרשת. בדקות אלה היטיבו הטבריינים לתפקד, בראשות הקשר הפעלתני דוד אבוטבול.

במחצית השנייה חל מיפנה ביחסי-הכוחות. עמידר, עם רחמים שלום ואלי תגר, הירבתה לתקוף אולם הגנת טבריה התעלתה והדפה את כל נסיונות הכיבוש של האורחים.

שפט יוסף ריאמנט, לעיני 1000 צופים, בטבריה.

נעמן ניצח 7 דקות לסיום

הפועל לוד – הפועל יהוד (0:1) 1:2

קבוצת הפועל לוד גמלה ביום שישי להפועל יהוד על נצחונה בשבוע שעבר בגביע – 2:3. הפעם היתה ידה של לוד על העליונה – 1:2.

כבר בדקה הראשונה קבע רפי שמואל, שחקן-הרכש של לוד – 0:1. בהמשך נחלש קצב המשחק וכמעט שלא היו אירועים.

לאחר ההפסקה תקפו שחקני יהוד ובדקה ה־73 הצליח יהודה דוגץ' להשוות ל־1:1.

בדקות הסיום שוב התעוררה לוד, בניצוחו של רפי אליהו הפעלתן, ובדקה ה־83 כבש יצחק נעמן שער-נצחון – 1:2.

שפט רחמים רינצ'י, לעיני 1000 צופים, בלוד.

נצחון חשוב למרמורק בחיפה

הפועל מרמורק – בית"ר חיפה (0:0) 0:2

בקרב תחתית על שש נקודות הפתיעה אתמול קבוצת הפועל מרמורק בנצחון חוץ 0:2 על בית"ר חיפה.

כדורגלני בית"ר חיפה תקפו במשך 80 דקות את שערו של גיא לוי ממרמורק, אולם מנגד כבשה מרמורק צמד תוך 60 שניות בשלהי המשחק (86'85) מרגלי אילן בן דרור וצבי אבידר.

שפט בני כהן, לעיני 200 צופים, באיצטדיון בקרית-אליעזר.

ביטרן הציל את חולון

בית"ר רמלה – הפועל חולון 0:0

תיקו שמיני רשמה קבוצת הצמרת של בית"ר רמלה, והפעם 0:0 ביתי מול הפועל חולון.

שחקני רמלה גילו עדיפות ברורה. ארבע פעמים חלפו על פני הגנת חולון אולם לא הצליחו להכניע את השוער החולוני המצויין, יעקב ביטרן.

היטיב לשפוט חיים ליפקוביץ, לעיני 1000 צופים, ברמלה.

זעפרן ובן־אמו הפתיעו בוינטר

הפועל עכו – הכח רמת-גן (0:1) 0:2

300 הצופים באיצטדיון וינטר חזו אתמול במגננה של הפועל עכו נגד הכח רמת-גן, ובכל זאת ניצחו העכואים – 0:2.

כתבנו יוסף חכם מציין כי שחקני הכח תקפו ללא-הרף את שער עכו, אולם בהתקפה מקרית בדקה ה־34 הכניע שלמה זעפרן בכדור מפתיע מ־25 מטר את שוער הכח, אפרים שיינו – 0:1.

עד לדקה ה־89 התגוננה עכו, אולם אז הצליח אלי בן־אמו לנצל מישגה בהגנת הכח ולהעלות את עכו ל־0:2.

שפט בנישתי בוינטר.

● ארצית

(לאחר 19 מחזורים)

1.	בית"ר נתניה	16:35	38
2.	בית"ר ת"א	10:30	35
3.	הפועל לוד	10:24	33
4.	בית"ר רמלה	10:18	32
5.	מכבי עמידר	12:18	32
6.	הפועל חולון	17:20	29
7.	הפועל טבריה	21:21	29
8.	הפועל חדרה	19:21	26
9.	הפועל רמת-גן	21:21	25
10.	הפ. רמת-השרון	24:22	25
11.	הכח רמת-גן	24:16	24
12.	הפועל עכו	15:18	23
13.	הפועל מרמורק	29:18	18
14.	הפועל יהוד	21:12	14
15.	הפ. בית-שמש	27:12	12
16.	בית"ר חיפה	27:11	9

שפירא ציפה לדקה ה־88

הפועל חדרה – הפועל רמת-גן (1:0) 1:2

הפסד ביתי שני ברציפות נחלה קבוצת הפועל רמת-גן. הפעם נוצחה 2:1 ע"י הפועל חדרה.

הרמת-גנים, ביכולת טובה, הוליכו בדקה ה־20 – 0:1 משערו של דורון ביטון, במבצע אישי מרהיב.

לאחר ההפסקה התעוררה חדרה וכבר בדקה ה־49 השווה מאג'יד אבו-מוך מקרוב ל־1:1.

תוצאה זו ששיקפה את יחסי הכוחות נשמרה עד לדקה ה־88, אז איבד ביטון כדור ועל המציאה עט רונן שפירא שקבע – 1:2 להפועל חדרה.

שפט ראוד סוהיל, לעיני 500 צופים, באיצטדיון ברמת-גן.

נוקשות ללא שערים

הפועל רמת-השרון – הפועל בית-שמש 0:0

במשחק עשיר בפגיעות גופניות נפרדו קבוצות הפועל רמת-השרון והפועל בית-שמש בתיקו ללא שערים.

רמת-השרון גילתה עדיפות קלה, בראשות החלוץ שלמה וייצמן, שהחטיא פעמיים מול יצחק והבי, שוער בית-שמש.

הנוקשות לא השתלמה לרמת-השרון ובדקה ה־40 הרחיק השופט אבשלום כהן את מגן רמת-השרון, דוד שוע, על פגיעה ביריב ללא כדור. שחקני בית-שמש לא ניצלו את העדיפות המספרית.

300 צופים חזו במשחק ברמת-השרון.

עמידת דום לזכר קבליו

בכל מגרשי הכדורגל בליגה הלאומית, פרט לאיצטדיון בפ"ת-תקוה, כיבדו אתמול אלפי הצופים בדקת-דומיה את זכרו של הרצל קבליו ז"ל, שוערה של מכבי יפו והפועל ירושלים, שהלך לעולמו בשבוע שעבר.

באיצטדיון בלומפילד ניצבו 22 אלף הצופים בדומיה ובעת השמעת שירו של קבליו "עוד שבת של כדורגל" בתוכנית "שירים ושערים" בראדיו, הצטרף הקהל הרב לשירת השוער-זמר.

● במחזור הבא

ליגה לאומית

בני-יהודה ת"א — הפועל ת"א; מכבי ת"א — מכבי יפו; מכבי יבנה — הפועל חיפה; הפועל ירושלים — מכבי פ"ת; הפועל פ"ת — בית"ר ירושלים; מכבי חיפה — הפועל כפר סבא; הפועל באר-שבע — מכבי שעריים; מכבי נתניה — שמשון ת"א.

ליגה ארצית

הפועל חדרה — בית"ר נתניה; בית"ר ת"א — בית"ר חיפה; הפועל מרמורק — הפועל טבריה; מכבי רמת-עמידר — הפועל לוד; הפועל יהוד — הכח רמת-גן; הפועל עכו — בית"ר רמלה; הפועל חולון — הפועל רמת-השרון; הפועל בית-שמש — הפועל רמת-גן.

בני-יהודה — בית"ר נתניה בסיבוב ה־8 בגביע-המדינה

משחקי הסיבוב השמיני ב־גביע-המדינה בכדורגל הוגרלו ביום שישי בשידור חי בקול-ישראל. המשחקים ייערכו בשבת, 15 במארס. ישתתפו בהם קבוצות הליגה הלאומית שיתמודדו עם יריבים מליגות אחרות, שסילפו דרך בשלבים הקודמים.

מול 16 הלאומיות יתייצבו 10 קבוצות מהליגה הארצית, 4 מליגה א', 1 מליגה ב' ו־1 מליגה ג'.

המשחק המסקרן בסיבוב הוא יהיה בשכונת-התקוה, בין קבוצות בני-יהודה ת"א, מהצמרת הלאומית ובית"ר נתניה, המובילה בליגה הארצית.

מחזיקת הגביע, בית"ר ירושלים, תארח את בית"ר ת"א: האלופה והפיינליסטית, מכבי חיפה, תתמודד בקרית-אליעזר עם הפועל טבריה, ומובילת הליגה, הפועל ת"א, תצא למשחק חוץ נגד הפועל חדרה.

שאר המשחקים ב־15 במארס: הפועל עכו - הפועל כפר-סבא; הפועל באר-שבע - הפועל אור-יהודה; הכח רמת-גן - הפועל ...; בית"ר פרדס-כץ - מכבי ת"א; ... חדרה - מכבי שעריים; הפועל ... - בית"ר חיפה; שמשון ת"א ...; הפועל יהוד; מכבי רמת-עמידר ...; מכבי נתניה; מכבי פ"ת - ...; חולון; בית"ר באר-שבע - ...; הפועל ירושלים - הפועל ...; שלם; הפועל קרית-אתא - ... יבנה.

במקרה של שוויון לאחר ... דקות ייערכו המשחקים החוזרים ב־18 במארס.

אברטון התבססה בפיסגה - ניצחה את אסטון-וילה 0:2

מנצ'סטר-יונייטד נוצחה ע"י סאותהמפטון

● הליגה האנגלית

מנצ'סטר-יונייטד, העומדת להגיע החודש למשחק בחיפה, נוצחה אתמול בליגה האנגלית בסאותהמפטון, על-ידי הקבוצה המארחת — 1:0. את שער הנצחון הבקיע קוקל, בדקה ה־80.

האלופה, אברטון, הגדילה את יתרונה בצמרת ל־6 נקודות, לאחר שניצחה במגרשה, לעיני 27 אלף צופים, את אסטון-וילה — 0:2, משעריהם של הסקוטי גרהאם שארפ והאנגלי גרי ליניקר.

ניוקאסל ניצחה את ארסנל — 1:0, משער שהבקיע גלן רודר, בדקה ה־18.

נצחון (1:0) השיגה גם לוטון על שפילד-וונסדיי, משער שכבש מייק הארפורד.

מנצ'סטר-סיטי נוצחה במגרשה על-ידי אוקספורד — 0:1.

בירמינגהאם, מתחתית הטבלה, השיגה נצחון חשוב על קווינס-פארק-ריינג'רס — 0:1.

היום תארח טוטנהאם, בלונדון, את ליברפול, במשחק שיועבר בשידור חי בטלוויזיה.

ארבעה משחקים נידחו בגלל מזג-האוויר הקשה הפוקד את האי הבריטי: צ'לסי — ווטפורד; איפסוויץ' — לסטר; נוטינגהאם — וסטהאם; ווסט-ברומביץ' — קובנטרי.

גם בליגה השנייה התקיימו רק חמישה משחקים: בלקבורן — פורטסמות 1:0; האדרספילד — סאנדרלנד 2:2; גרימסבי — ברדפורד 1:0; אולדהם — ... 0:0; שרוסבורי — קרלייל 1:0.

● בליגה הסקוטית התקיימו רק שני משחקים, ושני שחקנים הבקיעו שלושער. ריינג'רס ניצחה את היברניאן — 1:3, כשאלי מקוויסט הבקיע שלושער: רינג'רס הביסה את האחרונה בטבלה, קלידבנק — 0:4, כשהארדי כבש גם הוא שלושער.

הטבלה האנגלית

1.	אברטון	31	35:71	66
2.	מנצ'. יונייטד	30	24:52	59
3.	ליברפול	30	13:57	54
4.	צ'לסי	27	29:45	54
5.	ווסטהאם	26	24:42	51
6.	לוטון	31	33:48	51
7.	נוטינגהאם	29	42:52	46
8.	ארסנל	27	30:32	46
9.	שפילד	29	45:44	46
10.	ניוקאסל	29	43:42	45
11.	מנצ'.-סיטי	31	41:36	41
12.	ווטפורד	27	43:40	39
13.	טוטנהאם	29	36:41	38
14.	סאותהמפטון	30	41:38	37
15.	קובנטרי	31	54:43	35
16.	קווינס-פארק	30	45:31	34
17.	אוקספורד	30	57:45	29
18.	לסטר	28	51:37	27
19.	איפסוויץ'	28	40:22	26
20.	אסטון-וילה	29	45:31	23
21.	בירמינגהאם	30	42:21	28
22.	ווסט-ברומיץ'	30	68:25	18

מלך השערים

1.	גארי ליניקר (אברטון)	31
2.	מייק נואל (לוטון)	22
3.	ג'ון אלדרידג' (אוקספורד)	21
-.	קארי דיקסון (צ'לסי)	21

שומאכר לא ישחק נגד בראזיל

טוני שומאכר, **שוערה של קבוצת קלן ונבחרת גרמניה, לא יוכל להופיע במדי הנבחרת במשחק החשוב נגד בראזיל שיתקיים ב־12 במארס ב־פראנקפורט.**

ועדת המשמעת, שחזתה בשידור חוזר בטלוויזיה, אישרה כי שומאכר ביצע מעשה הראוי להרחקה, ולכן החליטה הוועדה להשהותו לארבעה שבועות, כך שלא יוכל ליטול חלק במדי הנבחרת זו הפעם הראשונה בקריירה שלו.

● בתל-אביב נערכה אתמול אליפות הנוער של ישראל בג'ודו, במשקלים הבינוניים והכבדים. האלופים: 60 ק"ג — שחר פריילינג (הפועל סאנפר ראשל"צ); 65 ק"ג — רתי הדר (הפועל סאנפר ראשל"צ); 71 ק"ג — אבי כהן (מכבי רחובות); 78 ק"ג — ארז ג'ירסי (הפועל בת-ים); מעל 78 ק"ג — סמוך מיגלשווילי (הפועל פ"ת).

● הליגה הגרמנית

תיקו לברמן

המוליכה בראש טבלת הליגה המערב-גרמנית בכדורגל, ווררדר ברמן, סיימה במשחק-חוץ בתיקו 1:1 עם מאנהיים, ומוסיפה לצעוד עם 39 נקודות מ־25 משחקים, ומקדימה בשלוש נקודות את האלופה, באיירן מינכן, שהשיגה נצחון-חוץ על נירנברג — 0:1.

השלישית, מנשנגלדבך, נוצחה בדיסלדורף על-ידי פורטונה — 2:0, והרביעית לברקוזן, סיימה בתיקו 1:1 עם בוכום.

תוצאות נוספות: פרנקפורט — דורטמונד 1:2. קלן — שטוטגרט 1:2.

הפסד שני לברה"מ בכדוריד

אליפות העולם בכדוריד. נגד: ברית-המועצות, נחלה הפסד ... באליפות העולם המתקיימת בשוויץ, כשנוצחה על-ידי ... גרמניה — 23:18.

קודם-לכן נוצחו הסובייטים ע"י יוגוסלביה, האלופה האולימפית המועמדת לזכייה בתואר. יוגוסלביה שלפני ארבע שנים הפסידה ב... לברה"מ, השיגה נצחון שלישי והפעם, על קובה — 18:32.

הונגריה גברה על שבדיה ... ודנמרק הכניעה את אלג'יריה ...

בובקה קפץ במוט 5.95

השיאן העולמי בקפיצה במוט, הסובייטי סרגיי בובקה, זכה בניו-יורק פעם נוספת, את ... הטוב ביותר באולם. כשקפץ לגובה 5.95 מטר, ושיפר ... שיאו שנקבע שבוע קודם ... בלוס-אנג'לס.

יריביו האמריקנים, ... ודייל, קפצו רק 5.75 מטר.

מריטה קוך ממזרח-גרמניה שיפרה בשלוש מאיות את שיא ... האלופה האולימפית האמריקנית ... בריסקו-הוקס, כשעברה 220 יארד ב־22.89 שניות.

שיא עולמי בשחיה

השחיינית המזרח-גרמנית ... גראסט, שיפרה בלנינגראד ... השיא העולמי ב־200 חזה, של ... ארצה הרנה, כשעברה ... בזמן של 2:28.30 דקות.

● נוער

מוליכה הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, קבוצת הפועל פ"ת, גברה אתמול במחזור ה־18 על מכבי ... ברבי — 0:2, והגדילה את יתרונה בצמרת.

יריבתה, מכבי נתניה, ... נקודה בראשל"צ (0:0), ואילו ... באר-שבע סיימה בתיקו 1:1 ... הפועל כפר-סבא.

בני-יהודה ת"א עלתה לצמרת השלישי, לאחר נצחון 1:2 על הפועל רמת-גן.

ברובי התל-אביבי גברה ... על מכבי — 0:2.

יתר התוצאות: בית"ר ירושלים ... מכבי חיפה 1:0; הפועל חיפה ... חדרה 1:2; מכבי יפו-הפועל ... 1:2.

לימוז' תקבע הגמר!

תארח את סימאק וציבונה ★ מאבק מרובע על שני הכרטיסים לבודפשט ★ גם הנצחון המשכנע של מכבי ת"א על לימוז' לא הוציא את הישראלים מאווירת הדכדוך

● גביע אירופה

מאת ישראל פז

משחקי גביע-אירופה לאלופות בכדורסל נראים אצלנו כאילו עברו את קו-האופק, בשלונה של מכבי ת"א להעפיל לגמר ב־3 באפריל בבודפשט, עוד בשלב מוקדם של בית-הגמר, ניסין בלון-של-תקווה, שעם כדורסלנים כלי ג'דנסון וקווין מאגי. המשימה אפשרית.

מי שחזה בצופים במשחק הביתי האחרון של אלופת ישראל, ביום חמישי ביד-אליהו, נגד לימוז', יכול היה להבין את גודל-האכזבה. האוהדים באו מפני שקנו כרטיסים מראש. אבל היו גם מאות כסאות ריקים ביציעים ללמדך שגם כאלה שהיו ברשותם כרטיסים נשארו בבית. מחוץ להיכל היו שהציעו כרטיסים "במחירי הזדמנות", ב־5 ו־10 שקלים.

התופעה הבלתי-סימפטית היתה כעשר דקות לפני הסיום. בדרך-כלל כשמכבי ת"א מובילה אוהבים הצופים הישראלים להריע ולצאת מעורים. הפעם, כאשר מיקי ברקוביץ' וחבריו היו בתנופת-סלים הלכו הצופים הביתה... כאשר נשמעה שריקת-הסיום למשחק-הנצחון הביתי האחרון של מכבי ת"א על לימוז', בתוצאה המרשימה 96:115, כבר היו היציעים קירחים.

גם הטלוויזיה הוסיפה לאווירת-הדכדוך. כאשר כלו סיכויי מכבי ת"א להעפיל הגמר החליטה שלא לשדר. זהו. אין יותר עניין. צדק מי שאמר שעם ישראל אוהב רק נצחונות אבל תודעה לספורט אין לו.

למכבי ת"א נותר משחק אחד בגביע-אירופה, ביום חמישי בשבוע הבא, במילאנו, נגד סימאק. אבל מה זה כבר חשוב...

סיר-לחץ

מכבי ת"א ולימוז' כבר בחוץ, אבל בית-הגמר עדיין סיר-לחץ. שני המחזורים האחרונים יקבעו את העולות לגמר. לדעתי, רק עם הישמע שריקת-הסיום, ב־13 למארס, נדע מי יהיו שתי המאושרות שישחקו בבודפשט.

לימוז' הצרפתית, שתדורג אחרונה בבית-הגמר, היא שתקבע במידה רבה את השתיים. כשתארח ביום חמישי את סימאק מילאנו, ושבוע לאחר-מכן את ציבונה זאגרב. נצחון צרפתי על אחת מהשתיים, ובעיקר על סימאק, יחסל את סיכויי המפסידה להעפיל לגמר.

אפשר שגורל שני הכרטיסים לבודפשט יוכרעו בהפרשי סלים בין שלוש, או אפילו ארבע הקבוצות. לז'אלגיריס קובנה, למשל, יש דרך אחת לעלות לגמר: לנצח את ריאל במדריד; אם תפסיד לא תוכל להעפיל לבודפשט משום שגברה על יריבותיה בקובנה בהפרשים קטנים מדי: סימאק 79:80; ציבונה 91:94 וריאל 87:95. לעומת זאת הפסידה בחוץ לסימאק 95:66 ולציבונה 99:90.

ציבונה וריאל ינהלו רויקרב מרתק ביום חמישי בזאגרב. אם ציבונה תנצל את ביתיותה טובים סיכוייה להגן על תוארה. זאת לאחר שזכתה בנצחון מזהיר במדריד — 108:19. אולם אז תאבד ריאל את סיכוייה לגמר. שכן בתוך גוש הקבוצות שצברו 16 נקודות יהיו שני הפסדים לציבונה. כדאי גם לזכור שלציבונה יש עדיין משחק בלימוז', שם ניצחו כל הקבוצות, לבד ממכבי ת"א. אילו ניצחה האלופה הישראלית בצרפת היתה גם היא בעלת סיכויים לגמר. אם ציבונה תנצח בזאגרב ובלימוז' תצבור 17 נקודות.

סימאק מילאנו מפגרת, בינתיים, אחרי השלוש המקדימות אותה, אבל היא בעלת סיכוי סביר לעלות לגמר מהטעם הפשוט: היא תתמודד עם שתי הקבוצות שאיבדו את סיכוייהן, ביום חמישי בלימוז', ובמחזור האחרון תארח את מכבי ת"א.

אכן, צפוי סיום מרתק. הכל רק שאנו מחוץ לתמונה.

תמונת הסיכויים

כדי להמחיש את התמונה בשני המחזורים האחרונים כדאי לצפות בטבלה ולראות איזה משחקים עדיין נותרו.

הטבלה

1.	ז'אלגיריס	9	854:883	15
2.	ציבונה	8	747:787	13
3.	ריאל	8	720:768	13
4.	מכבי ת"א	9	864:837	11
5.	סימאק	8	686:712	12
6.	לימוז'	8	820:734	9

מה נותר?

● 6 במארס: ציבונה — ריאל; לימוז' — סימאק; המשחק בין ז'אלגיריס ומכבי כבר נערך.

● 13 במארס: סימאק — מכבי ת"א; ריאל — ז'אלגיריס; לימוז' — ציבונה.

לנו לא נותר אלא להתנחם במשחקי הפליי-אוף. קצת קשה להשלים עם זה שאנו כבר בחוץ. אבל זו המציאות.

חולון — מכבי חיפה, במאבק מכריע — הערב

● כדורסל

המאבק השלישי והמכריע ברבע-הגמר הפליי-אוף בכדורסל בין קבוצות הפועל חולון ומכבי חיפה ייערך הערב ב־8 בחולון.

החולונים, שמעדו בשבוע שעבר ברוממה (113:83), לאחר שניצחו במשחק הראשון באולמם (101:123), ישתדלו לנצל את ביתיותם ולעלות לחצי-הגמר. סיכוייהם לכך טובים. נצחון חוץ של מכבי חיפה יהיה הפתעה גדולה.

השבוע בכדורסל

● הערב: משחק שלישי ברבע-גמר הפליי-אוף: הפועל חולון — מכבי חיפה.

● רביעי: בחצי-גמר הפליי-אוף: הפועל חולון/מכבי חיפה — אליצור נתניה.

● חמישי: בחצי-גמר הפליי-אוף: מכבי ת"א — הפועל ת"א.

גילר ניצח באקדח

דורון גילר מהפועל ת"א קבע אתמול שיא-ציבור בקליעה באקדח דואל, קליבר גדול, כשצבר 523 נקודות, והקדים את נפתלי ברנצ'בסקי (הפועל פ"ת) – 516 והותיק דן בדקאי מהפועל ת"א – 514 נקודות.

באליפות הנשים ניצחה ענת הוסטר, שצברה באקדח דואל, קליבר זעיר – 566 נקודות.

● טניס

ויידנפלד ניצח בטורניר ברמלה

רביב ויידנפלד ניצח אתמול במשחק דרמטי בגמר הסבב השני בטניס של סנואורט/סבאגה, שנערך במרכז הספורט ברמלה, את מנשה צור – 3:6, 6:4, 7:5.

בחצי-הגמר ניצח ויידנפלד את און מוטוואסל – 7:6, 2:6, 6:1. מנשה צור גבר על בועז מרנשטיין – 6:4, 6:2.

בתואר לנשים זכתה דליה קוריאט שגברה בגמר על שרית שלו – 6:2, 6:3.

400 צופים חזו במשחק הגמר.

● שחיה

חולון ניצחה

שחייני הפועל חולון זכו בבכורה במפעל המסורתי לזכרו של אמיר וייס, שנערך אתמול בירושלים, בהקדימם את הפועל מרכז וייסגל והפועל ימק"א.

בין המצטיינים היו ערן רווה, בגילאי 14, מהפועל מרכז וייסגל, ב־100 מטר חופשי — 1:02.8 דקה, וב־100 חזה — 1:17.5 דקה. בגילאי 12 ניצח רמי בראלי (הפועל-ימק"א) ב־100 חופשי — 1:07.8 דקה.

בין הבנות הצטיינה ליאורה גלעד מהפועל חולון.

● התעמלות

חולון לפני עמק-הירדן

מתעמלי הפועל חולון זכו אתמול באליפות הסתדרות הפועל, דרגה 3, לאחר שצברו 255 נקודות, והקדימו בחצי נקודה את עמק הירדן.

שלישית סיימה אפיקים – 225.35 נקודות.

בדירוג האישי זכה גיא פרייס מחולון – 54.95 נקודות, לפני צורי בן-חורין מעמק-יזרעאל – 54.30 ואייל ניב מעמק-יזרעאל – 53.55.

באליפות דרגה 4 זכו בכל שלוש המדליות מתעמלי הפועל עמק-הירדן. ראשון היה בנצי קרוקר – 53.10 נקודות, לפני ארנון סלעי – 51.05 ויהונתן גולן – 50.60.

● טל נשרי מהפועל רמת-גן ניצח אתמול במירוץ אופניים בסיבובים, שנערך בהרצליה פיתוח, לאחר שעבר 18 ק"מ ב־16.44 דקות. בין הנוער הגיע ראשון טל כץ מהפועל באר-שבע – 18.54 דקות.

● סיוף

קורן ופריצקי זכו באליפות

אייל קורן מהפועל כפר-סבא ניצח אתמול באליפות ישראל בסיוף, במקצוע הרומח לקרטים, לאחר שגבר בגמר על ויקטור גל ממכבי פ"ת – 11:12.

שלישי היה יובל סגל מהפועל כפר-סבא.

באליפות ישראל לנערות, עד גיל 16, זכתה לילך פריצקי מהפועל עכו, שגברה על גלית רם מהפועל כפר-סבא – 4:5. שלישית היתה איילת אוחיון מהפועל עכו.

הצ'כים מודים ומאחלים הצלחה

"ברצוננו להודות לכם על קבלת-הפנים החמה שהענקתם לנו בעת שהותנו בארץ, במשחק בין צ'כוסלובקיה וישראל. אני מאחל לכם ולנבחרת הצלחה במשחקי אליפות העולם" – טלקס בנוסח זה התקבל ביום שישי בתל-אביב מהתאחדות הכדורסל ב־פראג, בחתימת יוזף זיסקה, נשיא התאחדות הכדורסל של צ'כוסלובקיה, שעמד בראש המשלחת שביקרה בישראל.

משחקי חוץ למובילות בצפון

שתי הראשונות בליגה הארצית, צפון, בכדורסל, יקיימו הערב ב־9 משחקי-חוץ במחזור ה־18: קבוצת הפועל איתן גבת, הראשונה בטבלה, תשחק נגד מכבי קרית-מוצקין (80:93), השנייה, הפועל גן-שמואל, תתמודד עם מכבי כרמיאל (68:88).

קבוצת הפועל נהריה, שנשרה בשבוע שעבר מהמקום הראשון לשלישי בעקבות הפסדה בגבת (60:90), תארח את מכבי נתניה (64:66).

שאר המשחקים בצפון: הפועל הר-הכרמל — הפועל בקעת בית-שאן (84:68); הפועל דגניה ב' — הפועל כנרת (76:84); הפועל עין-דור/תבור — מכבי חדרה (76:88).

קבוצת הפועל ירושלים שכמעט הבטיחה שיבה ללאומית תקיים הערב ב־8.30 דרבי נגד קבוצת התחתית של מכבי ירושלים (הפועל ניצחה בסיבוב הראשון — 87:96).

שאר המשחקים בדרום: מכבי ראשל"צ — מכבי דרום ת"א (74:103); הפועל ... — ... ת"א/פ"ת (94:115); אליצור ... — הפועל קרית-גת (91:108); בית"ר ירושלים — ... גבעת-ברנר/נס-ציונה (71: ...); הפועל ... גבעתיים — מכבי חולון/פ"ת (78:96).

● ... בליגה הארצית ... מכבי דרום ת"א ואליצור ת"א/... ייערך ... מחרתיים.

מאחורי הקל'עים

מושב צרופה מספק כדורגלנים לנבחרת

בריאן רובסון שמח לחזור לישראל "בגלל הנערות היפות והשמש הנהדרת" ● ועידת-פיסגה של ראשי ההתאחדות לכדורגל ● עודד מכנס ומלמיליאן – 350 משחקי ליגה ● שלכטר שומר על כושר באליצור נתניה ● השופט נחבט ושבר הפרקט ● ההתערבויות של זלוטיקמן ו...לורימר

*** צרופה הוא מושב קטן בחוף הכרמל והיחיד בארץ ששניים מתושביו לבשו את מדי נבחרת ישראל בכדורגל — ציין יוסף גלזר. האחר הוא איתן אהרוני, מגן מכבי חיפה, ששיחק בשני המשחקים האחרונים, נגד סקוטלנד (0:1) ונגד אנגליה (1:2). קדם לו ישעיהו שוורצר, גם הוא היה שחקן מכבי חיפה, שהופיע בעבר 35 פעם בנבחרת. כיום הוא מאמן-שחקן בהפועל קרית-שמונה *** חיפני אחר שעשה היסטוריה בשני המשחקים נגד סקוטלנד ואנגליה הוא השוער אבי רן. השוער הראשון של מכבי חיפה שהופיע בין הקורות במשחק בינלאומי. אגב, אביו, משה רן-רקטין, היה שוער הפועל חיפה בשנות החמישים. שוער אחר של מכבי חיפה, חיים זיידנברג, שיחק אומנם בסגל הלאומי אבל לא במשחק בינלאומי. זיידנברג החליף את יצחק ויסוקר במשחק נגד מנשנגלדבאך הגרמנית, וספג את ארבעת השערים האחרונים, במשחק התבוסה (6:0). שוערים אחרים שהגנו על שער הקבוצה החיפנית, אך לא באותו זמן שהופיעו בנבחרת, הם חיים לוין, מישל פורטל ומנור שוורץ *** מדוכא במיוחד בתום משחק ההפסד לאנגליה היה כדורגלן בית"ר ירושלים, אלי אוחנה, שקרע שריר. "איזה חוסר מזל! כאשר אני משחק טוב קורה לי פנצ'ר כזה" -- קונן אוחנה *** אורי מלמיליאן הורה בשיחה עם כתבנו נפתלי כהן בתום המשחק כי ההבדל הגדול לשחק נגד אנגליה או מול נבחרת אחרת הוא: "אחרי שנכשלנו בגביע העולמי היתה לחבריה מוטיבציה מיוחדת מאחר שידעו שהמשחק משודר בטלוויזיה לאנגליה, ויצפו בו כל המנג'רים בכדורגל האנגלי". בקיצור, אולי יתרשם מישהו לטובה מאחד השחקנים ויזמין אותו למבחנים *** המגן הצעיר מישה עלו מבני-יהודה ת"א שהוזמן לנבחרת רק 24 שעות לפני המשחק והחליף במהלכו את אפרים דוידי היה נרגש מאוד. "השתוקקתי לאנגלים בגובה אבל בזהירות הם ממש שדים. כשהם פותחים בספרינט אי-אפשר לעצור אותם בלי להכשילם" *** קפטן אנגליה, בריאן רובסון, כוכב שני השערים לנבחרתו, יחזור בעוד כשלושה שבועות לישראל, הפעם במדי קבוצתו, מנצ'סטר יונייטד, שתתמודד בקרית-אליעזר עם מכבי חיפה *** בריאן רובסון אמר לעתונאים הרבים שראיינו אותו: "תמיד אני מוכן לחזור לארצכם בגלל הנערות היפות והשמש הנהדרת" *** ההתאחדות לכדורגל לא שכחה את הפעילים הבכירים בעבר וכך נראו ביציע המכובדים נגד אנגליה יעקב (קיבה) זילג, איש גנבה, שהיה נשיא ההתאחדות לכדורגל ויהושע הראל (מילו), מנחם הלר וזאב בריסבר, אנשי פתח-תקווה וחיים הרבסלר. מאדריכלי האיצטדיון המחודש שהצטרף לנשיא המדינה, חיים הרצוג, כשזה גזר את הסרט. יו"ר נוכח, מיכאל (מיקה) אלמוג, נעדר מאחר שהיה בשליחות השלטון המקומי בחו"ל *** היו גם חברי כנסת שגילו ידע בכדורגל האנגלי, כמו עוזי ברעם, מזכיר מפלגת העבודה; חיים ריכמן וכבר הספיק להיות יו"ר... ועדת המשיקולות) ומיכה רייסר, הנחשב לפטרון קבוצת בית"ר ת"א ***

צירנוחה חזר לפעילות

*** זוכרים את שמעון צירנוחה, כיום ... מהמערכון של "הגשש". שהיה בלם בית"ר ירושלים, מכבי נתניה ונבחרת ישראל? יוסף גלזר גילה אותו. צירנוחה מתגורר בשנים האחרונות בחיפה והוא חבר אגד. לפני כמה ימים התפטר מאימון קבוצת דלית-אל-כרמל והתמנה כיועץ מקצועי בקבוצת בית"ר חיפה, הנאבקת בתחתית הליגה הארצית *** המאמן ערן קוליק שהתפטר מאימון בית"ר חיפה מחזיק בשיא מיוחד במינו: בשתי העונות שאימן את בית"ר חיפה — העונה ובעונה שעברה — לא הצליח להצעיד את הקבוצה ולו גם לנצחון ליגה אחד *** במשחק הליגה בין קבוצות מכבי חיפה ומכבי פ"ת (0:0) שמר הפתח-תקוואי שאפיק אלירזייל על החיפני זאהי ארמלי. השניים ניהלו דו-קרב חריף ביניהם ולא פעם השמיעו "ברכות" לאודוואקא בעברית... שני השחקנים ספגו כרטיסים צהובים מהשופט יהושע לויה *** לחיים בר, בלם מכבי נתניה, היתה לאחרונה הצלחה בשני מישורים: הוא חזר להרכב הקבוצה הנתניתית ורעייתו אורלי חזרה אליו וכבר נראית שוב במשחקי מכבי נתניה, לאחר שנעדרה מהם במשך כשנתיים *** שני כדורגלנים, מהבולטים בנוער, עודד מכנס ואורי מלמיליאן, הופיעו לאחרונה במשחק ה־350 במסגרת הליגה. אורי שיחק רק בשורות בית"ר ירושלים והספיק להופיע גם בארצית ואילו עודד הופיע ברוב המשחקים במכבי נתניה ובמיעוטם במכבי פ"ת, תמיד בליגה הלאומית *** שני כדורגלני-עבר שלבשו את מדי נבחרת ישראל נראים כמעט מדי יום מתמודדים במגרשי הטניס של מכבי חיפה. האחד הוא רביאל שמילוביץ'-ידום, שהוא גם מאמן הטניס של האגודה. השני, חיים לוין, שהתמנה כמאמן שוערי מכבי יפה ***

אדלר כבר מבוקש

*** לאחר התפטרותו של מאמן הכדורסל מנחם גרשון מהפועל ת"א הפתיעו ראשי האגודה התל-אביבית כשמינו לתפקיד את המאמן האלמוני יעקב אדלר. מי זה — שאלו רבים. עתה כבר הפך אדלר לאמן מבוקש אחרי שהצעיד את הפועל ת"א לחצי-הגמר בפליי-אוף, ביום חמישי ביד-אליהו נגד מכבי ת"א. אדלר, שהיה "מובטל" עד להגיעו להפועל ת"א, קיבל שתי הצעות לעונה הבאה מקבוצות בליגה הארצית. אולם המאמן שהרית-את-ההצלחה שואף לאמן קבוצה לאומית שתרצה בשרותיו — דיווחו של יצחק ויסקוביץ *** משה ויינקרנץ, עוזר-מאמן מכבי ת"א ונבחרת ישראל, נשאל לתכניותיו בעונה הבאה. תשובתו: "ב־7 באפריל בשעה 10 וחצי תקבלו תשובה"... יהיה זה בתום משחק-הגמר בגביע-המדינה בין מכבי ת"א והפועל חולון *** כוכב שלכטר, כדורסלנה הבינלאומי של הפועל רמת-גן מאז הגיעו ארצה מארה"ב, החל להתאמן באליצור נתניה, שהעפילה לחצי-גמר הפליי-אוף. שלכטר הסביר כי ברצונו לשמור על כושר לקראת משחקי אליפות אירופה דרגה ב', שייערכו בחודש מאי בבלגיה. אליצור נתניה נענתה בחיוב. שלכטר גר בבית-יצחק הסמוכה לנתניה. הוא לא שלל את האפשרות להופיע במדי קבוצה זו בעונה הבאה *** שני שחקני-העבר של הפועל חיפה לשעבר, קלפטריק וולף ורולאנד יוכטמן, עושים חיל באירופה — נוסף יוסף גלזר. המאמן רני בהנא, שיצא ביום שישי להשתלמות מאמנים בארה"ב, אמור לפגוש בשניים בדרכו חזרה. וולף משחק בקבוצה פורטסמות האנגלית (שנייה בליגה) ויוסטון מופיע בקבוצת נים, המוליכה בליגה הצרפתית השנייה *** במשפחת שיפטן היתה בשבוע שעבר שמחה ותוגה. שני האחים נמצאים בשני קצות הליגות בכדורסל ובכדורעף. האח הגדול דוגי, המאמן את הפועל איתן גבת, הצעיד את הקבוצה לראש טבלת הליגה הארצית בכדורסל, בנצחון משכנע על הפועל נהריה (60:90). האח הצעיר צבי-ר הוא שחקן-משחק בקבוצת הכדורעף של מכבי קרית-מוצקין, האחרונה בליגה הלאומית *** משחק ליגה א' בכדורסל בין קבוצות מכבי קרית-ביאליק ומכבי בת-גלים הופסק. השופט איל שמש, דור שני של שופטים, נפל בניהול המשחק ומעוצמת החבטה נשבר מישטח הפרקט... איל הוא בנו הבכור של יאיר שמש, בעבר כדורסלן הפועל ת"א וסגל נבחרת ישראל למכביה הבלייתית ושופט ותיק ***

תכנית הסקי שובשה

*** משחק רבע-הגמר בפליי-אוף בכדורסל, בין מכבי חיפה והפועל חולון, הפגיש שני חברים ותיקים משני צידי המתרס, דורון שפע ממכבי חיפה וחיים זלוטיקמן מהפועל חולון. בסיום המשחק ברוממה, בו הובסו החולונים ב־30 הפרש (113:83), הלכו השניים לאכול יחד בפיצריה הסמוכה להיכל. זלוטיקמן היה מוכן להתערב עם כל מי שביקרה ברכו שבמשחק השלישי, הערב, תנצח חולון מעל ל־20 הפרש *** אם בהתערבויות עסקינן, הרי שמאמן הכדורגל של הפועל חיפה, הסקוטי פיטר לורימר, זכה בהתערבות עוד לפני שזכה בנצחון-ליגה. הוא התערב עם חבר הנהלת מחלקת הכדורגל, עו"ד יואל גולדברג, שאנגליה תנצח את ישראל. גולדברג הימר על תיקו. על-אף "ההתערבות האמיצה" היה גולדברג קרוב למציאות עד לשלוש וחצי דקות לסיום *** אחד מגיבורי הנצחון החיפני על הפועל חולון היה הקפטן ארי רוזנברג, שקלע 24 נקודות. אבל הנצחון שיבש את תכניות הכדורסלן החיפני לטוס עם הוריו אחרי המשחק לחופשת-סקי בשווייץ. ההורים נסעו וארי ישחק הערב בחולון. אם תפסיד מכבי חיפה יצטרף למחרת להוריו, אבל אם תהיה הפתעה יצטרך לוותר *** מאמן הפועל חולון, מילי קצוריץ, גילה רוח ספורטיבית אחרי התבוסה בחיפה. כשנשאל מי אשם השיב מייד: "אני". הבטוחה יותר נראתה רעייתו החזינית תמר, המשמשת כסטטיסטיקאית של הקבוצה *** לפני המשחק ניהל גזבר הפועל חיפה, אילן שלר, מו"מ חפוז עם שחקן הפועל חולון, אבי מאור, והציע לו לעבור לחיפה ***

הנכים הוזמנו לצרפת

*** כדורסלן בית"ר ירושלים ומי ששיחק בעבר בהפועל עפולה/יזרעאל ובהפועל הגליל-העליון, ביל מילר, נמצא על כוונת בית"ר תל-אביב. ראשי הקבוצה התל-אביבית מחזרים אחרי מילר שהתגייס לפני כשבועיים לצה"ל *** יו"ר הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל ורכז הענף בהפועל, איתן חסר, נמצא בבעייה ביום ראשון, בשבוע שעבר. איזה משחק לראות? בת"א נערכו שני מפגשים באולם הפועל, בין קבוצות הפועל ת"א והפועל הגליל-העליון, ובין אליצור ת"א ובית"ר ת"א. ואילו בגבת נערך קרב-פיסגה בליגה הארצית, צפון, בין קבוצות הפועל איתן גבת והפועל נהריה. חסר נסע לגבת, וחזה בנצחון מכריע של המארחים *** נבחרת הנכים בכדורעף הוזמנה למשחקי ראווה נגד צרפת, במסגרת אליפות העולם בכדורעף שתתקיים בסוף הקיץ בפאריס. המאמן אליהו רבינא ומנהל בית-הלוחם, יוסף לוטנבייה, כבר החלו בהכנות *** הכדורעפן אורי עמירמי, המשחק בקבוצת הפועל עין-הנפרית/כפר-מסריק, הודיע על פרישתו מהנבחרת. הסיבה: בתום משחקי הליגה הוא מתכוון לצאת עם רעייתו לסיור ממושך בארצות-הברית ***

הבשורה התאצ'ריסטית

בשנות ה־90 יהיה מספר הפורשים ממקומות עבודה רב מזה של הנכנסים — מבטיחה ראש ממשלת בריטניה ואפשר שבכך היא פורשת את השטיח האדום ללייבור

מאת מאיר בלייך, לונדון

שני שיאים נרשמו בבריטניה בפברואר: במספר המובטלים ובבורסה לניירות־ערך. השניים נמנים עם המאפיינים הבולטים של הכלכלה מבית־מדרשו של התאצ'ריזם.

ב־1 בפברואר התפרסמו הנתונים החודשיים על האבטלה. גידול ב־140,000 מובטלים הביא את האבטלה לשיא חדש של 3,400,000 — 14.1 אחוז מכוח העבודה. דוברי הממשלה, ובראשם לורד יאנג, המשיכו לטעון בלהט כי הממשלה אינה אמורה ליצור מקומות תעסוקה, אלא „להכין את התנאים ליצירתם".

תירוץ נוסף שהושמע מכיוון דאונינג־סטריט: בריטניה יוצרת את המספר הגדול ביותר של מקומות תעסוקה באירופה. בראיון לבי.בי.סי. היו בפי מרגרט תאצ'ר „בשורות" לעם הבריטי: „בשנות ה־90" — אמרה — „יהיה מספר הפורשים מעבודה רב מזה של אלה הנכנסים". גילוי זה לא שיכנע את דוברי האופוזיציה, וגם לא את ה־סי.בי.אי. (התאחדות התעשיינים הבריטית).

הממשלה מוכנה גם כיום לשלם את מחיר האבטלה כדי לכבוש את האינפלציה. אבל בעוד שמיליונים נאבקים כדי לגמור את החודש בעשרות או במאות הלי"ש המוענקות שברשותם, מתברר כי ב„סיטי" לא חסרים מזומנים.

ה„השתלטויות" והשיגשוג בבורסה

מאבקי ההשתלטות על גופים כלכליים מסמלים ומלבים את השגשוג הנוכחי של הבורסה הלונדונית. מדד „פיננשל טיימס" רושם שיאים חדשים כמעט מדי יום ביומו, ושעריהם של המניות וניירות־הערך למיניהם נעים מעלה ומטה בזוויות חדות, המזכירות את ימיה הסוערים של האחות הקטנה בתל־אביב.

בשנה שעברה בלטו מאבקי השליטה על „הרודס" ו„דבנהאמס" בהיקף של יותר ממיליארד לי"ש כל אחת. בקרבות המתנהלים עתה, מדובר בהצעות־רכש למניות ביותר משני מיליארד האחת.

אחד המאבקים הוא על השליטה בחברת המזון, הבירה והטבק — „אימפריאל". חברה זו מוכנה לקבל את הצעת המיזוג של ענק אחר, „יונייטד ביסקוויטס" ומתנגדת לניסיון ההשתלטות של קרן האנסון, שפנתה ישירות בהצעת־רכש לבעלי המניות של „אימפריאל". קרב זה אינו נקי ממעורבות פוליטית.

בעיצומו של ניסיון הנהלת חברת המסוקים „וסטלנד" לשכנע את בעלי המניות, שיתמכו בהצעת ההצלה האמריקנית, רכש הלורד האנסון — העומד בראש קרן האנסון ומקורב למפלגה השמרנית ולגברת תאצ'ר — 15 אחוז ממניות החברה. מומחי ה„סיטי", המכירים את העבר העסקי של הקרן, הסבירו שקנייה זו מנוגדת לאופי פעולותיה בעבר. פרשנים כלכליים ראו בכך צעד מחושב. הצבעתו באסיפת בעלי המניות בעד ההצעה, שזכתה לתמיכתם של הגברת תאצ'ר ושל שר התעשיה והמסחר שלה, נעשתה — לדעתם — כהשקעה שתביא לו דיווידנדים בעתיד.

במחצית פברואר הגיש משרד המסחר והתעשיה את תוכנית המיזוג בין „אימפריאל" ו„יונייטד בסקוויטס" לוועדת המונופולים. משמעות הדבר היא, שהתוכנית הוקפאה לחצי שנה. הצעת הרכש של האנסון נותרה לעת־עתה היחידה במירוץ. באופוזיציה טענו, כי האנסון קיבל את תגמולו. הממשלה הכחישה בתקיפות.

לא היתה זו החזית היחידה שבה מוטחת ביקורת בממשלה. לאחר פרשת „וסטלנד", חובטים בממשלה מכל עבר עם פירסום כוונתה למכור את „בריטיש ליילנד" ל„ג'נראל מוטורס". האיגודים המקצועיים וחברי פרלמנט שמרניים, מכוונים אליה את חיציהם. אם למשמע פרץ הפטריוטיות לא נותר אלא לחייך, הרי שלעובדה שמיזוג צפוי עלול להביא עימו פיטורי ייעול נוספים — צריך להתייחס ברצינות.

האיגודים המקצועיים בולמים את ההתקדמות הטכנולוגית

מאז מלחמת העולם לא הצליחה בריטניה לצעוד קדימה עם ההתפתחות הטכנולוגית בקצב שבו עשו זאת הגרמנים, היפאנים ואף האיטלקים. אחד הגורמים לכך היו האיגודים המקצועיים, שהפכו את ההשקעות לבלתי־כדאיות. הכסף מצוי, אך הוא חיפש אפיקים אחרים.

בחמש השנים האחרונות גדלו ההשקעות הבריטיות בארה"ב מ־22 ל־38 מיליארדי לי"ש. כאשר בא גורם־חוץ — בעיקר אמריקני — ומבקש לקנות חלק במשק הבריטי, הוא מתקבל, לגודל מבוכתה של הממשלה, במקלחת של צוננים.

המוני מובטלים מפגינים בבריטניה – ממשלת תאצ'ר מאמינה בעקרונות השוק החופשי והם, בינתיים, ברחוב

גם במישור אחר פוגעים העובדים בהתרחבות ואף בחבריהם המובטלים. העלאות השכר שתבעו עובדי התעשיה (וחלקם גם נענו) גבוהות מן האינפלציה (5.5 אחוזים בשנה) וגבוהות מן הגידול בתפוקה. המוצרים הבריטיים מתקשים לעמוד בהתחרות העולמית. והתוצאה היא שקצב ההשקעות איטי, ובמקום להתרחב נאלצים המפעלים לצמצם את תפוקתם ולהקטין את מספר העובדים.

במארס אמור שר האוצר להציג את התקציב. בעלותם לשלטון, ב־1979, הבטיחו השמרנים להפחית את מס ההכנסה. הם עשו זאת עוד באותה שנה. אולם קשה להם לעשות זאת שנית. הם קיוו להקטין השנה את המס הקטנה נוספת. אך מחירי הנפט המתמוטטים ביטלו כמעט לחלוטין כל סיכוי למימוש כוונתם.

דוברי האופוזיציה והתעשיינים העלו הצעות אשר לפיהן יועסקו מובטלים בעבודות ציבוריות הכרחיות כמו שיפוץ בתים וסלילת כבישים. לדבריהם, בלאו־הכי העובדים שיועסקו [illegible] מענק אבטלה שהתוספת לא תהיה רבה, ואילו התמורה [illegible] והחברתי יהיה גדול ללא שיעור. התקציב הנוסף צריך לבוא על חשבון [illegible] המס שתוכננה.

הלייבור מציע „עיסקת הכי"

תאצ'ר, כהרגלה, אינה מתכוונת [illegible] לטענותיה. נועדו ההקלות במיסים [illegible] העול דווקא ממקבלי השכר [illegible] התוספת־נטו שלהם — אמרה — ובכך יגדילו את הביקוש ואת [illegible] התעסוקה. כמה משומעיה [illegible] ב־1979 היו ששילמו מס של [illegible] אחוז. השמרנים הגבילו אותו ל־[illegible] של מנהיג הלייבור, ניל קינוק, שכאשר תעלה מפלגתו לשלטון, [illegible] המשתכרים יותר מ־20,000 לי"ש [illegible] (השכר החודשי הממוצע הוא 640 ל"ש).

(המשך בע' [illegible])

צמיחה לתיקון העיוות

הוויכוח הישראלי על „צמיחה — כן או לא" ניטש גם אצל מי שהתחרתה איתנו על שיאנות אינפלציונית. האיגודים תובעים להעלות את רמת־החיים. התעשיינים, זה מובן, מתנגדים

מאת יהודה צור

מפליא להיווכח עד כמה דומה מצבה הכלכלי והפיננסי של ארגנטינה בחודשים האחרונים למצבה של ישראל: מעל שתיהן מרחפות תוכניות חירום כלכליות, אשר הצליחו לכבוש את האינפלציה אך עלולות למוטט את כלכלתן כליל.

איגוד התעשיינים בארגנטינה פנה בשבועות האחרונים שוב ושוב לממשלתו של ראול אלפונסין, בבקשה לפתוח מיד בשלב השני של תוכנית ה„אוסטרל", התוכנית הכלכלית הארגנטינית, תוך עידוד גובר של הצמיחה הכלכלית.

הוויכוח המתנהל כיום בישראל „צמיחה כלכלית — כן או לא", משתקף להפליא באמצעי התקשורת הארגנטיניים, כאשר הנימוקים בעד ונגד מקבילים לאלה הנשמעים בישראל לעתים קרובות. בראשית פברואר השנה הציג איגוד התעשיינים הארגנטיני תוכנית שמגמתה העיקרית לפתוח מיד בשלב של צמיחה כלכלית באמצעות עידוד מאסיבי של היצוא התעשייתי „כאמצעי ליצירת דולרים והשגת משאבים לתשלום החוב החיצון במקום להשיג אותם אמצעים פיננסיים על־ידי מיתון הקפאה".

רוברטו פליק, העומד בראש הארגון רב־העוצמה של התעשיינים, גורס כי התוצר הלאומי הגולמי של התעשיה הארגנטינית נמוך ב־20 אחוז מזה שלפני עשר שנים. ופליק סבור, שעם קצת מאמץ ניתן להכפיל ואף לשלש את שוויו של היצוא התעשייתי.

כמו רבים בארגנטינה, טוענים התעשיינים שהתוכנית הכלכלית הצליחה עד כה בבלימת האינפלציה, כה התחרו ישראל וארגנטינה על המקום הראשון בעולם, אולם לדבריו, הגיעה השעה לתקן עיוותים ולפתוח מיד בשלב של צמיחה תעשייתית".

תעשייני ארגנטינה אומרים, כי הצורה הטובה ביותר להשיג את הסכומים העצומים הדרושים מדי שנה לתשלום הריבית על החוב החיצון, המגיע ל־50 מיליארד דולר ודורש הקצאת 70 אחוז מהכנסות היצוא, הוא על־ידי הגבלה של התוצר הלאומי, בעיקר של היצוא התעשייתי.

לדעת התעשיינים, כיום יש לארגנטינה 20 אחוז פחות לחלק לכל תושב מאשר לפני עשור. הדבר נובע בעיקר מירידה חדה של התוצר הלאומי לנפש והורות לריבית שיש לשלם בעבור החוב החיצון. המעט שנותר לאחר תשלום הריבית השנתית לנושיה של ארגנטינה, אינו מותיר שום אפשרות לפתוח את הארץ. לאחר שעבר שלב בלימת האינפלציה, יש להגיע מיד להשקעה מאסיבית בסקטורים התעשייתיים, תוך ניצול העובדה שכל המגזרים במשק תומכים בהמשך התוכנית הכלכלית. התעשיינים סבורים, שכאשר מגיעה הריבית הריאלית ל־6 אחוזים ב־חודש בעוד שהמחירים מוקפאים לחלוטין — אין שום אפשרות לתעשיה לקבל בחזרה אותם סכומים, בלי לדבר על־כך שלא נוצרה רזרבה כלשהי להשקעות חוזרות.

לדברי התעשיינים, דרגות הריבית הגבוהות נובעות ממדיניות מוניטרית הסבורה שהקפאה, צמצום וקיצוץ יסייעו לפתור את הבעיה הפיננסית בארגנטינה. אך קיימת סכנה חמורה, שאמנם יוקל הלחץ הכספי, אך תתמוטט לגמרי כלכלת הארץ. התעשיינים דורשים לפתוח מיד בשלב של סובסידיה, תמיכה פיננסית ועידוד מאסיבי בסקטור התעשייתי, בלי לעורר הדפסת כסף על־ידי הממשלה. אך תוך עידוד ליצוא אשר יוסיף למאזן התשלומים החיובי.

„המכשול העיקרי לתוכנית הזאת של התעשיינים היא דעתם של משרדי הממשלה, שאין לגרום לגרעון נוסף בתקציב. אמנם זאת עמדה שגויה, כי היא גורסת שיש לשמור בכל תנאי על רמת ההכנסות הנוכחית, בלי להבין שאם אנחנו מרחיבים את עושרה של הארץ יגרום הדבר ממילא להרחבת הכנסותיה של המדינה ממיסים. אנו משוכנעים [illegible] היתה משקיעה חצי דולר כדי [illegible] נטו ליצוא תעשייתי, תוך זמן קצר [illegible] רק מקבלת בחזרה את החצי דולר [illegible] אף מוסיפה לה ממיסים חצי דולר [illegible] נאמר בתוכנית שהוצגה במסיבת [illegible] לפני כמה שבועות על־ידי [illegible] בארגנטינה.

דו־שיח עם האיגודים המקצועיים

נסיונה של ממשלת אלפונסין [illegible] באורח קבע ישיבות של „[illegible] וכלכלית" — נכשל. הפורום, שנועד [illegible] לתעשיינים, לאיגודים המקצועיים [illegible] במה לדיונים בבעיות הכלכלה [illegible] לתעשיה ולפועלים, התכנס רק [illegible] ולמרות שבאורח רשמי לא [illegible] הדיונים הופסקו לאחר השביתה [illegible] האיגודים המקצועיים שנערכה לפני [illegible] שבועות, במחאה על ירידה [illegible]. עתה אומרים התעשיינים: „אנו [illegible] בשיתוף פעולה עם האיגודים [illegible] אולם הפועלים חייבים להבין [illegible] להמשיך לבקש העלאת [illegible] שבמקביל יעלה הייצור. אי־אפשר [illegible] אותנו שאנחנו בעלים של עושר [illegible] איננו קיים".

התעשיינים גורסים, שבעייתה של [illegible] היא בכך, שזה שנים רבות „לא [illegible] עושר כלכלי במדינה, ורק כאשר [illegible] ויהיה יותר מה לחלק, [illegible] טובות הנאה והעלאות בשכר".

כמובן, שעד כה מסרבים [illegible] המקצועיים באורח רשמי לקבל את [illegible] התעשיינים, אולם באמצעי התקשורת [illegible] משתקף יותר ויותר רצונם [illegible] האיגודים המקצועיים להשיג [illegible] התעשיינים על תוכניתם. לאט — בהתמדה מבינים באיגודים המקצועיים [illegible] צורך הכרחי עתה, לאחר בלימת [illegible] לגרום לצמיחה כלכלית, כי רק [illegible] עובדי ארגנטינה לקוות לעליה [illegible] של רמת החיים.

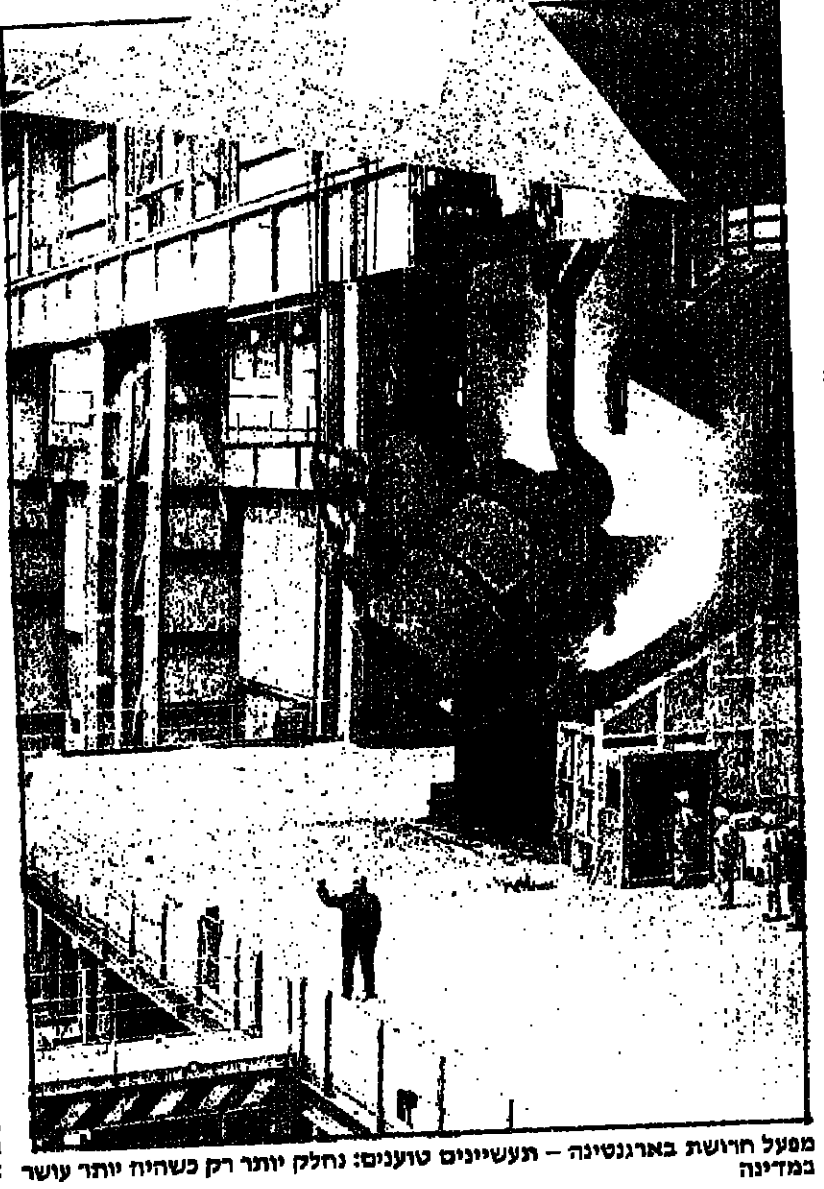

מפעל חרושת בארגנטינה – תעשיינים טוענים: נחלק יותר רק כשיהיה יותר עושר במדינה

מיטראן מחכה בסיבוב

נשיא צרפת מתכונן ליום שאחרי הבחירות, בו לא יוכל ליהנות עוד מלוקסוס הבלעדיות. שורה של צעדים תסייע לו לשרוד גם בתקופה קשה, שבה יבקש הימין לנטרלו

מאת ארנון יפה, פאריס

הנשיא מיטראן מטמין מארבים לשלטון הימני שעומד לקום בצרפת אחרי הבחירות. אובדן הרוב הפרלמנטרי יטול ממנו את הבלעדיות. איך יתפקד בלעדיה? איך יתפקד שלטון בעל שני ראשים שונים לגמרי? זה ללא ספק, הנעלם הגדול ביותר בבחירות הללו.

מיטראן יאמץ לו שיטת הגנה לביצור מעמדו. החוקה לבד היא מגן רעוע פורמלי, ולא בטוח שתעמוד מול מציאות מנוגדת.

כמי שיהיה נטול רוב פוליטי, מטפח עתה מיטראן כל מה שעשוי להיות שלטון נגדי. הוא מכין לעצמו כלים לניטרול ולריסון להם השלטון החדש לבצע תהפוכות או להגשים את תוכניתו להיפטר מהנשיא הסוציאליסטי.

המארב האחרון בסידרה היה מינוי נאמנו, שר המשפטים היהודי, רובר בדינטר, לנשיא מועצת החוקה. שר זה, המקולל ביותר בימין (על שביטל את עונש המוות במדינה) יהיה עתה שומר נגד כל פתיון של שלטון ימין להרוג מעבר לסמכותו. הוא יהיה מעין שופט בין הנשיא הסוציאליסטי לראש הממשלה הימני שלו. בדינטר פרש מן הממשלה הסוציאליסטית. הוא מונה מיידית לנשיא מועצת החוקה.

הילוף־הגברי, חודש לפני הבחירות, בוצעו במסגרת היערכות זו של הנשיא מיטראן לקראת תקופה סוערת של שלטון משותף עם ראש ממשלה ימני. בדינטר, נאמן הנשיא, מונה לתפקיד־מפתח בנסיבות החדשות אם השמאל יובס, כפי שצופים. כנשיא מועצת החוקה, הוא יצווה לפסוק בסיכסוכים או במחלוקת סמכויות בין הנשיא הסוציאליסטי לראש הממשלה הימני.

החוקה ניתנת לפירושים מנוגדים בנושא זה. צופים מחלוקות חריפות. עוד לפני הבחירות, ישנן השקפות מנוגדות בתכלית אשר לשאלה, בידי מי הסמכויות. הנשיא מיטראן אינו מתכוון לוותר על שמץ סמכות שהחוקה מקנה לו בניהול ענייני המדינה. לכל היותר, הוא נאות לשתף את ראש הממשלה הימני בגיבוש ההחלטות. אך הוא חותר לשמור על מעמדו כאדון המשחק. מנהיגי הימין חותרים להפכו לנשיא של טקסים, אם לא להעיפו כליל. ז'אק שיראק הכריז, כי ראש הממשלה הימני הוא שינהל את מדיניות הממשלה אם יאבד הנשיא את הרוב הפרלמנטרי שלו. לדעתו, עכשיו מאבד הנשיא את מעמדו כראש השלטון. סמכויות ההכרעה עוברות לראש הממשלה.

לבדינטר צפויה מלאכה קשה. מועצת החוקה מורכבת מתשעה חברים. מהם שישה הם מקורבי הנשיא מיטראן. לבדינטר יש שני קולות במועצה. האליזה כפה על הנשיא הקודם, סוציאליסט יהודי — דניאל מאייר — להתפטר. ישיש וחולה, לא היה בכוחו לשרת את הנשיא כראוי. בדינטר נחשב איש מופת. הוא טמן את הגיליוטינה במוזיאון הזוועות. הוא יזם תיקונים נגד דעת־הקהל, במטרה להשכין יותר צדק במערכת המשפטית המיושנת שלא התקדמה בהרבה מאז המאה הקודמת. הימין שנא, כמובן, את מינויו בקנוניה שנועדה לגזול את פירות הניצחון.

אך שליטה על מועצה זו עדיין אינה מבטיחה הישרדות באליזה. היא אינה מסוגלת לבלום או לסכל חוקים ורפורמות ימניים, אלא אם־כן החוק אינו חוקי. כך לשאלה, גורלו של הנשיא תלוי ביחסי הכוחות לאחר הבחירות. שום מוכדות שלטוניות לא יעזרו לו. לפי שעה, מוכנתה לשמאל תבוסה, חרף עלייתו. משאל אחרון בעיתון „לה פיגארו" עדיין צופה לימין 44 אחוז. לרבות 7 אחוזים לחזית הפאשיסטית של ז'אן מרי לה פן. די שיזכו ב־4 אחוז כדי לזכות ברוב מוחלט. לשמאל צופים 41 אחוז, מתוכם 31 אחוז לסוציאליסטים.

הגעיצה ביטל שינוי שיטת הבחירות, מתנהל המאבק על 491 מושבים בלבד. שאר 444 המושבים כבר נבחרו עוד לפני הבחירות. רק נס יוכל להקנות לסוציאליסטים 41 אחוז. הם נלהבים עתה להשיג די קולות כדי שבלעדיהם לא תוכל לקום ממשלה. מה שביקשה לרב אפשרות להיות אדוני המיטה. אך הסוציאליסטים מביעים התנגדות לכל שיתוף פעולה עם הימין בשלטון. אפילו ראש הממשלה, לוראן פאביוס, אינו מאמין בסיכויים בכפיפה אחת עם הימין. עדיין אין יודעים האם הפופולאריות העולה של מיטראן תסייע לו. פירסום התוצאות הכלכליות והאחרונות מורה על הצלחת מדיניות הנשיא בבלימת האינפלציה ובשיפור הגרעון במאזן סחר החוץ. שעור האינפלציה בינואר עמד על ביניים אפס אחוז. אך האבטלה עולה שוב — שני מיליון ראשו אלף מובטלים. הדירוג הציבורית פעוט מדי, ובא מאוחר מכדי להציל את הסוציאליסטים.

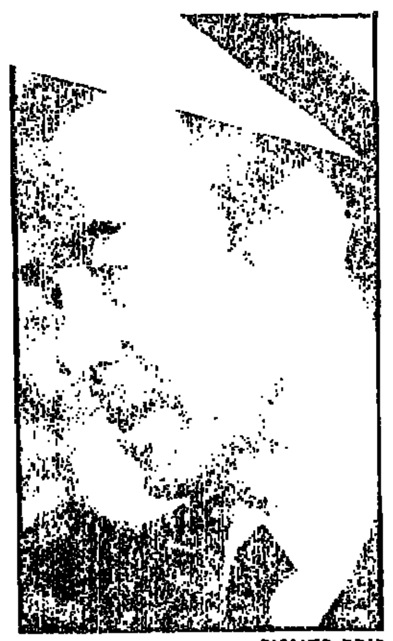

רובר בדינטר
במסורת ההיערכות

פרנסואה מיטראן
כלינו לניטרול

דו־שיח עם מתווך זהיר

הידברות יוצאת דופן התפתחה בין מאלטה לאיטליה בימי המתיחות לוב – ארה"ב באיזור הים התיכון. בטינו קראקסי מצד אחד מיפסוד בוניצ'י בצד השני.

מאת אהרון ניר, רומא

בימי המתיחות הגדולה באיזור הים התיכון, אחרי מבצעי הדמים של המחבלים הפלשתינים בשדות התעופה של רומא ווינה, כשנושאות המטוסים הי אמריקאיות ערכו את הצגת הראווה שלהן מול חופי לוב, ואילו קדאפי איים להצית את שדות התעופה הסיציליאניים (של נאט"ו) בסיגונלה ובקומיסו, הופיע במרכז התמונה ראש ממשלת מאלטה קארמלו מיפסוד בוניצ'י, שהגה אסטרטגיה נאה של תיווך, תוך הישענות על ראש ממשלת איטליה בטינו קראקסי. כתוצאה מכך, התפתח דו־שיח מעניין בין מאלטה ואיטליה, דו־שיח שכדאי להתעכב עליו מעט.

מן הראוי לציין, כי מאלטה רחוקה מסיציליה אך 93 קילומטר ואילו מרחקה מלוב פי שלושה ממנה: 290 קילומטר. הישענותה על שכנתה האיטלקית, הקרובה אליה, נראית כמעט טבעית ומובנת מאליה, אבל במציאות נוטה הכף במאלטה לעבר לוב דווקא.

באותם ימי המשבר, כששיגרו המטות הצבאיים האיטלקיים לסיציליה כוחות אוויר, ים ויבשה בתגובה לאיומי קדאפי, שיגר השבועון הפוליטי הנקרא ביותר באיטליה — „אספרסו" — את כתבתו כדי לראיין את מיפסוד בוניצ'י „על חם".

ראשית שאלה המראיינת את ראש הממשלה המלטאי האם הוא מאמין שקדאפי אכן עלול היה לממש את איומיו בדבר הפצצת סיגונלה ונאפולי. בוניצ'י השיב: „אני חושב שכן. ולדעתי היה צודק לו הותקף קודם על־ידי אחרים".

המראיינת מטעם „אספרסו" ביקשה את מיפסוד בוניצ'י שיספר לה בפרוטרוט על מגעיו עם קראקסי ועם גורמים איטלקיים אחרים בעת נוכחות נושאות המטוסים האמריקאיות במימי לוב ובעת הכוננות הצבאית האיטלקית בנמלי סיציליה.

בוניצ'י: „היו לי ארבעה מגעים עם איטליה בחודש האחרון: הראשון ב־16 וב־15 לינואר. זה היה מיד אחרי שנפגשתי עם קדאפי בטריפולי. אחרי שחזרתי מטריפולי, זימנתי אלי את שגריר איטליה בלוב ומסרתי לו את רשמיי: קדאפי חש תחת איום אמריקאי ואם יותקף, יתקיף את בסיסי נאט"ו בשטחכם (של איטליה). זה היה המסר הראשון ששיגרתי לאיטליה. המסרים הנוספים: מכתב בתאריך 15 לינואר, ממני אל הממשלה האיטלקית, פגישה אישית עם קראקסי, ב־21 לינואר, בשדה התעופה של פאלרמו, בפונטה רייסי, ולבסוף — מכתבי מה־28 בחודש לקראקסי, שאת תוכנו מסר הוא עצמו במסיבת עיתונאים ברומא".

יוזמת שלום רב־מדינית

„אספרסו": „האם קיבלת תשובות מאיטליה? הרי דיווחת לממשלה האיטלקית ולראש הממשלה עצמו על סכנות חמורות שאיימו על ארצם?"

ראש הממשלה בוניצ'י: „אחרי פגישתי עם השגריר האיטלקי, הגיעו אלי בדרכים שונות ידיעות שאמצעי בטחון לשם הגנה על הבסיסים בסיגונלה, בקומיסו ובנאפולי ננקטו מייד לא רק על־ידי שלטונות איטליה, אלא גם על־ידי המפקדות האמריקאיות בסיציליה ובנאפולי. אני, מצדי, פניתי כבר ב־15 לינואר במכתב לראשי הממשלה של ארצות הים־התיכון, בהן איטליה, והצעתי פגישה משותפת, לשם גיבוש יוזמת שלום משותפת. למדינות שהוזמנו לפגישה הצעתי להחליט על התחייבות משותפת ולא להשתמש בכוח זו כלפי זו, ולא לארח בשטחיהן בסיסים צבאיים שמהם אפשר להתקיף אחת מהן. כן הצעתי למדינות אלה לא לתמוך בשום ארגון טרור ולא ליזום שום פעולת טרור העלולה לפגוע באחת מהן.

„אספרסו": „לאלו ארצות פנית במכתבך?"

בוניצ'י: „למצרים, לוב, ספרד, אלג'יריה, יוגוסלביה, צרפת, יוון, תוניס וכמובן, גם לאיטליה".

„אספרסו": „ומי קיבל תשובה?"

בוניצ'י: קודם כל, הבאתי רעיון זה שלי בפני קדאפי, ומכנו הגיעה אלי תשובה חיובית. אחר כך הגיע אלי מכתב מקראקסי, שבו ענה על השדר שלי מה־15 בינואר. במכתב זה התייחס קראקסי ליוזמה האישית שניהלנו, בשעתו ובאופן עקרוני הגיעה הסכמתו להצעתי.

„אספרסו": „ואתה מסרת לקדאפי על עמדתו של קראקסי?"

בוניצ'י: „כן, שלחתי לו מכתב, ובו מסרתי לו על כל ההתקדמות במכלול העניין. קדאפי, כפי שכתבתי במכתב, היה מוכן לפנות בקריאה אל הפלשתינים ולערבים בכלל, שיפסיקו את פעולות הטרור באירופה, כדי שאחרי פנייה כזאת תמצא אירופה למועיל לדרוש מרייגן לחדול מהתגרויותיו בלוב".

„אספרסו": „ומה השיב לך קראקסי על המכתב הזה?"

בוניצ'י: „ידוע לי, שלטונות איטליה נקטו צעדים מסויימים בנוגע לממשל האמריקאי, כדי לדרוש ממנו עמדה מתונה".

„אספרסו": „האם העביר אי פעם קראקסי באמצעותך שדרים לקדאפי?"

בוניצ'י: „מעולם לא גיליתי למישהו על מה שוחחתי עם קראקסי בפונטה רייסי (שדה התעופה של פאלרמו) ואיני מתכוון לגלות זאת".

„קדאפי אינטליגנטי וערום"

„אספרסו": „אנא, ספר לנו משהו על פגישותיך עם הקולונל קדאפי. האם אתם נפגשים לעתים תכופות?"

בוניצ'י: „נפגשנו ארבע פעמים בסך הכל. פעמיים בלוב ופעמיים במאלטה. הפגישה האחרונה בינינו התקיימה ב־16 בינואר. קודם לכן, ראיתי את קדאפי באוגוסט בשנה שעברה".

„אספרסו": „האם לא קיים לך המנעים עם אישיות כה סבכונית?"

בוניצ'י: „לא, אין כל קושי שהוא במגעינו".

„אספרסו": „מה דעתך על התואר „משוגע", שבו הכתיר רייגן את קדאפי?"

בוניצ'י: „אין הוא משוגע, כי אם אינטליגנטי וערום".

„אספרסו": אתם מייצאים ללוב מוצרים בסכום של 17 מליון לירות מלטזיות (42.5 מליון דולר) ומייבאים ב־170 אלף לירות מלטזיות בלבד. יש לכם חברות משותפות ותעשייתיות משותפות רבות. בבתי הספר שלכם לימוד השפה הערבית חובה. התחתם עם לוב הסכם בדבר חילוף הדדי על מידע צבאי... האין זה קצת יותר מדי?

בוניצ'י: „אנו רוצים לסכם עם מדינות אחרות, כראש ובראשונה עם איטליה. חוזים דומים לאלה שעליהם חתמנו עם לוב. איטליה התמהמה מכך כל העת, עד שלבסוף, בשעה טובה ומוצלחת מתכוון ג'וליו אנדראוטי לחתום עם שר החוץ שלנו על הסכם כולל. דרך אגב. איטליה לא הוציאה עד כה מלוב את המוצב הצבאי שיש לה אצלנו...(?)

„אספרסו": „כולם מדברים על בסיסים צבאיים לוביים בשטחם"...

בוניצ'י: „שקר".

הלוביים הסכימו — האמריקאים סירבו

„אספרסו": „האם ניסיתם להידבר עם רייגן בשעת המשבר האחרון?"

בוניצ'י: „לא פחות משש פעמים פניתי אל הנציגויות הדיפלומאטיות של הוואתיקן בהצעות קונקרטיות — ונעניתי בסירובים. ביקשתי שארצות־הברית תשגר למאלטה משלחת רבת־דרג, למען יוכלו האמריקאים לתת לעצמם דין וחשבון מציאותי על מה שמתרחש כאן. כן ביקשתי את הסכמת אמריקה לביקורי האישי בוואשינגטון, כדי להאר לפניהם את המצב כפי שאנו רואים אותו, מעמדת התצפית שלנו. כמו כן, הצענו פגישה בלתי רשמית בין נציגי לוב וארצות־הברית, כדי ששני הצדדים יוונו במישרין על המצב. לוב הסכימה לזה, אבל מארצות־הברית לא הגיעה כל תגובה, גם לא להצעות אחרות שהעליתי".

„אספרסו": „מר בוניצ'י, האינך סבור שרמזיו של קדאפי כתומך בטרור הבינלאומי משפיע כך או אחרת על עמדת המערב כלפי לוב?"

בוניצ'י: „אפילו נניח שקדאפי תומך בטרור, דבר שאיני רוצה להביע דעתי עליו. הלא תמיד מגיע הרגע שצריך לשאת ולתת עם האויב. אי אפשר להתעלם ממנו לעולם".

„אספרסו": „אתה, ככבוד ראש הממשלה, תולה תקוות רבות בקראקסי — אבל הלא גם קראקסי מודאג ממעורבותו של קדאפי בטרור הבינלאומי?"

בוניצ'י: „קראקסי חזר כמה וכמה פעמים — ודבר זה אישרו אף הישראלים והאמריקאים — לקדאפי אין קשר להתנקשות בפיומיצ'ינו".

„אספרסו": „מה מידת ההשפעה שיש לקדאפי על הטרוריסטים הערבים והפלשתינאים?"

בוניצ'י: „יש לו השפעה מוסרית חזקה, כי הם סבורים שהוא המנהיג הערבי המתקדם ביותר".

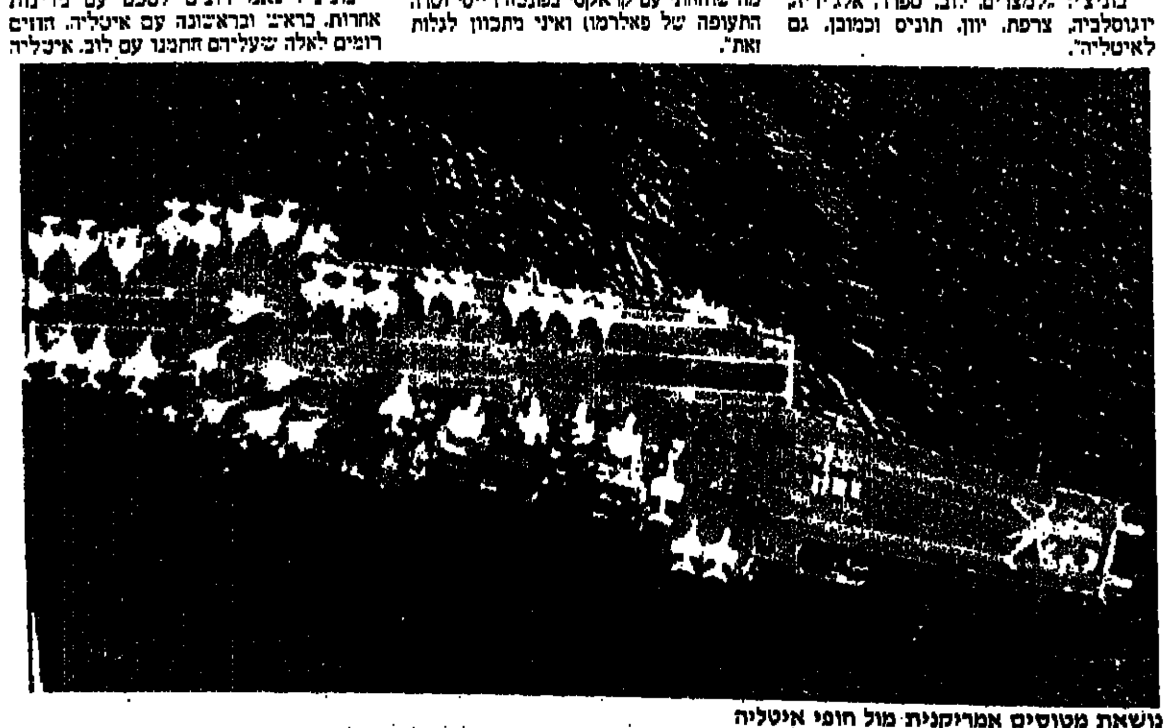

נושאת מטוסים אמריקנית מול חופי איטליה

הצלחה אגרתית

(המשך מעמוד 5)

והכנסייה הבינה, שאם לא תצטרף לסחף הזה היא עלולה להפסיד הכל. 90 אחוז מהאוכלוסיה הפיליפינית הם קתולים. ובאשר למשקל – היתה לכך, ללא ספק, השפעה מסויימת. אבל בשום אופן לא הייתי אומר, שהכנסייה היוותה גורם מכריע במאבק. עמדתה היתה יותר שיקוף של פני הדברים בשטח מאשר עיצובם.

– כבר הועלו אסוציאציות כמו עלייתה של הזמרת מדונה לגבי זינוקה המהיר והמודהים של קוראזון אקינו. ובאמת, עקרת־בית עשירה, אם לחמישה, משוללת כל נסיון פוליטי – למה בעצם יכול העולם לצפות ממנה?

למיטב ידיעתי, לסיפורה של אקינו אין כל תקדים בהיסטוריה האנושית, חוץ מז'אן דארק אולי. ואם מוסיפים לכך את עובדת היותה אשה וכל המשמעויות הנילוות לכך בהקשר פיליפיני, הרי שזה ממש נראה כלקוח מתוך סרט דמיוני. שנאה אישית ותאוות נקם אישית, מביאות, בתוך 20 יום, אשה אלמונית לראשות הממשלה... בינתיים, עשתה אקינו רושם טוב למדי על העולם. השאלה היא האם היא תשכיל לתמרן, תוך הכרת מגבלותיה, ולשחות בין האנשים שינהלו את הממשלה בפועל. היא חייבת לפעול מהר. יש לה „סטארט" מצויין – פופולריות גדולה, תמיכה אמריקנית, אנשי מקצוע לצידה, ואם היא תצליח לענות על חלק מהבעיות הבוערות בטווח קרוב, היא תהפוך לדעתי, לאגדה.

אפשר לומר שקיימות שתי אפשרויות לגבי קוראזון אקינו – או שהיא תהפוך לבדיחה או לאגדה. אני לא רואה שום דבר באמצע, משום שאם היא תכזיב – נפילתה תהיה מוחצת. קשה לנקוט עמדה שיפוטית לגביה, בעיקר משום שמכירים אותה זמן קצר כל כך. רמז ראשון לתבונה פוליטית אפשר אולי למצוא בהחלטה הראשונית שביצעה עם הכרזת הממשלה שלה – היא איפשרה למרקוס להימלט. למרות שראשו היה בידיה והיא יכלה בקלות לתבוע אותו. זו היתה הכרעה פוליטית בעלת משקל, שמרמזת על מה שניתן לצפות מן האשה הזו.

מפנה ברגע האחרון

(המשך מעמוד 5)

אוהדת והנחה כלפי הפיליפינים. לפיכך נאלץ הממשל, אם רצה להישאר בקטר ולא להירחק לקרון אחורי, להתחיל ולגלות קשיחות כלפי מארקוס יותר משהיה נכון קודם־לכן".

בכל התקופה הזאת היה סולארץ פעיל מאוד גם באמצעי התקשורת. הוא הופיע בתוכניות־ראיונות רבות בטלוויזיה וברדיו. בראשית פברואר פירסם „ניו־יורק טיימס" מאמר ארוך, שעד מהרה נהפך למוקד של ויכוח חשוב. „המאמר הזה נעשה בסיס לחקיקה שאושרה בוועדת המישנה שלי", אמר סולארץ.

יתירה מזו, בשבועות שלפני הבחירות של ה־7 בפברואר, קיים סולארץ שורת חקירות נפרדת בנכסים הסודיים של מארקוס בארה"ב. נכסים אלה מגיעים ל־350 מיליוני דולרים באיזור ניו־יורק בלבד, וייתכן שאין זה אלא קצהו של קרחון. „לדעתי, היתה חשיבות רבה לחקירות הללו, שבהן הבאנו הוכחות חותכות וישירות על־פי מסמכים, כי אותם בניינים במנהטן — וול־סטריט מס' 40, בניין קראון, שדירות מדיסון מס' 200, ומרכז הראלד — הם בבעלות משפחת מארקוס", אמר. „ממצאים אלה נהפכו לנושא מרכזי במערכת הבחירות בפיליפינים. הם עזרו לרדה לגיטימיזציה נוספת של מארקוס בפיליפינים, ואין ספק כי עירערו את הבסיס לתמיכה בו בקונגרס ובממשל, מפני שברור היה שהוא „גנב גמור".

רייגן איים

אולם סולארץ אינו רוצה להישמע כפוי טובה כלפי ממשל רייגן: „למרבה המזל — אמר — ביצע הנשיא רונאלד רייגן בשעה 11.59 מיפנה, ועשה את הדבר הנכון. הוא קרא למארקוס לפנות את השטח. הוא איים להפסיק את הסיוע הצבאי, אם ישתמשו בנשק שלנו כדי לירות בעם הפיליפיני. סבורני כי הדבר הזה עזר. ובסופו של דבר הצלחנו להביא לידי העברת השלטון בדרכי שלום".

הבשורה התאצ'ריסטית

(המשך מעמוד 14)

לשלם יותר. „כסף זה יפנה להשקעות", אמר. בניגוד לתורת המשק החופשי של תאצ'ר, המאמינה שכוחות השוק הם שהביאו לשיגשוג ולהתרחבות, חושבים בליכוד שהממשלה צריכה להיות מעורבת בפעילות המשקית. דור המנהיגים הנוכחי שלה מדבר על שיתוף־פעולה עם גורמי המשק הפרטי ועם האיגודים המקצועיים. מעין עסקת־חבילה בריטית.

הנתונים שפורסמו בפברואר על־ידי התאחדות התעשיינים, וגם דו"ח הסגל של „לונדון סקול אוף אקונומיקס", מלמדים כי ירידת מחירי הדלק והשער הנחלש של הלי"ש, נותנים הזדמנות לצמיחה.

לראש ממשלת בריטניה ולשריה נותרו כשנתיים לכל היותר כדי להוכיח, שדרכם היא שתוליך את המדינה לחברה התעשייתית של שנות ה־90. אף כי החלו שינויים משמעותיים במיבני המשק וביחסי העבודה, מעיבה האבטלה ומאפילה על ההצלחות.

אם לא יחול כל שינוי במספרי המובטלים, מורים כל הסימנים כי לאחר הבחירות (לכל המאוחר בקיץ 1988) יהיה זה הליכוד שיתבקש להוציא את העגלה מן הבוץ.

„חלוצי" הטרור החרדי

(המשך מעמוד 8)

ששימשו קבלנים לממשלה, העיקר על המונים. התקשר איפוא כהן עם ראשי קהילות אחרות ויחד יזמו פעולה לבטל מסים אלה. לאחר פעילות מרובה יצא הוא בראש משלחת לקיסר בווינה (פרדיננד). התוצאות לא היו משמחות — אף אם לאחר עת קצרה בוטלו מסים אלה בשל נסיבות אחרות, הרי ליוזמתו של כהן היתה יד לא מבוטלת בכך. פעולה זו עוד הגדילה את האיבה של החוגים החרדיים, שחלשו על גבייה זו ואף הם פנו בתזכיר לשלטונות בטיעון, שכהן מעורר את העם למרד, שכן המסים האלה אהובים על העם (כך בפירושו) ובשל מכס זה „באים השוחטים תחת השגחת החוכרים ועל־ידי זה מובטח כל איש ישראל, שהוא אוכל בשר כשר". בנוסף לכך בא הטיעון, שהמוני העם רואים במסים אלה מעין הלכה למשה מסיני, שכל המנסה לבטלם הוא כופר בעיקר.

מתזכירים אלה עבר המחנה החרדי לפעילות מסוג אחר: התנפלויות על הרב, המתוארות בהרחבה בעיתונות, כתבי מלשינות (אחד מהם מועתק כתבו ולשונו בתרגום לפולנית על־ידי אחד מבניו) והדברים הגיעו עד כדי כך שהרב החל לחשוב על עזיבת לבוב. דבר שמתנגדים אלה ציפו לו בכל ליבם. פעם נתבע מלשין אחד לדין ואף נענש. אולם כהן מחל על כבודו וביקש לשחרר את הנאשם מהעונש והקנס.

על מצבו של כהן מול גלי העוינות בלבוב מספרות לא רק הכתבות בעיתונים אלא גם מכתביו, שנתפרסמו על־ידי בניו. הוא מספר על תלאותיו ופרשת ההתעללויות של החרדים, שאינם בוחלים בשום אמצעי להמאיס עליו את החיים. אולם זו היה רצונו להמשיך על אף הכל ובכך נתגלה לא רק עוז רוחו, אלא עמידתו העקשנית להשיג מטרותיו שהציב לו במילוי תפקידו כרב.

מי היו ראשי הרודפים את כהן? שמותיהם נתפרסמו ברבים פעמים אין ספור, אם בחייו של כהן ואם לאחר מותו. אנו נזכיר אך שניים מהשמות האלה. האחד רב גדול ומפואר, נכדו של בעל „ישועות יעקב", ומי שמילא לאחר כמה שנים את מקום סבו ברבנות לבוב, ר' צבי הירש אורנשטיין. והשני, מראשי הקהילה, נפתלי הירץ ברנשטיין (נכדו הנושא את שמו הוא החוקר יעקב נפתלי הירץ שמחוני, שתירגם את „מלחמות היהודים ברומאים" ו„חיי יוסף" לפלביוס מיוונית לעברית) אלה השניים ואיתם עוד שלושה חרצו את דינו של כהן למוות. היה זה מעין פסק־דין של בית־דין צדק. היו שפקפקו בעובדה זו, שנתפרסמה ברבים במרבית הספרות על כהן. אולם ברנפלד, המפקפק בכך, טוען: ש„גם החלטת ההיפך קשה עלינו". ואכן אלה זוכו במשפט. נכדו של הרב אורנשטיין, ד"ר מרדכי זאב ברודא (היה גיסו של מ. בובר), מספר בזכרונותיו שיצאו בירושלים, כי שמע מפיו של אביו זקנו, שידם של החרדים לא היתה בזה. בין כך ובין כך התגנב אחד מעושי רצונם של החרדים, ושמו ברנארד פלפל, למטבחו של הרב. הכניס רעל במרק, שממנו מתו הרב ובתו. שאר בני משפחתו נותרו בחיים.

עדי ראייה ושמיעה מספרים, שדרשתו האחרונה של כהן היתה על נושא עשרת הדיברות וביחוד על „לא תרצח" הוא אמר אז כי לא ייתכן, שיהודי ירצח יהודי. לאחר ימים אחרים נרצח על־ידי יהודים. זה אירע בכ' באלול תר"ח (7.9.1848) וקל לשער את הנעשה בהלווייה. ההדים בעולם כולו היו סוערים ביותר ושנים רבות היכה מאורע זה גלים. סופרים עבריים חיברו שירים מעין המאורע ואברהם גולדברג מראווה רוסקה ואברהם מנדל מוהר, שקרא לספרו־הספדו: „עטור סופרים, קינות לתשעה באלול (רמז לתשעה באב)". מספרו של בריש פרנקל אף יצא ברפוס ברוך מיוחד, הנמצא בספריה הלאומית בירושלים. לדברי גרשם באדר, שהירבה לכתוב על כהן במשך עשרות בשנים, נטמן כהן בין קברו של בעל „הטורי זהב" ובין קברו של בעל „ישועות יעקב" והוא מוסיף: „גם לאחר מותו הדריכוהו הקנאים ממנוחתו, כי גנבו את גופו מקברו וישליכוהו לאחת התעלות אשר מתחת לבתי המחראות" („מדינה וחכמיה", עמ' 119). אבל לא מצאתי סימוכין לכך ממקורות אחרים.

בכך נסתיים מעגל הפעילות של כהן מהוהנאמס עד לבוב. ונראה לי שיש להעלות פרשה זו בימינו אלה, מטעמים נודעים.

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

פוליטיקה בסגנון צעיר

מאת יורם בר

מארגני הסמינר „נוער מפ"ם" בגבעת חביבה ציפו שיבואו שמונים עד מאה איש. יובל אגרט מפתח־תקווה, מראשוני „נוער מפ"ם" היה סחות אופטימי. „יבואו סחות", אמר לחבריו בצוות המכין. מיכאל רועה, רכז הדור הצעיר, שאירגן את הסמינר, חשש גם הוא.

ביום שישי, שעה קלה לפני פתיחת הסמינר, היו במקום 200 בני נוער. עוד עשרים הגיעו תוך שעה.

מירב נורן, בת ה־18 מגעש, הסתובבה בחודש האחרון ב־15 ישובים, והופיעה לפני מאות תיכוניסטים בנסיון לשכנעם להצטרף לנוער מפ"ם. היא התהלכה עכשיו ב„גבעה" שיכורת נצחון. איש לא ציפה להצלחה כזאת. למירב היה חלק חשוב בהצלחה.

הפרייה הדדית

ההזמנות שהופצו בבתי־הספר התיכוניים אליהם הגיעו המארגנים כללו את תכנית הסמינר: שמוליק שם טוב, עורך „חמצן"; ח"כ אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם; אידריס מואסי, רכז הדור הצעיר הערבי של מפ"ם, וסרטים: „שער", „חות החיות", ו„טומי". כרזות ססגוניות קראו לצעירים להצטרף ל„נוער מפ"ם", ולפעול לקידום עמדותיה ברוח צעירה. חלק מהנערים והנערות באו „לעשות כיף". בסוף האירוע יצאו גם עם הכרה פוליטית.

על ההתארגנות החדשה מספרים אחדים ממשתתפי הסמינר:

יוחאי בר זכאי ממזכרת בתיה, לומד בבית־הספר לאמנויות ברחובות, חניך ומדריך בנוער העובד והלומד. לדבריו, לא מצא בתנועת הנוער ביטוי לנטייתו הפוליטית. לפני כחודשיים הוזמן יוחאי להקרנת הסרט „רגטיים", שאירגנה מירב ב„צוותא". שם פגש במיכאל רועה, ש„הרביץ" אותו ברעיון.

„הגעתי למסקנה שצריך להקים גוף פעיל, ספונטאני ואימפולסיבי. אנחנו זקוקים לזה — ולמפ"ם זה ישפר את התדמית. זה קשר עם קהל חדש. יש כאן הפרייה הדדית", אומר יוחאי. בעיניו, יש חשיבות לפעילות חינוכית בקרב הנוער והציבור, ואין להסתפק רק בהפגנות ובסמינרים. „נהיה המצפון של החברה הישראלית, לא ניתן לקלקלני הליכוד לחרבן לנו את המדינה", הוא אומר.

להחליט היום — למען העתיד

שמוליק מילר (קורל) מפתח־תקווה הגיע למעורבות ב„נוער מפ"ם" דרך מורעה בבית ספרו, תלמה ילין. קורל לומד תיאטרון. הוא וחבריו הסתננו לאולם „אהל שם" בתל־אביב בעת הופעת להקת המחול „בת־שבע". הם נשאו שלטים נגד האפרטהייד, כשפניהם צבועים בשחור, ופנו לקהל לקרוא ללהקה לא לנסוע לדרום־אפריקה. קורל מספר, כי מי ש„הרביץ" אותו בהתלהבות היתה מירב. הוא כבר רגיל לכך שחבריו קוראים לו „שמאלץ", „אש־פיסט" ו„בוגד", ומתעלם מהכינויים הללו. הוא משוכנע, כי חבריו אינם יודעים על מה הם מדברים.

„אחד המשמיצים שלי לא מוכן לוותר על השטחים, כי לא יהיה לו לאן לטייל". עם נימוקים כאלה אני גאה להיות חבר ב„נוער מפ"ם", מחייך קורל.

גם לעידו אביב מנתניה, תלמיד „אורט אקסטרני", יש סיפור מה„אקשן". „כל מה שמחליטים מתבצע: לא מבזבזים [illegible] מרגיש פתאום שאני, כצעיר, יכול להביע דעתי על כל מה שמפריע לי במדינה. [illegible] שהפוליטיקאים מחליטים היום נוגע [illegible] שלי. בעוד כמה שנים אנחנו נהיה כאן [illegible] כבר לא. אז חשוב שנביע דעתנו על כל [illegible] שמתרחש בארץ", הוא מסביר.

גיא צוונג פעל בחולון לגיוס חברים [illegible] שמיכאל ומירב נורן הופיעו [illegible] הצעיר הוא התגייס לפעולה. [illegible] המעורבות הפוליטית הישירה. [illegible] מכך ש„נוער מפ"ם" מתכוננים [illegible] פוליטיקה" בסגנון צעיר, לא כמו [illegible] גיא כבר הספיק להשתתף במשלחת [illegible] במספנות ישראל, הפגין נגד „בת־שבע" [illegible] עם חבריו להשתתף בהפגנה בירושלים [illegible] ועידת „כך". הוא מרגיש ממש ותיק.

גיא מאוד מרוצה מהפעילות. „כאן [illegible] שונה מאשר בגופים הקרובים לנו פוליטית, כמו נוער ר"צ, נוער שלום עכשיו ונוער [illegible]. שם בא מרצה, חבר־כנסת או [illegible] אחר, ומדבר, וכולם שומעים, ואחר־כך מתפזרים. אנחנו החלטנו לפעול אחרת – ובינתיים מצליחים בכך".

ישראל אלטשולר מ„מקיף" ה' בראשון לציון, הכיר את המסגרת מכתבה ב„[illegible] החומה", ו„גרדלק". הוא הספיק להשתתף בהפגנה שאירגנו הצעירים נגד נסיעת להקת „בת־שבע" לדרום־אפריקה, והצטרף ל[illegible] הכנת הסמינר. שבוע לפני הסמינר התחיל [illegible] בראשון וגייס חברים לסמינר. רבים מהם [illegible].

נוער מפ"ם יצא לדרך, ללא [illegible]. הם לא מקימים מוסדות, מסרבים למנות בעלי תפקידים רשמיים ואינם [illegible] תקנון. לכל ישיבת מטה, המכונה „ראש [illegible]" מוזמן כל אחד מ־400 החברים שנרשמו בחודשים האחרונים.

לישיבת המטה האחרונה בתל־אביב הגיעו יותר מ־30 איש. חלקם הגדול מחוץ לגוש [illegible]. יש התלהבות גדולה, ותכניות הפעלה מפיחות הרבה מרץ בחבר'ה הצעירים של „נוער מפ"ם".

מרוצים מה„אקשן". מימין לשמאל: גיא, עדו, שמוליק, מירב ואלון (צילום: אנדרה ברוטמן)

קרית שמונה

לישכת ייעוץ והדרכה לתושבי קרית־שמונה נפתחה בסניף מפ"ם המקומי. הלישכה, העוסקת בנושאים הקשורים עם מועצת הפועלים והעירייה, מקבלת קהל שלוש פעמים בשבוע ויושבים בה מיכאל יעקובי, לשעבר מזכיר מועצת הפועלים, אברהם אלוני, לשעבר ראש העיר, ויוסף גרבה, המתמחה בנושאי האיגוד המקצועי.

הרקע להקמת הלשכה — הקרע שנוצר עם סניף מפלגת העבודה במקום, שכתוצאה ממנו מפ"ם נמצאת היום באופוזיציה ל„עבודה" ולליכוד בעירייה ובמועצת הפועלים.

מפ"ם קיבלה בבחירות למועצת הפועלים כ־33% מהקולות. בעיר עצמה היה למפ"ם רוב. רק תוספת קולות מיישובים נלווים העניקה למפלגת העבודה יתרון, במנדט אחד, על מפ"ם.

כאשר נודעו תוצאות הבחירות, עמדה מפ"ם לפני האפשרות להקים קואליציה עם הליכוד, ולזכות בראשות מועצת הפועלים. אך במפ"ם פסלו אפשרות זאת. במקביל פנה מזכ"ל מפלגת העבודה והתערב להקמת קואליציה של מפלגת העבודה בקרית־שמונה עם הליכוד, מאחורי גבה של מפ"ם, ובניגוד לדעתו של ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות. נוכח החמרת המצב בישוב החליטו בסניף מפ"ם לפעול כאופוזיציה יעילה ולוחמת ולהעמיד את נסיונם לעזרת הציבור.

המחלקה הבינלאומית

משלחת של ראשי המפלגה הסוציאל־דמוקראטית בסקסוניה התחתית שבמערב גרמניה התארחה במרכז מפ"ם. בראש המשלחת עמד גרהארד שרדר, המועמד למשרת ראש ממשלת המחוז בבחירות שייערכו בימים הקרובים. כן השתתפו במשלחת חברי פרלמנט ואנשי תקשורת. האורחים התקבלו על־ידי אברהם רוונקיר, רכז המחלקה לקשרי חוץ במפ"ם, היינץ בורנשטיין, רכז הברית העולמית של מפ"ם, יצחק פטיש, דן וישניצר וישראל סטצ'בסקי.

העלאות ארנונה — לא יותר מ־100%

מזכירות המחלקה המוניציפלית של מפ"ם דנה בשבוע שעבר בדרישת משרד הפנים להעלות את מיסי הארנונה ברשויות המקומיות ב־170% ולבטל את כל ההקלות, הפטורים וההנחות הניתנים אוטומטית, זו שנים, לבעלי משפחות ברוכות ילדים, למיעוטי יכולת ולבעלי הכנסה נמוכה ולפנסיונרים.

המזכירות המוניציפלית ממליצה לחברי מפ"ם בעיריות ובמועצות מקומיות להיאבק למען העלאות מתונות במיסי ארנונה, שלא יעלו על 100%. כן תחליט להמשיך ולהתמיד במתן הנחות למשפחות ברוכות ילדים, לבעלי הכנסה נמוכה ולפנסיונרים.

המזכירות המוניציפאלית מרגישה, כי העלאת הארנונה בכל צורה שהיא אינה משמשת תחליף לפתרון בעיית היסוד שבהן מתלבטות הרשויות המקומיות, עקב צרכי הגידול, ההתפתחות ומתן שירותים נאותים מחד, והגרעונות התקציביים המצטברים והתופחים מדי שנה, מאידך. יש לחתור לרפורמה במיסוי ולביטול המיסים המקומיים כגון ארנונה כללית, מגורים ועסקים, ולקבוע במקומם, אחוזים מסויימים מהכנסות המדינה לאיזון תקציבי הרשויות המקומיות.

חדשות

תלמידים משדרות ומטייבה: כל חששותינו נעלמו

תלמידי בית־הספר המקיף בשדרות ותלמידי בית־הספר התיכון בטייבה קיימו השנה מספר מפגשים משותפים, בין שני הערים, במסגרת התוכנית לחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי. במפגשים השתתפו תלמידי כתות י"א וי"ב שנועדו יחדיו כ־22 ימים. את ציפיותיהם והתרשמויותיהם פירסמו בימים אלה, בעברית ובערבית, בחוברת מיוחדת.

כתבה טל רוי משדרות: „נסעתי לטייבה מלאת חששות, פחדים וציפיות. שאפתי להכיר את החברה הערבית מקרוב ולהרוס את מחסומי העבר ולהתחיל הכל מחדש. המפגש תרם רבות לכך".

חברתה, דורית אבוטבול, מסכימה עימה: „כל החששות שהיו נעלמו". סייף חאג' יחיא מטייבה לא נשאר חייב. „כששמעתי לראשונה שתלמידים יהודים רוצים לבקר אצלנו הייתי בטוח שביקור כזה לא יתקיים כי ידעתי שהיהודים אינם מעוניינים להכיר את הערבים. אבל לאחר שהביקור התקיים השתחררנו, גם אנו וגם היהודים מסטריאו־טיפים". חאג' יחיא עודד בדבריו את שר החינוך והתרבות מר יצחק נבון להרחיב פעילות זו ולמנוע מהרב כהנא מלהכנס לבתי הספר.

„אנחנו בסך הכל בני אדם", כתבה עמל ח'ליל חאג' יחיא מטייבה. „אז מדוע שלא נפגש?" היא הביעה משאלה כי מפגשים בין תלמידים יהודים וערבים יתקיימו גם בין בתי ספר אחרים.

שני בתי הספר בשדרות ובטייבה זכו לאחרונה להערכה רבה על פעילותם המשותפת. בתי ספר רבים בארץ פנו אליהם כדי לקבל עצה והדרכה כיצד ליצור קיים פעילות זו. (עש"ת למ"מ)

חברות כבוד באגודה למען החייל לחיילים היהודים

חברות כבוד של האגודה למען החייל הוענקה למשתתפי הכנס הרביעי העולמי של החיילים היהודים המשוחררים שננעל בסוף השבוע בירושלים.

3 קבוצות של משתתפי הכנס סיירו בסוף השבוע במיתקני האגודה למען החייל ברחבי הארץ. האורחים ביקרו בקרית החינוך של האגודה בגבעת אולגה, שם נפגשו עם חיילים הרוכשים השכלת יסוד ועם סגל ההוראה הצבאי. כן סיירו במועדוני האגודה למען החייל בבסיס חיל הים ובבסיס חיל האוויר בצפון הארץ, הם ראו „בידוריות" בפעולה ורכשו כרטיסי הגרלה.

יו"ר האגודה, יוסף נבו, שהרצה בפני באי הכנס בירושלים, פנה אליהם לפעול בארצותיהם לקידום חברות האגודה למען החייל. הוא קרא להם להיות חיל החלוץ בקרב יהודי הגולה למען צה"ל וחייליו.

פעילי האגודה הקימו דוכן מיוחד בימי הכנס שבו חולקו לכל משתתף תעודת חבר, חומר הסברה באנגלית ובצרפתית, כובע עם סמלי האגודה וצה"ל ומכתב אישי. (עש"ת)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

השבוע אין קונצרטים

קונצרט מיוחד
כל ההכנסות קודש לידידי בית התפוצות בישראל ולחוג ידידות תל־השומר
ג'פרי סיימון, מנצח
קימבל ווילר, מצו־סופרן
משה מורביץ, כנר
תל־אביב, היכל התרבות
יום א' 9.3.86 8.30 בערב

קונצרט מיוחד
במסגרת „שבוע האמן הצעיר" בשיתוף קרן התרבות אמריקה־ישראל
מאיר מינסקי, מנצח
הלל צורי, צ'לן
בני קונייבסקי, נגן כלי־נקישה
תל־אביב, היכל התרבות
יום ד' 12.3.86 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 6
זובין מהטה, מנצח
שלמה מינץ, כנר
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה 1: מוצ"ש 15.3.86
סדרה 2: יום א' 16.3.86
סדרה 3: יום ב' 17.3.86
סדרה 4: יום ג' 18.3.86
סדרה 5: יום ד' 19.3.86
סדרה 6: יום ה' 20.3.86

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6145 חלקה 1387 רח' הרא"ה מס' 265 דהיינו: הקלה להקטנת מרפסות שירות.

כל המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב,
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – רמת־גן

מרחב תכנון מקומי **כפר־סבא**
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 בדבר בקשה להקלה ולשימוש חורג

[illegible]

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – כפר־סבא

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי שם: רות רנאי (ורייכפלד) כתובת: רח' שלוה 17 פיתוח בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: הרצליה רחוב בזל גוש 6667 חלקה 265 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: בקשה להעברת 3.4% מקומה אל"ף לקומת קרקע במסגרת האחוזים המותרים.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

[illegible]

ניסן קרוספקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

טלוויזיה

[illegible]

רדיו

קול־המוסיקה

[illegible]

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

רשת ג'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

קולנוע

תל־אביב

[illegible]

חיפה

[illegible]

נתניה

[illegible]

חולון

[illegible]

בת־ים

[illegible]

הרצליה

[illegible]

באר־שבע

[illegible]

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום א', 2.3
וניאטרון הבימה:
ניסים ונפלאות
בקופסות שימורים: 20.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה: 20.30
קסטנר [illegible]

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א 2.3 בשעה 20.30
החוג לדרמה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עוזי יהב 3, חולון.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
קרניאל — כ.כ. קרית־נורדאו.

פתח־תקווה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69
קופ"ח כללית — אמסטרדם [illegible]

חיפה
לאומית — הסן שוקרי [illegible]

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

[illegible]

נתניה

[illegible]

ירושלים

[illegible]

עזרה ראשונה

[illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

מוקד קופ"ח כללית

[illegible]

מד"א

[illegible]

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'–ה' בימי ו' וערבי חג: 7.40
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'–ה': 16.00

[illegible]

פושע מלחמה אוקראיני נוסף נעצר בארה"ב

וושינגטון. – שלטונות ארה"ב הודיעו ביום ו', כי עצרו תושב פילדלפיה הנחשד בפשעי מלחמה, ופתחו בתהליכי גרוש נגדו.

המדובר בסארג' קובלאצ'וק, בן 65, שהואשם ברדיפת יהודים, כאשר היה חבר ביחידת משטרה פולנית שסייעה לנאצים.

משקיפים בוושינגטון אמרו, כי יתכן וקובאלצ'וק יוסגר לבריה"מ.

מעצרו של קובאלצ'וק נערך יום אחד בלבד לאחר הסגרתו של ג'ון דמיאניוק לישראל.

בית הדין העליון של ארה"ב אישר בשבוע שעבר מחדש פסק־דין, אשר ביטל את נתינותו האמריקנית של קובאלצ'וק – ופתח בכך את הדרך להתחלת ונהליך הגרוש.

מטעם משרד המשפטים בוושינגטון נמסר, כי בשנת 1941 התנדב קובלאצ'וק לכוחות המשטרה בעיר לובומיל שבפולין, והצטרף ליחידה שסייעה בידי שלטונות הכיבוש הנאציים. קובאלצ'וק מילא תפקיד אחראי, ופיקח בין היתר על סיורי השוטרים בגטו היהודי של לובומיל. הוא גם סייע לרדיפתם של יהודים ואזרחים אחרים. קובאלצ'וק שרת בכוח המשטרה עד 1944. אז נמלט יחד עם הכוחות הנאציים הנסוגים לצ'כוסלובקיה.

שלטונות בריה"מ מפחדים מהווידאו

מוסקבה. – ראש משטרת הבטחון הסובייטית, הק.ג.ב הזהיר אתמול, כי מכשירי וידאו ביתיים מנוצלים בבריה"מ לרעה להפצת "רעיונות זרים".

בנאום שהשמיע ביום ו' בפני קונגרס המפלגה ה־27, ואשר פורסם בשבת במלואו באמצעי התקשורת של מוסקבה, קרא ראש הק.ג.ב. ויקטור צ'בריקוב, ל"תגובה בלתי מתפשרת לסכנה חדשה זו, על מנת למנוע התפשטות של השחתת המוסר ופולחן האלימות".

השלטונות הקומוניסטיים, השומרים על מונופולין מוחלט על הפצת ענייני תרבות ומידע, מתייחסים בחשדנות רבה ל"מהפכת הווידאו", שהוחדרה לבריה"מ – ע"י שוק פורח. לכן מקפידים השלטונות על הטלת פיקוח הדוק על נימלי התעופה, כדי למנוע יבוא בלתי־חוקי של מכשירי וידאו ושל קלטות.

(רויטר־עתים)

פנייה נואשת אחרונה של מיטראן לבוחרים

אליזבת טיילור, זובין מהטה, סמואל בקט ו"כוכבים" אחרים נזעקים לעזרתו של הנשיא הצרפתי המבקש להעניק לו רוב בפרלמנט

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. – הנשיא מיטראן הופיע אמש בטלוויזיה הצרפתית בנסיון אחרון לשכנע את הצרפתים להעניק לו רוב פרלמנטרי, כדי למנוע אנדרלמוסיה פוליטית. אך סיכוייו קלושים. הסוציאליסטים עדיין מוסיעים כמספידים, אף כי עלו מעט במשאלים; אלה צופים במקרה הטוב 55 אחוז לימין, 45 לשמאל.

שבועיים לפני הבחירות אין שום מתח. הפעם מערכת הבחירות היא סיפור משעמם לצרפתים, אף כי התוצאות יצרו מצב פוליטי חדש לגמרי, ללא תקדים בצרפת – רוב פרלמנטרי ימני עם נשיא שמאלי.

"יחי השיעמום", כתב "ליברסיון" בהתייחסו לבחירות. השיעמום נובע משיכוך הניגודים בין הימין לשמאל. אין עוד [illegible] כבבחירות קודמות. כל המפלגות מופיעות בצבע הכחול, הפאטריוטי. חוסר העניין גם מאשר, כי הצרפתים מייחסים חשיבות לבחירות לנשיאות והבחירות לאסיפה הלאומית נראות כהקדמה בלבד.

בוחרי הימין השלימו עם מיטראן כנשיא, אבל לסוציאליסטים מוכנות חות צרות. שלטון משותף של נשיא סוציאליסטי וראש ממשלה ימני, עלול להזיק למפלגה ואולי להרוס אותה כסוציאליסטית.

בינתיים נחלצו עשרות סופרים, אנשי־רוח ושחקני קולנוע אמריקנים, צרפתים ואיטלקים לעזרת מיטראן. הם קוראים לצרפתים להצביע בעד הסוציאליסטים, כדי "לאפשר למיטראן ולשר התרבות לאנג להמשיך במפעלם התרבותי".

בין החותמים, אליזבט טיילור, זובין מהטה, ויליאם סטירון, קפולה, ארתור מילר, סמואל בקט, קתרין דנב.

הימין מבטיח מדיניות ריאקציונרית ולא מותיר ספק בכוונתו להסל את המפעלים התרבותיים שיזמו הסוציאליסטים. ערוצי הטלוויזיה הפרטיים החדשים כבר פועלים כשבוע, כסמל לשיחרור כביכול של התקשורת.

מיטראן הקדיש את הופעתו אמש להפריד את יוזמת [illegible] המנוליסטים שיראק, ליטול מהנשיא את סמכויותיו השלטוניות אם הימין ינצח. שיראק הציג ביום שישי תנאים לשלטון משותף עם הנשיא. השוללים ממנו את כל סמכויותיו. הוא הבטיח לבוחריו להפוך את מיטראן לבובה, לפי החוקה, הנשיא ממנה ראש ממשלה על פי בחירתו. אך שיראק הותר לבנות עצמו לראש ממשלה.

האופוזיציה הימנית תוקפת בחריפות הופעת הנשיא ברגע האחרון כחילול הכללים. נשיא אינו מתערב בדרך כלל במערכת הבחירות. אך קודמיו הופיעו תמיד בטלוויזיה ערב הבחירות.

צרפת "העלתה קרבן אדם" על מזבח היחסים עם עיראק

גירשה 2 שיעים שאחד מהם הוצא להורג בבגדד

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — גורשו שני שיעים עיראקים, שאחד מהם הוצא להורג מיד בהגיעו לבגדאד, מחולל סערת רוחות ונקיפות מצפון בשלטון הסוציאליסטי.

שני העיראקים, שפעלו בארגון אופוזיציה שיעי, נלכדו בפאריס במצור שרותי הבטחון הצרפתיים אחרי תאי סיוע לטרור במרכזים איסלאמיים. כמה ימים לאחר מכן הועלו למטוס עיראקי וגורשו לעיראק, חרף טענותיהם כי מצפה להם שם עמוד תליה.

לפי החוק הצרפתי, אסור לגרש אנשים למדינה שבה צפוי להם־עונש מוות. אמנסטי דיווח, כי אחד המגורשים הובל מיד משדה התעופה אל כיתת היורים.

"ליברסיון" הכתיר אתמול גירוש זה בכותרת ראשית: "מתנה של פאריס לבגדאד". "לה מונד" גינה אותו כ"צביעות וציניות".

בינתיים דיווח עיתון מקומי בשרבורג, בחוף תעלת לאמנש כי שלוש אוניות נושאות מטען נשק צרפתי, הפליגו בחשאי לאיראן בנמלו [illegible] המיועד לברזיל ותאילנד. מעריכים, כי מפעל תחמושת צרפתי פרטי עוסק בהספקת נשק לטהראן, בהעלמת עין של השלטונות.

רצח ב"שמורת טבע"

(המשך מעמוד ראשון)

אחר זה מפגשים התיווך בין צדדים לוחמים. רק לאחרונה ניסה לפייס בין הצדדים במלחמת המפרץ, ולפני שבוע יזם ועידה נגד ה"אפרטהייד" הדרום אפריקני. בישראל עוררה פגישתו המפתיעה ב־1974 עם יו"ר אש"ף יאסר ערפאת, מורת רוח רבה.

ברחובות שטוקהולם עמדו אזרחים שבורים ומררו בבכי. מישהו הניח במקום הרצח זר פרחים ואחר הביא נר והדליק אותו. האבל היה כללי, יותר משהתאבלו על מותו של המרינאי הרגיל. שאלו רבים את עצמם אם מותו מסמל לגבי שבדיה הנייטראלית, וסקאנדינביה שוחרת השלום, סופה של תקופה.

ברנמרק החליטה המשטרה להציב — לראשונה בתולדות המדינה — שמירה משטרתית ליד בתיהם של שרים בממשלה. עד כה גרו השרים, כולל ראש הממשלה, "ככל האדם", בלי שניתן יהיה להבחין בייחודם.

מקום הרצח, במרכז שטוקהולם, מגודר, ובמקום נראה־בבדוד כתם הדם הגדול. סמוך לכתם — עוברים אורחים רבים, כואבים ודומעים.

שני מחבלים נהרגו

(המשך מעמוד ראשון)

[illegible]

דרך גדר המערכת התקפל [illegible] בלילה. כוח של צה"ל שהגיע [illegible] תוך ריקות נתקל באש ומ[illegible] בשני מחבלים. "שנורתה מצבו [illegible] הכוח של צה"ל נפגע באזו[illegible] מיכיסי ריוון בכתפו. כל [illegible] ניהל הקרב כאשר המחבלים [illegible] בירי אוטומטי עו של חיילי [illegible] ובבוקר נהרגו.

שבחים לערנות

ניקוויות צבאיים שיבחו את [illegible] את הערנות הרבה שיפלה [illegible] הפיגוע ואת דרך התאר[illegible] הנהירה של כוחות צה"ל [illegible] כתבנו מציין כי למרות [illegible] הבטחון, שאמורה למנוע [illegible] מחבלים להגיע לגדר, נרשמה [illegible] האחרונה מספר מקרים כוח [illegible] חוליות מחבלים לבצע פ[illegible] באיזור. לנירות זאת הגיע [illegible] קצינים בכירים בגבול הצפון [illegible] תכיכתם המלאה בתפיסת [illegible] הקיימת בגבול הצפוני.

מושב שובת כמוצב קדמי

דקות ספורות לאחר שנמסר לחברי מושב זרעית על נסיון ההדירה, לא הרחק מהמושב, רצו 40 הגברים למחסן הנשק ונטלו עימם שוב את נשקם. אותם החזירו באורח הפגנתי, במהלך שביתתם הנמשכת זה שבוע, במחאה על מצבם הכלכלי והבטחוני בישוב. חברי המושב פעלו ללא דופי: עשרות טרקטורים וכלי רכב פוזרו באיזור ופנסיהם האירו את השטח, בהג"ש סיוע לכוחות צה"ל שפעלו לא הרחק משם. בהתאם להוראות הם פתחו באש וכך נהפך מושב זרעית למוצב קדמי. "של מדינת ישראל כולה", כותבי החברים. "במושב זרעית לא ירדו לביקלטים. המושב התרגל מזה זמן רב שלא יורדים לביקלטים. "אחרת כל הילדים שלנו היו מטופלים בפסיכיאלוגים, כמו בישובים אחרים", אומרת רחל שוורץ, אם להמייצה.

"עם זאת השביתה נמשכת. אם שרי הממשלה ומדינת ישראל צריכים הוכחה למה אנחנו באו. הנה הארועים של הלילה מדברים בעד עצמם". אומר יהודה בן־סימון, חבר המושב.

מצור על כיס

(המשך מעמוד ראשון)

מספר העצורים עתה מקרב השוטרים מגיע ל־3000 ומקרב האזרחים, ל־700. ההשתלטות על מחנה המורדים באיזור הפירמידות התקיימה זמן קצר כלבד לפני שביקר הנשיא מובארק במקום. ביקור ראשון ברחובות קהיר מאז החלו ההתפרעויות במוצאי יום שלישי האחרון.

זמן קצר לפני השתלטות הצבא על מחנה המורדים באיזור הפירמידות, סיירתי במקום וחזיתי כיצד מתארגן הצבא לקראת כיבוש המחנה. מאחר שבאותה שעה הוסר העוצר, היו מאות אורחים בדרך המובילה למחנה והם חזו כמוני בכוחות הצבא הנערכים לכיבוש המחנה.

כלי התקשורת המצריים עשו כ־48 השעות האחרונות מאמץ עליון להוכיח, שהשלטונות שולטים במצב. לבית המלון בו אני שוהה, הגיע צוות טלוויזיה מצרי לראיין תיירים אשר החליטו להמשיך את ביקורם במצרים למרות האירועים.

שר הפנים פוטר

ביום ששי פיטר הנשיא מובארק את שר הפנים המצרי אחמד רושדי ובמקומו מונה מושל אסיוט לשעבר, גנראל זאכי בדר. שר־הפנים החדש כבר ביצע אתמול ריאורגניזציה מקיפה בצמרת המשטרה ובמשרד הפנים. כ"א קציני משטרה בכירים החליפו את תפקידיהם. כן הוחלפו פקידים בכירים במשרד הפנים.

בשיחות שקיימתי בימנה האחרונה עם מצרים, ניתן היה לה[illegible] במבוכה ובהפתעה לנוכח האירו[illegible] האחרונים. המצרים מודאגים [illegible] שעל אף ההודעות המר[illegible] המשודרות בטלוויזיה, עדיין [illegible] הוסר העוצר החלקי — מעטים [illegible] תקרים במצרים. המצרים מכינים [illegible] כל עוד לא הוסר העוצר, עדיין [illegible] השלטונות שולטים לחלוטין [illegible] והחיילים המקיפים את [illegible] המתמרדים סמוך לנמל התעופה [illegible] אולי ההוכחה לכך.

הנשיא חוסני מובארק [illegible] לשאת נאום חשוב ביום [illegible] יגלה לעמו את כל הפרטים [illegible] ההתקוממות, עד אז כנראה [illegible] השלטונות המצריים להה[illegible] לחלוטין על המתמרדים.

כתבנו בארה"ב מוסר: [illegible] למימשל האמריקני אין כוונה [illegible] את התימרונים הצבאיים המשו[illegible] המשותפים לצבאות מצרים וארה"ב.

5 בני משפחה נפצעו בתאונה

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

5 בני משפחה מרמלה נפצעו קשה בתאונת דרכים שאירעה ביום שישי בצהריים בצומת גבעת־ברנר.

מכונית "אסקורט־אריקה" נהוגה בידי יובל אלון בן 18 מסביון פגעה לפתע ממסלולה ליד קיבוץ גבעת ברנר והתנגשה במכונית "אסקורט" אחרת, בה נסעו בני משפחת אסלו.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 28.2.86

	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שער יציג
דולר אמריקאי	1	1.44	1.51	1.4688	1.4872	1.4766
לירה שטרלינג	1	2.11	2.22	2.1524	2.1793	2.1645
מרק גרמני	1	0.65	0.68	0.6616	0.6699	0.6648
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2152	0.2179	0.2161
גילדן הולנדי	1	0.57	0.60	0.5853	0.5926	0.5885
פרנק שווייצרי	1	0.77	0.81	0.7830	0.7927	0.7871
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2052	0.2078	0.2063
כתר נורווגי	1	0.21	0.22	0.2106	0.2132	0.2117
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1789	0.1811	0.1799
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2897	0.2933	0.29
דולר קנדי	1	1.01	1.06	1.0272	1.0400	1.0348
דולר אוסטרלי	1	0.99	1.06	1.0250	1.0378	1.0310
ראנד דר' אפריקני	1	0.63	0.75	0.7385	0.7427	0.7439
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3235	0.3275	0.3246
שילינג אוסטרי	10	0.92	0.97	0.9411	0.9529	0.9460
לירה איטלקית	1,000	0.95	1.01	0.9707	0.9829	0.9756
ין יפאני	100	0.80	0.84	0.8144	0.8246	0.8187

שדיה של גברת פאביוס התנוססו על דוכני העיתונים

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. – ראש ממשלת צרפת לורן פאביוס ורעייתו, לא הצליחו למנוע את הפצת תמונות העירום של פרנסואז פאביוס – והן נמכרו ביום שישי בקיוסקים במאה וחמישים אלף עותקים, על שער השבועון הימין הקיצוני "מינוט".

צו בית המשפט לאסור על הפירסום ניתן כשהעתון היה כבר בדרכו לקיוסקים, והמערכת שלו נסגרה כדי לא לאפשר לפקיד בית המשפט למסור את הצו.

אם לא יתקבל ערעור "מינוט" יצטרך השבועון לשלם סכום של חמישה עשר מיליון פרנק קנס, מאה פרנק לגליון. פאביוס הודיע, כי יתרום את הסכום למפעל הומניטרי. שלוחי בית המשפט עברו בין הקיוסקים כדי לעקל את הגליונות שנשארו.

החליך המשפטי הכושל עורר, כמובן, עניין גדול בגליון שנחטף במהירות. בצילום ההיסטורי של "הגברת הראשונה בעירום", בו הזינו עיניהם הקוראים, נראית פרנסואז פאביוס דקת הגיזרה כשהיא אוחזת במצלמה על שפת הבריכה. היא לובשת בגד־ים מחלק אחד ושדיה חשופים. בצילום אחר, "לבוש" יותר, נראה פאביוס נח בזרועות אשתו, ראשו על חזה.

ראש הממשלה הנזעם אומר, כי משצולמו צילומים אלה בבית עורך הדין ז'אק פרו שנרצח באחרונה, היתה אשתו בחודש השישי להריונה. "מינוט" הציג צילומים אלה כ"הסבר" לקשרי עורך הדין שנרצח באורח מיסתורי עם פאביוס. אך אינו מביא כל הוכחה לכך. פרו היה ידיד אישי של משפחת פאביוס.

אלמנתו, פרשית המרוץ דארי בוטבול הכחישה, כי היא שמסרה תמונות אלה מאלבומו האישי.

נראה, כי המדליפים הם חוגי ימין קיצוני במשטרה הצרפתית, החוקרת את פרשת הרצח.

בצלום: גברת פאביוס הלבושה, עם הקוראים הסליחה.

(תצלום: א.פי.)

טלקס

מרפאה לגילוי איידס ב"סורוקה"

מרפאה לגילוי מוקדם של מחלת האיידס נפתחה בשבוע שעבר בבית־חולים "סורוקה" בבאר־שבע. את המחלקה ינהל ד"ר מייק אלקן, המתמחה במחלות זיהומיות.

את פתיחת המרפאה יזמו הוועד למלחמה באיידס בשיתוף עם האגודה לשמירת זכויות הפרט. המרפאה תהיה פתוחה אחת לשבוע בלבד, בימי שני.

שלי יחימוביץ'

נצחונות לקבוצות הצמרת בשחמט

אלופת ישראל בשחמט, אס"א אוניברסיטת תל־אביב, המוליכה בראש הליגה הלאומית בשחמט, ניצחה את אס"א טכניון חיפה 1.5:3.5 בסיבוב הרביעי בליגה הלאומית בשחמט שנערך אתמול.

ליד הלוח הראשון ניצח האמן הבינלאומי נתן בירנבוים מתל־אביב את האמן הבינלאומי יעקב בליימן מחיפה.

בתוצאה 1.5:3.5 ניצחה גם נבחרת באר־שבע, המדורגת במקום השני את הפועל רחובות. קבוצת ביכורי העתים תל־אביב ניצחה את הפועל הרצליה 2:3 ובתיקו 2.5:2.5 הסתיים המפגש בין אס"א ירושלים לבנק לאומי תל־אביב.

במפגש בין הפועל "פלדקליין" ראשון־לציון להפועל רמת־גן/חדרה התוצאה היא 2:2 ומשחק אחד שלא הסתיים.

אבי אמיר

שיטה לשיפור איכות היין

חוקרים בפקולטה לחקלאות ברחובות פיתחו שיטה לשיפור איכות היין שעשויה להביא להכפלת היצוא.

קבוצת חוקרים ברשותו של פרופ' בן־עמי ברבדו העוסקת בנושא כבר שנים אחדות איתרה קבוצת חומרים בשם מונוטרפונים. שהם חומרים נדיפים מאוד וריחניים הנעניקים ליין את הארומה המיוחדת שלו.

התברר כי ענבי היין בישראל מכילים כמויות גבוהות של מונוטרפונים אך הם מתנדפים בחלקם הגדול עקב הטמפרטורות הגבוהות בקיץ. החוקרים נוצאו. שאחת הדרכים לצמצם את ההתנדפות היא לקיים את תהליך התסיסה של הענבים בטמפרטורה של 15 מעלות צלסיוס. דרך נוספת הנבדקת עתה היא פירוק המונוטרפונים באמצעות מיקרואורגניזם.

רפאל גאון

"לידת אמבולנס" באופקים

נהג אמבולנס מאופקים יילד את הגננת של בנו בדרך לבית־החולים.

ביום ה' בחצות אסף הנהג איציק אלפסי, ילדה בת שנה שסבלה מקוצר נשימה. בצאתו מבית הפעוטה, קיבל בקשר הוראה לאסוף גם יולדת. הוא הגיע לבית היולדת וגילה כי מדובר בגננת של בנו. הנהג אסף גם אותה. ונסע לכיוון בית החולים "סורוקה" בבאר־שבע. בשל הערפל הכבד נאלץ לנסוע לאט. והיולדת החלה לזעוק כי הלידה מתחילה.

הנהג עצר. העביר את בני משפחת היולדת לחלקו הקדמי של האמבולנס ויילד אותה. לאם ולתינוקה שלום.

שלי יחימוביץ'

תעודות הוקרה לתושבי רחובות

מפקד מרחב השפלה, ניצב משנה אסף חפץ, העניק ביום שישי תעודות הוקרה לשני אזרחים שגילו תושיה ואומץ לב ציבורי.

ב־10 בינואר 1986 שמע משה שמעון מרחובות אזעקה בדירת שכניו הקשישים וכשירד לבדוק ראה אדם קופץ מהדירה. שמעון נאבק עימו, תפסו והחזיק בו עד אשר הגיעה המשטרה. למרות שהחשוד הפליא בו מכותיו.

בתאריך 16.1.86 עקבה אסתר ארצנבאום מרחובות אחר התפרצות לדירת שכניה ודיווחה מיד למשטרה. המשטרה, שפעלה בהתאם להנחיותיה, לכדה שני חשודים בזמן המעשה.

זהבה מוזס

התנגדות לפיטורים — במוקד ועידת עובדי המדינה ביום ג'

בן־עמי מועמד לקדנציה נוספת כמזכ"ל

ההצעות החלטה חד־משמעיות בדבר התנגדות לפיטורים ושמירה על השכר הריאלי. יעמדו במוקד דיוני ועידת הסתדרות עובדי המדינה שתיפתח ביום שלישי הקרוב בירושלים ותימשך יומיים.

הוועידה תיפתח במלון "שלום" בבית וגן בירושלים בטקס חגיגי בהשתתפות ראש הממשלה שמעון פרס, מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, שר־האוצר יצחק מודעי, מזכיר מועצת פועלי ירושלים ניסן הרפז ומ"מ ראש עיריית ירושלים אברהם כחילה, נשיאי ומזכירי איגודים בינלאומיים ואיגודים מקצועיים מחו"ל, שרים, חברי כנסת, חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות ואישי ציבור אחרים.

בוועידה 501 צירים מרחבי הארץ.

במסגרת הצעות ההחלטה שנוסחו בוועדה המכינה, הכוללת מנציגי כל הסיעות בהסתדרות עובדי המדינה, גם תביעה להכללת תיקון שירות המדינה (התקשי"ר) כחלק מהסכם העבודה וביטולם של הפרקים בתקשי"ר שלא יכללו בהסכם העבודה. המדובר בעיקר בנוהלים הדו־צדדיים, כגון שעות העבודה ועוד.

הצעות ההחלטה שנוסחו על־ידי הוועדה המכינה מתייחסות להמייצה נושאים עיקריים והם: שכר ותנאי עבודה, רווחת העובד, מיבלאים וזכויותיהם, נשים עובדות והשתלבויות.

ועידת עובדי המדינה תבחר גם במזכיר הכללי של הסתדרות עובדי המדינה. המועמד היחיד לכהונת המזכיר הכללי הוא חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, ראובן בן־עמי (מערך), שנבחר לתפקיד זה גם בוועידה השלישית.

במקום הסולחה — עוד שני פצועים

סולחה שעמדה להערך בין 2 משפחות יריבות בעכו, הסתיימה ביום שישי בצהרים בדקירתם של 2 אחים, שנפצעו באורח בינוני.

סמוך לשעה 12.30 התקבלה בסניף מד"א בעכו הודעה, כי ברח' האורן בעיר שוכבים 2 צעירים מתבוססים בדמם מדקירות סכין.

ניידת לטיפול נמרץ הוזנקה למקום. אלא שבינתיים הובאו השניים באמצעות מונית לתחנת מד"א. אנשי הנט"ן חזרו לתחנה. נתנו טיפול ראשוני לשניים, שאחד מהם נפגע בראשו והשני בבטנו. לאחר־מכן הועברו לבית־החולים הממשלתי בנהריה, משם נמסר שיצאו מכלל סכנה.

ממשטרת מרחב הגליל נמסר אמש, כי הסכסוך הוא בין משפחות לסרי ושצקי מעכו. זהו סכסוך ישן נושן, שמהותו טרם הוברר. ביום חמישי נדקר קלות בן משפחת שריקי, כנראה ע"י אחד מאנשי משפחת לסרי. ביום שישי הוחלט בין המשפחות כי יעשו סולחה, שעמדה להתקיים בצהרים. אולם הדבר השתבש. ושני האחים נדקרו ברחוב ע"י "אלמונים".

אנשי משטרת עכו בראשות רפ"ק משה אסט הגיעו למקום ופתחו בחקירה. כחשודים במעשה נעצרו 5 מבני משפחת שריקי וכן אחד מבני משפחת לסרי. הם יובאו היום בפני שופט שלום להארכת מעצרם.

(עתים)

לראשונה בתולדותיו — נמל אילת מסיים שנה ללא גרעון

מאת בצלאל רוביו, כתבנו באילת

"זו הפעם הראשונה מאז קיומו שנמל אילת התאזן תפעולית. בשנת התקציב 85־86, המסתיימת החודש, לא נרשם כל גרעון (לעומת גרעון של 3.5 מיליון דולר בשנה הקודמת) ואף ייתכן שיירשם רווח מזערי. זו היא מהפכה חיובית ומרנינה ורשות הנמלים תמשיך להשקיע ולפתח את הנמל הדרומי".

דברים אלה מסר ביום ו' במסיבת עתונאים באילת שאול דויאל, מנכ"ל רשות הנמלים. הוא הוסיף, שאיזונו של נמל אילת מבחינה תקציבית נובע משני גורמים עיקריים. האחד, התייעלות הנמל וצמצום מספר העובדים מ־700 לפני 10 שנים ל־265 היום. והשני, הפיכתה של אילת לאיזור סחר חופשי, שמשמעותו ירידה בהוצאות. בנוסף לעלייה מתונה ומתמשכת בתנועת המטענים.

מסוף מכוליות

עקב התחזיות לגידול בתנועת המטענים דרך נמל אילת, החליטה מועצת רשות הנמלים (שקיימה את דיוניה בסוף השבוע באילת) לרכוש מנוף נוסף לשינוע המכולות בהשקעה של 3.5 מיליון דולר. המנוף מסוג "קוקס", שיירכש בגרמניה, הוא בעל כושר הרמה של 50 טונה ויהיה המנוף הגדול ביותר בנמלי ישראל.

מועצת רשות הנמלים המליצה להתחיל בתכנון מפורט של מסוף מכוליות בנמל אילת, שיכלול גם מנופי קישור. כל זה מותנה בניצוע התחזיות ברבר גידול בתנועת הנוסעים.

בהתייחסו לרכבת ישראל אמר רויאל, כי בהתאם להחלטה משרד התחבורה תשולב הרכבת בדיונים הנמלים. שתיקרא רשות הנמלים והרכבות ותתחיל כיד בתכנון תוואי הרכבת לאילת שיעקוף את העיר ממערב וייכנס לנמל דרך רצית יותם. לדעתו הרכבת לאילת היא הינעית מעבר לשיקולים כלכליים ויכולה להוות התליך בציון לתעלת סואץ.

ילד ידה בחברו תוך כדי משחק

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

ילד נורה על־ידי חברו תוך כדי משחק ואושפז בבית־החולים רוטשילד בחיפה.

הילד ראובן עמר בן 8 מעכו, ביקר עם אמו אצל סבתו בשכונת נוה יוסף בחיפה ויצא לשחק עם ילדי השכונה. תוך כדי משחק ירדו הילדים לוואדי. אחד מהם הביא עימו מביתו את אקדחו של אביו ולפתע ירה בראובן שלוש יריות שפגעו בחזהו, בידו ובסנטרו. הוא הועבר לבית־החולים רוטשילד בחיפה ומצבו מניח את הדעת.

משטרת מרחב חיפה עצרה את הנער הפוגע לחקירה ובסופה שוחרר.

לארנון לבסקי
ולכל המשפחה

משתתפים באבלכם במות האב

דוד לבסקי

חברי פלסטופיל
הזורע

אנו משתתפים באבלו של חברנו
פאול הניג ומשפחתו

במות האח

מורים

קיבוץ רוחמה

למשפחת שביט וקיבוץ עין־השופט

משתתפים באבלכם במות

יחזקאל שביט

חברים בהעוגן
יוצאי קן וינה (אוסטריה)

לדליה ברק ומשפחתה
לקיבוץ משמר־העמק

משתתפים באבלכם הכבד במות האם־החברה

ורד

קיבוץ עין־דור

בפלילים

מלמד חשוד במעשי סדום בתלמיד ישיבה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

מלמד החשוד במעשי־סדום בתלמיד ישיבה נעצר ביום שישי ל־10 ימים בבית־משפט השלום בחיפה.

בבקשה להארכה המעצר נען באיכות המשטרה, רס"ב ניסן ציגלה, כי אריה שכטר בן 53 מחיפה, שלימד תורה בישיבת "אור־תורה" בהודשים דצמבר 84' וינואר 85' חשוד בכך שקיים יחסי מין מספר פעמים עם תלמיד בין 14 וחצי. לטענת המשטרה, פיתה המלמד את התלמיד ובאמת ההדמנויות ביצע את זממו בבניבה לבית הכנסת במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

החשוד ביקש מבית המשפט לשולחו להסתכלות והשופט דוד גרשון נענה לבקשה.

חשוד בהטמנת סמים תחת גדם ידו הקטועה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

"עיקרו של החשוד הוא ללא תקנה והליכים פליליים נגדו לא יועילו. לדעתי זה מיקרה פתולוגי". אמר ביום שישי שופט השלום החיפאי, דוד גרשון, בעת שדן בהארכת מעצרו של ח"ים סינא בן 41 מחיפה, שנתפס כשברשותו כמות גדולה מאוד של סמים.

כ"כ המשטרה טען, כי בחיפוש על גופו נמצאו בתוך שרוול היד הקטועה בקבוקי אודין ועשרות גלולות מסוכנות, באיכות המשטרה ייחס להחשוד אשמה של החזקת סם מסוכן בכמות מסחרית וביקש את הארכת מעצרו לשבוע 10 ימים.

השופט גרשון דחה את בקשת המשטרה וקבע שמקרהו של החשוד הוא מיקרה ללא תקנה, שההליכים הפליליים נגדו אינם פתרון לבעייתו. "זהו לדעתי מיקרה פתולוגי" קבע השופט, וציווה לשחרר את החשוד בערבות של 1000 שקל חדש.

15 ימי מאסר לאב שהתעלל בבנו החורג

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

דוד אדרי בן 32 מראשון־לציון, שהפליא מכות ובעט באכזריות בבנו החורג בן השנה וחצי ברמלה, הובא ביום ו' לשיפוט מהיר בפני שופט בית־משפט השלום ברחובות.

השופט ישעיה נייס גזר עליו 15 ימי מאסר בפועל ו־4 חודשים על תנאי לשלוש שנים.

המשטרה בבקשה, כי דב שפני בעיתליה משירותים חברתיים בבקשה לטפל במשפחה ולהאוץ שהאב לא יתערב בבני החורג.

"הבוחן" ששוחד ע"י מורי נהיגה היה שוטר מוסווה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

שלושה מורי נהיגה, שמואל רוזן בן 31 ואלברט דוידה (48) מאשדוד ורפאל זאגה (34) מאשקלון, נעצרו לשבעה ימים על־ידי שופט השלום צבי גרב באשקלון, בחשד כי נתנו שוחד ל"בוחן" שהיה סוכן משטרתי מוסווה.

המשטרה הקפידה להזהר על "התרגיל" במספר פעמים, כדי למנוע טענות של איתגנה או איירוארות.

לטענת המשטרה, שילמו החשודים שוחד לסוכן הסמוי בסכומים שנעו בין 50 ל־100 ש"ח בחודשים נובמבר־דצמבר 85 וינואר שנה זו.

במלאת 10 שנים לפטירתו של אחינו

מרדכי בילורי ז"ל

נפקוד את קברו בבית העלמין בקיבוץ בית־זרע
ביום שני 3.3.86 בשעה 16.00

המשפחה

אנו מודיעים בצער
על פטירתה של

צעירה (רות)
בית־הלחמי

ההלוויה תתקיים היום,
יום ראשון כ"א אדר א' תשמ"ו 2.3.86
בשעה 13.00 בבית העלמין בקרית שאול

המשפחה